

EĞİTİM TOPLANTILARI ÜZERİNE

ROTTERDAM

Toplantı önceden saat 14.00 için plânlanmıştı. Şehre gittiğinde 14.30'a ertelendiği söylendi. 14.20'de toplantı yeme vardi. Ancak kimse yoktu. Katılımlar 15.15'de gelebildiler. 15.20 dolayında başlayabildik.

Katılma plânlanan bir yoldaş anı hastalandığı için, birisi de 45 dakika beklenmesine karşın randevusuna gelmediğinden katılmadı. Eğitime o şehirden sekiz kişi katıldı.

Toplantı; 1- Eğitim ve 2- Tartışma bölümlerinden oluştu. Eğitim bölümünde; (1) Eğitim toplantısının nedeni ve amacı. (2) Ulusal Konferans amaçları ve Konferansın önemi. (3) Barış ve Ulusal Dem. Programın teorik temelleri. a) Yeni program yapmanın. P. programının ulusal dem. bilimsini açıyor, geliştiriyor. b) Çözümün karakteri ve programımıza yansması. c) Program bugünkü gerçeklerden yola çıkıyor. d) Ulus. Dem. Programı, genel demokratik istekler, reformlar programıdır. e) Program, birlik politikasını geliştiriyor, ülkemiz koşullarında yeni aşım getiriyor. f) Program, proletaryanın hegemonyasını kazanmaya yöneliktir. g) Ulusal Demokrasi, bir burj. demokrasisi olduğumuz halde onlardan farklı, derin, demokrasi mücadelesini sosyalizm mücadelesine bağlayan bir demokrasi biçimidir. (4) Her iki programın (teslerin) belli yerlerinin kısaca açıklanması. (5) Partinin güçlendirilmesi, konularını anlatarak, ikibüyük saatler fazla sürdü. ikibüyük saat kadar da tartışma sürdü.

Partinin ilk kez düzenlediği böyle bir toplantıda sekreterin dışında diğerlerinde heyecan, canlılık yoktu. ilk kez yapılan bu p. toplantısının önemini kavrayamamışlardı. Toplantı sonuna doğru bu olgu biraz bitince çıktı.

Anlatılanları, önemli yerleri not alma alışkanlığı sekreter dışında dokilerde yoktu.

Anlatılanları büyük bir ilgiyle, disiplinli biçimde dinlediler. Ortam gergin değildi. Hoşgörülüydü. Dinleyenler rahattı. Dinlerken, anlatılanlarla kendi bilgi düzeylerini tartıyorlardı. Bu noktada rahat-sızlıkları gözlemlerinden okunabiliyordu.

Tartışma bölümüne geçtiğimizde; Düzgün bir tartışma yapamadık. Daha çok soru yanıt biçiminde oldu. Anlatılanlara katkı yapılmadı, derinleştirilmedi.

Tesleri iki kişi cıddi olarak okunup, önceden örgüt toplantılarında tartışmışlardı. Anahar teslerin hangisi olduğunu biliyorlardı. Teslerin çokluğundan yakındılar.

Okunak için yeterli zamanlarının olmadığını ve kimisi de okuduğunu söylemediğini belirtti.

Sekretör dışında tümü, bu toplantıyla gizliliğin bozulduğu, ağıza çıktıklarını, neden böyle yapıldığını söylediler. Bu soruya uzun yanıt verdim. Legale atmanın bu olduğunu belirtip, neden böyle düşünüldüğünü izah ettim.

Hanefi, "Beni tanımanız iyi oldu," dedi. Oysa "sizi tanımanız iyi olurdu," denmesi gerekirdi. Bu kavru bilince çıkarılmıyor. Ömer, pili olarak tanımanızdan kartusunu dile getirdi. Ayrıca kartuyardı. Bu yoldaşların kendilerine, yoldaşlarına ve piye güvenleri yok. Bunu bilince çıkarılmıyorlar.

Özer, çok iş yüklendiğinden sıkıştığını söyledi. Kendi içindeki HTİB korkusunu ağıza vurdu. Bunu diğerlerinin saldırısı olarak tanımladı.

Bu örgütümüzde düzey çok düşük göründü. Militeri sözlerini, hejancerlerini yitirmişler. P. dostu, yakını olabilecek birkaç kişi pili olarak çalışmanın denei tükümü. Can, oldukça dinamik ancak p. politikan-
dan o denli uzak göründü. Alpay, verdiği ve örnekte de "sol," konulardan yaklaştı. Kafası oldukça sol. Demokrasi nice delemi kavranmış değil. Eskişehir mitingini; rejime karşı muhalefetin, demokrat nice delemin yeni bir atılımı olarak değerlendirmiyor. Tersine, helikopterlerin alacak uçuşunu bize ^{silahlı} mücadele yolları gösterdiğini belirtmeye çalışıyor. Örnekleri hep buna benzerdi. Tepede olundu, verimli gider çalışmanın tabana inemediğini belirtti.

Ömer, toplantı süresince 7. de evine doğru gelmesini, geç kaldığını belirtti. Kafası p. çalışmaktan çok kendi kendi soruyla tatlı kaldı.

Sonuçta düzeyli bir tartışma yapılmadı. Ciddi soru gelmedi. Ancak toplantıdan yararlandılar. İyi olduğunu belirttiler. Konfranta neleri tartışmak istedikleri ağıza atıldı. Raportlarına yazmalarını belirttik. Bu toplantıdan en çok sekretör yararlandı.

DEN HAAG

Saat 18.00'de planlanan toplantı, ciddiye alınmadığı için (bence gecikmesi için hiç bir neden yoktu) 18.33'de başladı.

Bizim ve içerik olarak aynı uygulamayı yaptık. 23.15'de bitti.

Bu toplantıda yoldaşlar heyecanlıydı. Gözleri parlıyordu. Toplantıyı büyük bir ilgiyle beş saat izlediler. Yanılmadılar. Rahatladılar. Anlatılanları farklı düzeylerde ama genel olarak iyi kavradılar.

Burada -da çok verimli bir tartışma olmadı. Buna bence neden olan 2 yoldaşın teorik düzey değişikliğinden çok, diğer yoldaşların konuyu iyi kavramalarından ve partyle canlı bağlarından dolayıydı.

Şu konular biraz tartışıldı; 1) P. konferansı ile Sovyet işçi senateleri konferansının ne ne geçmesi dışındaki sol tarafından fark edildiği. Zorluk çıkarıyor. 2) Kürtlerin demokratik taleplerini: one eklenmelidir. Genel isten budur. 3) Bu aşamada neden ayrılma hakkı değil? Açıldı. 4) Kemalistler devrimi demokratiklerdir? 5) Burjuva kemüllerle birlik politikası zararlı mı? 6) Bu toplantıda illegallite bozuldu. Neden böyle oldu?

Leiden'deki bayan yoldaş dikkat çekti. Toplantıyı derin bir dikkatle izledi. Sonunda Sardış'ın iki sarıdan sunu çıkardım. Oc. Saat boyunca konuşmada çok aramış. Acaba yanlış bir şey söylemişim diye. Dikkatli ve kendi bakı açısından izleniş. Çaktırdığı uyarılar doğruysa ama hangi örneklerde verildiğine dikkat edemiyordu. Cimbızla Paf ceket bir hali vardı. Berde, p. ye karşı tam güven oluşmadığı, kendini herşey için tam veremeye hazır olmadığı gözleri uyandırdı. Ama toplantı sonunda mutlaka olumlu değişiklik olduğunu inanıyorum.

Aynı zehrin Erkek yoldaş oluyordu. Bence en çok güven pekişmesi oradan oldu.

Genel olarak eğitim toplantıları verimli oldu. Yoldaşlar kendi çalışmalarının çok üstünde bilgilerdiler. Şimdi politikanızı daha iyi biliyorlar. Ama yeterli değil. Bu tip çalışmaların gerekliliği, bir gereksinime yanıt verdiği ortaya çıktı. Eğitimin sonuç istek, pratikle bağının verimliliği görüldü.

Genel olarak yoldaşlarda, Batı Avrupa'daki politik faaliyetlere ve kitle çalışmalarının boyutları, politikası, tam kavranmış değil. Bunun üstüne gideceğiz.

Konferanslarda; 1- yukarıda belirttiğim yar. 2- Programın kavranması - 3- Partiye güvenin yükseltilmesi üzerinde çalışacağız. Güven ve moral yükseldiği oranda başarılar da gelişecek. Politika ^{özüm} kavranması, teorik temellerinin kavranması gelişecek. Ve pratik çalışmaya olumlu etki yapacağını sanıyorum.

Hollanda gibi küçük bir ülkede yeterli yoldaş sayısına sahip olduğumuz halde, yani yoldaş sayısı ile çalışmanın verimliliği arasında doğru bir orantı yok. Açık var.

Bu açık; 1) P. yapısının halen oturmamasından. 2) Düzey düşüklüğü, politika ^{ve} iyi kavranmasından. 3) Tüm yoldaşlarda tam güven ve moral pekişmesi ^{olmadığından}. 4) Buna bağlı olarak kimilerinin kadmi tam işe vermemesinden. 5) Partide halen arınması gereken, haksız işe alınıp, çalışmaya engelleyici, diğer tıkanan unsurların varlığından kaynaklanıyor bence.

Bu ara uygulamaya bile vakit ayıramadığımızdan kendince, verimli bir rapor yazamadım. Eksikliği olduğunu sanıyorum. Eksiklerimi şöyle olarak giderme araçlarımız var.

Yoldaş Selimlerle.

Önder EFE

Hollanda'da Parti Çalışmalarının Değerlendirilmesi Üzerine

RAPOR

Genel olarak değerlendirildiğinde Hollanda Parti Örgütü'nün 5. Kongreden bu yana politik çalışmalarını iyileştirmek ve güçlendirmek yolunda önemli adımlar attığını söyleyebiliriz. Ne var ki, olanaklarımızı ve potansiyellerimizi dikkate aldığımızda bunu yeterli görmek mümkün değildir. Partimizin Ulusal Konferans süreci içinde bu yetersizliğimizin başlıca nedenlerini, ana sorunlarımızı kollektif bir biçimde tartışmak, bunları bilince çıkarmak ve çözüm yollarını aydınlatmak Konferansın önümüze koyduğu görevlerden biridir. Hollanda Parti Komitesinin bu raporu değerlendirme ve tartışmalarımıza yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Politik Planda Ortaya Çıkan Görevler ve Sorunlarımız

Ülkemizdeki politik gelişmeler, faşist diktatörlük koşulları, partimizin karşı karşıya kaldığı sorunlar ve 5. Kongre ile önümüze koyduğumuz hedefler bir bütün olarak değerlendirildiğinde bizim B. Avrupa'daki politik faaliyetimiz açısından yeni bir durum söz konusu idi. Bu yeni durumun belirleyici özelliği, bizim B. Avrupada'ki faaliyetimizin eskiye oranla kat kat artan politik önemi idi. Buna bağlı olarak döneme uygun yeni politik görevler söz konusuydu. Partimizin ülkedeki savaşımının desteklenmesi alanında artan görev ve sorumluluklarımız, B. Avrupa'da barış ve demokrasi güçlerinin harekete geçmesine ^{yardımcı olmak} ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma hareketinin örgütlenmesi, Avrupa'ya çıkmak zorunda kalan kadroların etkin bir biçimde görevlendirilmesi, Türkiyeli politik güçlerle ilişkiler alanında B. Avrupa'da genişleyen olanaklardan partimizin birlik politikasını yaşama geçirmek için yararlanılması bunların başlıcalarını oluşturunuyordu. Öte yandan B. Avrupada Türkiyeli göçmen işçiler arasındaki çalışma açısından, işçi göçünün bugün olduğu aşamada yeni eğilimler ve olgular söz konusuydu. Buna bağlı olarak bizim göçmen işçi alanındaki çalışmaları gözden geçirmemiz, nesnel olguları dikkate alarak politikamızı geliştirmemiz gerekiyordu. Bizim değerlendirmemiz o ki, B. Avrupa genelinde olduğu gibi Hollanda Parti Örgütü'müzde bu yeni dönemin öne çıkardığı görevlere politik, örgütsel açıdan ve kadro planında yeterince hazırlıklı değildi. Ayrıca dönemin öne çıkardığı görevleri bilince çıkarma, kavrama ve çözüm yollarını geliştirme çabalarımızda yeterli düzeyde ve hızda olmadı.

Bu sorun temelde komitemiz dahil, Hollanda parti örgütünün her kademesinde varolan, politik yöneticilik düzey

düşüklüğü ile bağlıdır. Bu sorun üzerinde ayrıca durulacaktır.

İdeolojik Çalışmada Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Hollanda parti örgütü genelinde partimizin 5. Kongresinin belirlediği yeni programımızı ve bu doğrultuda geliştirilen parti politikamızı teorik temelleriyle birlikte kavrama düzeyi yeterli değildir. Bütün örgüt kademelerinde parti yayınlarını düzenli okuma, önemli yazı ve makaleleri birim toplantılarında ele alıp tartışma ve parti içi eğitim ve aydınlatma çalışmaları çok yetersiz kalmaktadır. Parti politikasını özümseme konusunda bireysel ve kollektif çabanın yetersizliği örgütsel çalışmalarda politik etkimizi zayıflatmaktadır. Parti politikasının özümsemeindeki bu yetersizlik bizce daha temel bir sorunla bağlıdır. Yukarıda değindiğimiz dönemin getirdiği politik görevleri bilinçle kavramadaki eksiklik ideolojik çalışmalarımızın politik görevlerle bağlı olarak ele alınmamasını bereberinde getiriyor. Bu durum parti politikasını özümseme ve yaşama geçirme sürecinin somut yaşamla, pratik politik faaliyetle bağını koparıyor. Parti politikasını içinde bulunduğumuz koşullara yaratıcılıkla uygulama görevini olumsuz etkiliyor. Bu nedenle parti içinde sürdürdüğümüz eğitim, aydınlatma çalışmalarının genel düzeyi, kimi kadroların subjektif ilgi düzeyine bağlı olarak onların meraklarını giderici bir enformasyon aktarımının ötesine geçmiyor. Hatta kimi zaman bu çalışma, Avrupa'daki nesnel duruma ve gerçeklere uymayan boş bir çaba olarak görülebiliyor. Parti politikasını özümseme çalışması bir yanıyla-"bu politika-nın temel amacı nedir? Hangi hedeflere, nasıl ulaşmak istiyoruz? Bu politika niçin doğru ve devrimci bir politikadır? Bunun parti programımızla bağı nedir?"- sorularının kollektif çabayla aydınlatıldığı bir parti içi eğitim çalışması olmalıdır. Ancak bunun hemen ardından parti örgütü- "bu politikayı içinde bulunduğumuz somut koşullarda, kendi alanımızda nasıl uygulayabiliriz? Bize düşen görevler nelerdir ve bunları nasıl yerine getirebiliriz?"- sorularını tartışmalıdır. Parti politikasını özümseme çalışması parti örgütünün bu doğrultuda yürüteceği pratik çalışmalar üzerine somut kararlar almasıyla sonuçlanmalıdır.

Politik çalışmada bir parti örgütünün önünde her zaman parti politikasını yaratıcılıkla uygulamak, içinde bulunduğu koşullara bu politikayı uyarlamak görevi vardır. Kuşkusuz B. Avrupa'da, Türkiye'den çok farklı koşullarda çalışan parti örgütlerimiz, parti politikasının somut yaşamla canlı bağlarını kurabilmek konusunda ek güçlükleri vardır. Bu durum bizim daha yaratıcı, somut koşullara daha büyük dikkat veren bir çalışma yürütmemizi zorunlu kılıyor. Bunun için yürüttüğümüz parti çalışmalarının politik amaçlarını sürekli gözönünde bulundurmak ve yığın bağlarını, yığın

çalışmalarını güçlendirmek gerekiyor.

Politik görevleri kavramadaki eksikliğimiz ve bu süreçte zamanında, yeterince aktif müdahale etmede gecikmemiz Hollanda parti örgütünde, çok yaygın olmasa da, bir başka eğilime yol açtı. Bazı kadrolar nesnel koşulları, buna bağlı politik görevleri, parti çalışmasındaki yetersizlikleri kendilerine göre tanımlamaya başladılar. Bu durum nesnel koşulları gerçekçi bir biçimde yansıtmaktan uzak, soruna subjektif yaklaşımların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu farklı yaklaşımların parti kolektifleri ve örgütsel kanallar içinde tartışılması yerine arkadaş "sohbetlerinde" konuşulması, kimi kadrolarda sorunların nedenlerini derinlemesine ve kapsamlı bir biçimde kavramaya yönelik kolektif bir çaba yerine iyi düşünülmemiş ve tartışılmamış yargıları "paylaşmak" biçiminde bir eğilime yol açtı. Bu durum bizim partinin kolektif enerjisini harekete geçirme yolundaki çabalarımızı geciktirici bir rol oynadı.

Örgütsel Planda Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Burada parti örgütümüzün iki temel eksikliğini vurgulamak gerekiyor. Birincisi Hollanda çapında varolan örgütlenme düzeyimiz ve politik etkinliğimiz, özellikle bu dönemin öne çıkardığı görevler dikkate alındığında yeterli olmaktan uzaktır. İkincisi ve asıl önemlisi, varolan parti örgütlerimizin yığın bağları zayıftır. Bu durum daha önce değindiğimiz, parti örgütümüzün her kademesinde varolan, politik yöneticilik düzeyinin düşüklüğü ile doğrudan bağlıdır. Yığınlar içinde kök salmış, düzenli ve sürekli günlük politik çalışmanın zayıflığı, aşağıdan yukarıya bütün kademelerde kadroları olumsuz etkiliyor. Onlar üzerindeki zorlayıcı ve geliştirici etkiyi zayıflatıyor. Çünkü yığın bağlarının zayıflığı, yığınların ilgi duydukları, tartıştıkları güncel sorunları algılayabilmek, bunlara yanıt verebilmek, ortaya çıkan yeni eğilim ve olguları zamanında ve doğru teşhis edebilmek için parti kadrolarında olması gereken duyarlılığı zayıflatıyor. Parti örgütünün besleneceği ana kanallar yeterince çalışmıyor. Bu durum bir bütün olarak parti örgütlerinin politik yöneticilik düzeyini düşürüyor. Bizim parti üyelerinin kendi içine kapanık, dar bir çevre ile sınırlı yaşam biçimlerini değiştirmek için çok daha yoğun bir çaba sarfetmemiz gerekiyor. Daha geniş ölçüde yığın önderlerini kazanabilmek için bilinçli bir örgütsel çalışmanın yürütülmesi zorunludur.

Bir diğer önemli eksikliğimiz denetim sorunudur. Parti örgütünün her kademesinde alınan kararların uygulanma sonuçlarının değerlendirilmesi, görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin denetlenmesi son derece zayıf kalmaktadır. Parti örgütünde denetimin güçlendirilmesi sorununu daha sistemli ele almamız gerekiyor. Herşeyden önce bir parti biriminde herbi parti üyesinin görevi, çalışma alanı ve sorumluluğu belirgin olmalıdır.

Her parti üyesi taşıdığı sorumluluk ve yaptığı çalışmalarla ilgili olarak bağlı olduğu örgüte hesap verme alışkanlığını kazanmalıdır. Her parti toplantısında yürütülecek çalışmalarla ilgili olarak somut kararlar alınmalı ve bu kararın yaşama geçirilmesi için görev bölüşümü yapılmalı, herbir üyenin yapacağı iş belirlenmelidir. Her parti toplantısının gündeminde mutlaka daha önceki toplantıda alınan kararların uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi maddesi bulunmalı ve yaşama geçmiyen kararların nedenleri üzerinde durulmalıdır. Her parti örgütü bağlı olduğu üst örgüte yaptığı çalışmalar üzerine düzenli rapor vermelidir. Ancak böylesi bir çalışma stili içinde yukardan aşağıya tüm parti örgütü içinde "iş üzerinde denetimi" gerçekleştirebiliriz.

4 Örgütsel planda ortaya çıkan bir diğer önemli eksiklik parti içinde varolan örgütsel bağların dışında kurulan ilişkilerin yol açtığı olumsuzluklardır. İlerde bu konu üzerinde ayrıca durulacaktır. Ancak bu sorunun örgütsel yaşamda doğurduğu sonuçlara kısaca değinmek gerekiyor. Örgütsel kanalların dışında, bir Komünist Partisi için "olmasa olmaz" normları içeren Parti Tüzüğünü çiğneyerek kurulan ilişkiler partililik bilincinin bulanıklaşmasına, parti disiplininin zayıflamasına yol açıyor. Parti normlarının aşındırılmasına, gizli çalışmanın zorunlu kıldığı kuralların ve yaşam tarzının tepe taklak edilmesine hoşgörü gösterilemez. Önümüzdeki dönem bu tür zayıflıkları gidermek için çok daha kararlı davranmak zorundayız.

Kadro Planında Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Hollanda parti örgütünün kadro bileşimi açısından bir özgüllüğü var. Yerli kadroların dışında politik göçmen olarak Hollanda'ya gelen kadrolar üye bileşimi içinde oldukça yüksek bir oran oluşturuyor. Farklı deneylerden ve düzeylerden gelen bu kadrolar, politik göçmen kadrolar arasında zaten varolan farklılıklarlada birleşince sonuçta oldukça heterojen bir parti yapısının ortaya çıkmasına neden oldu. Bunun uyumlu parti kolektifleri oluşturmada getirdiği güçlüklerin yanı sıra, bu kadroların birlikte, ortak çalışma deneyimine sahip olmaması ve bu temelde birbirini tanımamasının getirdiği sorunlar başlangıçta kadrolararası subjektif sürüşmeleri zaman zaman öne çıkardı. Bu tür sorunları aşmanın en sağlıklı yolu parti örgütünün politik çalışma düzeyini arttırmak, dışa yönelik eylemliliği yükseltmek ve parti örgütünün içe dönmesini önlemektir. Bu doğrultuda yoğun çabalarımız oldu. Ancak politik çalışmanın hızı ve temposunu istediğimiz oranda yükseltemedik. Bu nedenle kadrolararası sorunların çözümü parti örgütümüzün enerjisi ve vaktinin önemli bir bölümünü aldı.

Parti kadrolarının yerli yerinde ve verimli bir biçimde istihdam edilmesi sorunu ise, attığımız kimi olumlu adımlara karşın henüz çözül-

muş değildir. Özellikle politik göçmen kadroların verimli bir biçimde istihdam edilememesinin birçok nedeni var. Ancak bunlardan en önemlisi, gelen politik göçmenlerle sayısı hızla artan parti üyesinin, o zamana kadar varolan parti aparatı içinde verimli bir biçimde istihdam edilmesinin zorluğudur. Yeni gelen kadroları gerçekten işlevli bir biçimde istihdam edebilmek için parti örgütünün politik etkinliğini genişletmek, yeni yeni alanlara dalmak ^{gereksinimleri ve} gerekiyor. Parti üyelerinin yeteneklerine göre istihdam edilmesinde en temel zorluk, başlangıçta kadrolarımızın becerileri konusunda yeterince objektif ölçütlere sahip olmayışımız idi. Yerli kadrolarımızın bu dönemin getirdiği yeni görevlere ne ölçüde uyum sağlayabileceğini politik göçmen kadroların ise bütünüyle farklı ve kendileri için yeni koşullara nasıl adapte olup, değişik alanların hangisinde verimli olabileceğini kestirmek zordu. Komitemiz bu nedenle özellikle kadrolar hakkında çabuk ve kesin yargılara varmaktan kaçınmaya çalıştı. Daha uzun bir süreç içinde kadroları pratik iş içinde sinamak ve gözlemlemek yolunu seçti. Bir görevde olumsuz sınav vermiş bir kadroyu başka alanlarda görevlendirerek ona fırsat tanımaya çalıştı. Ancak bu yaklaşım parti örgütlerinde sık sık değişiklikler yapmayı beraberinde getirdi. Bu nedenle süreklilik ilkesine dayanan oturmuş parti yapısına sahip olmaktan uzağız.

Kadro planında ortaya çıkan en önemli eksikliğimiz politik görevlere ve önümüze çıkan somut sorunlara duyarsızlık, kimi kadromuzun bu sorunları bilince çıkarmak, çözüm yolları bulmak ve parti çalışmalarını geliştirmek amacıyla yürüttüğümüz çabalara kendisini katmada pasifliği ve isteksizliğidir. İlerde bu konu üzerinde ayrıca duracağız.

Geçtiğimiz dönemde parti örgütü içinde kimi sorunlar yaşadığımızı biliniyor. Bu sorunların temelinde başlıca iki faktör rol oynuyor. Birincisi kimi kadroların partimize karşı olumsuz önyargılar taşımalarının, 80 sonrası gelişmelerden ve gericilik döneminin sonuçlarından çok derinden etkilenmiş olmalarının yol açtığı sorunlardır. Bu kadroların sorunları partimizin izlediği politik, ideolojik çizgiye, Hollanda'da parti faaliyetinin öne çıkardığı sorunlara eleştiriler yöneltmekten çok, moral-örgütsel sorunlar olarak gündeme geliyor. Özünde bu sorun partimizin bugün yürüttüğü savaşıma ve geleceğe inançsızlık ve güvensizlik olarak yansıyor. İkincisi ise kimi kadroların bu dönemin gerektirdiği görevlere ve partililik niteliklerine uyum sağlayamamaları biçiminde ortaya çıkıyor.

Komitemiz "kimisi sorunları olan ve partiye karşı eleştirileri olduğunu, hatta yeterince güven duymadığını dile getiren" kadrolara karşı sabırlı ve esnek bir tutumla, onları yeniden kazanmayı amaçlıyan bir politikayla yaklaşmaya çalıştı. Biz bu kadrolar partiye karşı açık bir düşmanca faaliyet içinde değillerse, olanaklarımız ölçüsünde yardımcı olmaya ça-

lışıyoruz. Onların dile getirdiği eleştiri ve sorunları ele almaya, bunları çözmeye ve partinin bu konudaki yaklaşımlarını açıklamaya çalışıyoruz. Eleştirilerini bağlı olduğumuz üst örgütlere iletiyor, bunların araştırılmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz. Bu süreç içinde seçimini parti saflarında kalma, onun savaşımına omuz verme yolunda yapan kadrolara parti örgütümüz içinde aktif görev ve sorumluluklar verme konusunda tereddüt göstermiyoruz. Kuşkusuz bu yaklaşım her zaman olumlu bir sonuçla bitmiyor.

Sınıf savaşımında ayrılıkların temelde politik, ideolojik farklılıklara dayanması gerektiğini, bunun ilkesel bir konu olduğu biliniyor. Ne var ki geçtiğimiz dönemde yaşadığımız, çok sınırlı sayıda da olsa, partiden kopmaların böyle olmayan örneklerinin bulunduğu, "partinin ideolojik ve politik hattına bir eleştirisi olmamakla birlikte" bazılarının parti ile bağını kopardığını biliyoruz. Ağır baskı ve zorbalık koşullarının, geçici yenilgilerin kimi kadrolar üzerindeki etkilerini dikkate almak gerekiyor. Bu nedenle bizler açık yüreklilikle düşüncelerini dile getirerek "bir süre gelişmeleri pratikte kendi gözleriyle izlemek istediklerini", "kendisini yeni bir görev için yeterince hazır hissetmediğini", veya "bu yükü taşımaya cesaret edemediğini" söyleyen sayıları tek tük de olsa parti üyeleriyle karşılaşılabiliyoruz. Biz bu biçimde partiden kopmaların tutumlarını haklı görmesek ve onaylamasakta nedenlerini anlayabiliyoruz. Ancak özünde yaşanan zorlukları bir kez daha yaşamamak isteminden kaynaklanan tutum ve davranışların bir takım sudan "politik veya ideolojik" gerekçelerin arkasına gizlenmesine veya tüm sorumluluğu partiye yıkarak ve onu suçlayarak "yükten kurtulma" çabalarına göz yumulamaz. Komitemiz insanları kazanmayı amaçlayan yaklaşımların doğru olduğuna inandığı gibi, açık ve dürüst olmayan tutumlara karşıda karalı davranmanın doğru olduğuna inanıyor.

Komitemizin yukarıda açıkladığı yaklaşımın bütün kadrolarımızca iyi anlaşıldığını söylemek olanaklı değildir. Ayrıca bizde bu esnek politikanın sınırlarını her zaman doğru belirleyemiyoruz. Bir yandan insanı kazanmayı öne çıkarmak gerekiyor. Öte yandan esnek politika adına parti normlarının ve disiplininin çürütülmesine, üyelik sorumluluğunun aşındırılmasına ve parti içinde liberal bir tutuma izin vermemek gerekiyor. Bunun yolu söz konusu kadroya objektif yaklaşabilmekten, eleştiri ve sorunlarını, bunun kaynağını doğru anlayabilmekten ve parti normlarından, ilkelere ödün vermemeyi başarmaktan geçiyor.

Komitemiz bu dönemin gerektirdiği görevlere ve partililik niteliklerine uyum sağlayamayan kadrolara kendilerini geliştirmeleri için her türlü yardımı göstermenin gerekli olduğunu düşünüyor. Ancak kendisini geliş-

tirmeyenlerin, bunun için yeterli çaba göstermeyenlerinde parti üyeliği niteliğini taşıyamaları gerektiğine ve bir sempatizan olarak kalmalarının daha doğru olacağına inanıyoruz.

Geçtiğimiz dönemde Hollanda parti örgütü içinde üyelik yenileme kararı yaşama geçirilirken 5 üyenin üyeliği kendileriyle de konuşularak yenilenmedi. Bu kişilerin partiye karşı olumsuz bir tutumları söz konusu değildi. Ancak bu dönemin getirdiği üyelik niteliklerine de sahip değildiler. Bu nedenle parti sempatizanı konumunu korudular. Bunun dışında üç üyenin kendisi parti ile bağlarını kopardı. Üyelikle bağdaşmayan tutumlarından dolayı ise iki kişi parti üyeliğinden çıkarıldı.

Bir noktanın önemini vurgulamak gerekiyor. Parti içinde arınma, bir bütün olarak parti çalışmalarında politik, ideolojik, örgütsel düzeyin yükselmesi, parti normlarının gelişmesi ve dışa yönelik eylemliliğin artması sürecine bağlı olarak, nesnel gelişme sürecinin bir sonucu olmalıdır. Kısacası partinin kollektif çalışma düzeyine ayak uyduramayanların, deyim yerindeyse eleğin altına düşmesi olarak ortaya çıkmalıdır. Ve bu durum bütün bir parti kollektifi tarafından açıkça görülmelidir. Bu olmadan yönetsel operasyonlar veya sadece yöneticilerin salt tüzük hükümlerine dayanarak "parti disiplinini" sağlamaya çalışması sonuç alıcı olamaz.

Kadro politikası açısından değinilmesi gereken bir diğer önemli eksikliğimiz yeni kadro yetiştirme yolundaki çalışmaların yetersizliğidir. Bu eksiklik özellikle parti örgütlerinin düzenli ve sistemli bir sempatizan çalışması yürütmedeki yetersizliklerden kaynaklanıyor. Sempatizan çalışmasını güçlendirmek, özellikle gençler arasından nitelikli yeni parti üyeleri kazanma, bunları eğitme çalışmalarına daha büyük önem vermek gerekiyor.

Parti Yaşamında Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Burada Ulusal Konferans Tezleri'nin parti üzerine olan bölümünde yer alan genelleme ve dersleri kendi deneylerimizle karşılaştırmak ve en önemli eksiklikler üzerinde durmak gerekiyor.

Ulusal Konferans Tezleri'nin partimiz üzerine olan bölümünde, toparlanma ve 5. Kongre ile girdiğimiz güçlenme dönemine ilişkin olarak çıkarılan derslerin parti yaşamı açısından taşıdığı önem nedir? Bizce bu, yaşamın önümüze çıkardığı canlı sorunlara, eskisinden farklı olarak, "yeni bir çalışma stili ile yaklaşmak" olarak özetlenebilir. Yeni çalışma stili belirlenmesi için belirleyici özellikler olarak somut sorunlara eleştirel yaklaşmak, parti içinde politik görevlere bağlı olarak canlı, yaratıcı ve kollektif bir tartışma, farklı görüşlere karşı hoşgörü, parti-içi demokrasiyi geliştirmek ve parti üyelerini daha geniş ölçüde parti politikasının oluşturulması sürecine katmak, olgunlaşan partililik anlayışımızla parti birliğini ve disiplinini yükseltmek, eksikliklerimizi ve hatalarımızı açık yüreklilik-

le eleştirmek, bundan ders çıkarmak, eleştiri-özeleştiri ve açıklık ilkesini parti yaşamının güçlü bir silahı yapmak sayılabilir. Kanımızca 5. kongre tüm parti örgütlerinin önünde böylesine bir gelişme yolunu açmıştı

Hollanda parti örgütü 5. Kongre'nin açtığı bu yoldan, yeni çalışma stilini yaşama geçirmek için çaba sarfetti. Bu doğrultuda önemli adımlar attı. Ancak önümüzde gidermemiz gereken ciddi eksiklikler duruyor. Herşeyden önce bu yaklaşımın önemini yeterince kavradığımızı söyleyemeyiz. Bu özünde toplumu değiştirmeye ve yenileştirmeye aday olan komünistlerin, herşeyden önce kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri demektir. Eski hataları yinelenmemek, eski tür alışkanlıklardan, davranış biçimlerinden kurtulmak için partinin kollektif iradesini harekete geçirmektir. Pratikte, günlük politik çalışmada, tüm parti yaşamında söz ile iş arasında daha yüksek bir uyum sağlamaktır. Açıkça görmeliyiz ki bu doğrultuda kendimizi geliştirme çabamız, yenileme hızımız yeterli değildir.

Bu yetersizlik en başta kendisini önümüze çıkan politik, örgütsel sorunlara duyarsızlık, gereken dikkati vermeme ve parti örgütlerimizin insiyatifli, yaratıcı çalışma eksikliği olarak gösteriyor. Parti politikasının oluşturulmasına katılma ve üyenin görüşlerini doğrudan Merkez Organa iletme açısından son derece büyük bir önem taşıyan "parti basınına güçlendirme kampanyasına" Hollanda parti örgütünün katılım düzeyi, Komitemizin değişik sorunlar üzerine zaman zaman parti örgütlerinden istediği görüş ve önerilere, açtığı örgüt içi tartışmalara gelen yanıtlar bu durumu açıkça göstermektedir. Sonuçta parti çalışmalarımızda ortaya çıkan sorunları zamanında görebilme, bunları süratle gündeme alarak kollektif bir çabayla çözme konusunda yetersizliklerimiz ortaya çıkıyor.

Komitemiz bu eksikliği gidermek için ortaya çıkan politik, örgütsel sorunlar üzerine yetersizde olsa belli yönlendirmeler yapmaya çalıştı. Bu sorunlar üzerine parti örgütlerinin dikkatini çekmeye, düşünmeye ve tartışmaya teşvik edici bir tutum izledi. Hollanda çapında örgüt içi tartışma düzenleyerek örgütsel kanalları olabildiğince farklı düşünce, öneri ve eleştirilere açmaya çalıştı. Ancak bu olanakları ve örgütsel kanalları yeterince değerlendirdiğimizi söyleyemeyiz. Bu eksiklik yukarıda da değindiğimiz gibi bazı parti üyelerimizin kendisini bu sürece katma konusunda yeterince çaba göstermemesinden kaynaklanıyor. Öte yandan kimi parti üyesinde görüş ve eleştirilerini örgütsel kanallardan, parti kollektiflerinde dile getirmek yerine "arkadaş sohbetlerini" yeğlemesi varolan olanakları yeterince kullanamamamıza yol açıyor ve parti yaşamını olumsuz etkiliyor. Herşeyden önce örgütsel yaşamda ortaya açıklıkla konmayan bir görüş ve eleştiriden partinin yararlanması, eksikleri gidermek için önlem alması olanaklı değildir. Bu tür tutumların birbirimizi eğitmek, yanlışlarımızı düzeltmek açısından hiçbir yararı olmuyor. Dahası, bu

sohbetlerin konuları politik görevlere bağılı olarak çıkan sorunlara çözüm yolları araştırmak, parti eylemini yükseltmenin ve parti birliğini güçlendirmenin araçlarını ortaya çıkarmak yerine, çoğunlukla kadroların tutum ve davranışları üzerine konuşmak biçiminde oluyor. Bunun söz konusu kadroyu eğitmeye hiçbir yararı olmadığı gibi, parti üyeleri arasındaki güveni, yoldaşlık bağlarını olumsuz etkiliyor ve karşılıklı subjektif önyargıları geliştiriyor. Kimi zamanda bu tür sohbetler yapıcı olmaktan uzak, güvensizliği besleyen bir havanın doğmasına yol açıyor. Bizim her zamankinden daha çok parti içi eleştiri ve yaratıcı tartışmaya gereksinimimiz var. Bugüne kadar Hollanda parti örgütünde hiçbir üyeye karşı farklı düşüncelerinden dolayı yaptırım uygulanmadı. Ama parti içinde kuşku ve güvensizlik tohumları eken, parti yaşamını olumsuz etkileyen böylesi tutumların sürgit devam etmesine izin veremeyiz. Önümüzdeki dönem bu konuda daha kararlı önlemler almak zorundayız.

Bir parti kolektifi içinde kadrolar arasında farklılıkların olması nesnel bir durumdur. Sınıfsal ve sosyal köken, eğitim ve deneyim farklılıklarının doğal bir sonucu olan bu durumda bir parti kolektifi kadroların olumlu özelliklerini uyum içinde harekete geçirebilmelidir. Farklı yetenek ve becerileri politik amaçlar uğrunda birleştirebilmelidir. Bunun için parti yaşamında üyeler arası güçlü yoldaşlık bağları, kadrolar arası birbirimizin eksiklerini tamamlamak için yardımlaşma, birbirimizden öğrenme ve eğitme zorunludur. Hollanda parti örgütünde bütün birimlerde böylesine olumlu kolektifler yaratmak için daha çok çaba sarfetmeliyiz. Birbirimizi anlamaya ve yardımcı olmaya daha büyük özen göstermeliyiz.

Parti yaşamı içinde üyelik normlarının daha da yükseltilmesi için çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız. Bunun için bir yandan partiyi yığın örgütü gibi gören anlayışlara, diğer yandan yığın örgütünü parti gibi görme eğilimlerine son vermek gerekiyor. Bu tür yaklaşımlar parti ile yığın örgütü, parti üyesi ile yığın örgütü üyesi arasında farklılıkların silikleşmesine yol açıyor.

Parti yaşamındaki bu eksiklerimiz, daha önce sözünü ettiğimiz yetersizliklerle birlikte, kendisini tek bir sonuç olarak ortaya koyuyor. Politik çalışmalarımızda parti örgütü, kendi gücünü; potansiyellerini ve olanaklarını yeterince harekete geçiremiyor. Gerçekte kadrolarımızın nitelikleri, parti örgütümüzün politik, ideolojik düzeyi dikkate alınırsa gücümüzün bugünkü etkinlik alanımızdan çok daha fazla olduğu görülür.

Sorunları Çözmek Amacıyla Yürüttüğümüz Çalışmalar

Yukarıda değindiğimiz sorunları çözmek amacıyla yürüttüğümüz çalışmaların sonuçları¹ olumlu ve olumsuz yanlarıyla özetlemek yararlı olacaktır:

1- Parti örgütümüz B.Avrupa ve Hollanda'da parti çalışmalarımızın politik perspektiflerini aydınlatmak amacıyla parti içi bir tartışma açtı. Önce komitemiz belli sorular saptayıp parti örgütlerinin bunları yanıtlamasını istedi. Gelen yanıtlardan da yola çıkarak yazılı bir metin hazırlandı. Daha sonra parti örgütlerinden bu metin üzerine eleştirileri istendi. Parti örgütümüzün yürüttüğü bu çalışmanın önümüzdeki görevleri aydınlatmak, parti üyeleri arasında irade birliğini sağlamak açısından olduğu kadar, Ulusal Konferans Tezleri'nin B.Avrupa ile ilgili bölümüne katkısı açısından yararlı olduğunu söyleyebiliriz.

2- Politik görevlere bağlı olarak parti yapısı içinde gerekli düzenlemeleri yapma kararı aldık. Bu amaçla bir örgüt modeli geliştirmeye çalıştık. Daha sonra parti üyelerinin hemen hemen tümüyle ikili görüşmeler yaparak onların yeni görev alanlarını belirlemeye çalıştık. Bu örgütsel düzenlemede şu hedeflere varmayı amaçladık: (A) Parti kadrolarının geçmiş deneyimlerini dikkate alarak onları yetenek ve eğilimlerine uygun bir biçimde istihdam etmeye, (B) Parti örgütlerinin her kademedede politik yöneticilik düzeylerini güçlendirmeye, (C) Yiğın bağlarımızı güçlendirmek amacıyla, deneyli ve örgütçü kadroları özellikle yiğınlarla temas noktalarında görevlendirmeye ve temel örgütleri güçlendirmeye çalıştık. Bu örgütsel düzenleme çalışması henüz bütünüyle tamamlanmamış olsa da önemli bir bölümü sonuçlanmış durumdadır. Bunun daha uyumlu, daha oturmuş ve sürekli parti örgütleri oluşturma yolunda olumlu bir başlangıç olduğunu söyleyebiliriz.

3- Parti örgütünün dışa yönelik eylemliliğini yükseltmek ve gücümüzü daha iyi harekete geçirebilmek amacıyla merkezi kampanyalar biçiminde çalışmayı temel almaya çalıştık. Bu alanda belli başarılarımız oldu. Ancak daha iyi planlanmış ve parti üyelerini daha geniş ölçüde mobilize eden kampanyalar örgütlemek konusunda eksiklerimiz var. Ayrıca kampanyalar arası süre ve çalışma tempomuzda yeterli düzeyde değildir. Burada bazı noktaların altını çizmek gerekiyor. Kimi zaman parti çalışmaları sadece kampanyalarla özdeş olarak anlaşılabiliyor. Gerçekte yürütülen bir kampanya çalışması olsun veya olmasın parti çalışmaları sürekli ve düzenli yürütülmesi gereken bir faaliyettir. Kimi zamanda kampanya denilince yiğın örgütlerinin göçmen işçi sorunlarına yönelik olarak yürüttüğü kampanyalar sadece anlaşıyor. Halbuki bizim, göçmen işçi sorunları da dahil, önümüzdeki politik görevlere bağlı olarak politik kampanyalar örgütlememiz gerekiyor.

4- Parti içi denetimi güçlendirmek amacıyla başlattığımız düzenli rapor verme uygulamasını kararlı bir biçimde sürdüremedik. Önümüzdeki dönem denetim konusuna yukarıda değindiğimiz daha geniş kapsamda el atmak zorundayız. Özellikle üst örgütlerin istediği raporların zamanında verilmesi

ve alt örgütlerin ilettiği raporların zamanında yanıtlanması, alttan ve üstten iki yönlü denetimin güçlendirilmesi üzerinde durmalıyız.

5- Örgütsel düzenleme sonrasında parti içinde politik aydınlatma ve yönlendirme çalışmalarına daha çok dikkat vermeye çalıştık. Ancak bu henüz istediğimiz düzeyde değildir. Önümüzdeki dönem aydınlatma ve parti içi eğitim sorununu çözebilmek için komitemizin merkezi yönlendiriciliğini daha da güçlendirmek ve gerekli örgütsel düzenlemeleri yapmak gerekiyor. İdeolojik çalışmalar komitemizin parti örgütlerine gönderdiği son açıklama bu konudaki görevlerimize yeterince ışık tutuyor. Şimdi bunları yaşama geçirmek için çalışmak gerekiyor.

6- Geçtiğimiz dönemde bütünüyle nesnel ölçütlere dayanan objektif bir kadro politikası izlediğimizi söyleyemeyiz. Partimize gelen darbe sonrası ortaya çıkan karmaşık koşulları ve bunun yol açtığı psikolojik ortamı dikkate almak gerekiyordu. Bu durumda nesnel bir gerçektir. Kadrolara niteliklerine uygun sorumluluklar vermekten çok başlangıçta kadroları kaynaştırma, birbirlerini daha iyi anlamalarını ve tanımalarını sağlama, ortak iş yapma sürecine dayanan karşılıklı güveni pekiştirme ve parti içinde sağlam bir atmosfer yaratma görevi öne çıktı. Geriye dönüp yaşadığımız deneyime baktığımızda bu konuda önemli bir mesafe katettiğimizi ve parti içinde sağlam bir zemin yarattığımızı söyleyebiliriz. Bu durum parti birliğini korumayı ve güçlendirmeyi temel alan tüm kadrolarımızın ortak başıdır. Bugün kadrolarımızı yaptıkları iş ve parti çalışmalarına katkılarıyla değerlendirebileceğimiz çok daha nesnel ölçütlere sahibiz. Olumlu sınav vermiş kadrolara daha ileri sorumluluklar verme konusunda daha cesur davranabiliriz.

7- Parti basınını günlük politik çalışmalarımızda kullanma düzeyimiz çok yetersizdir. Parti basınını güçlendirme amacıyla açılan mektup kampanyası sadece parti politikasının oluşturulmasına katılmak açısından büyük bir önem taşımıyor. Deneylerimizi aktarmak, bunları partiye maletmek ve asıl önemlisi kendi somut pratiğimizden çıkardığımız sonuçlarla daha da zenginleştireceğimiz parti yayınlarını günlük politik çalışmalarımızda daha işlevli kılmak açısından da büyük önem taşıyor. Önümüzdeki dönem mektup kampanyasına Hollanda parti örgütünün katkısını birkaç misli arttırmayı hedeflemeliyiz.

8- Geçtiğimiz dönemde partimizin birlik politikasını yaşama geçirme konusunda daha geniş güçlerle ilişki ve diyalog geliştirme yolunda belli başarılarımız oldu. Ancak Sol Birlik içindeki bağlaşıklarımızla ve diğer sol güçlerle ilişkilerimiz yetersizdir. Bu alanda varolan ilişkilerimizi gözden geçirmemiz, politik amaçlarımızla bağlı olarak daha planlı ve düzenli bir nitelik vermemiz, buna uygun örgütsel düzenlemeler yapmamız gerekiyor.

9- İçinde çalıştığımız yığın örgütlerinin eksikliklerini ve sorunlarını bilince çıkarmak ve çözüm yolları geliştirmek konusunda önemli kazanımlarımız oldu. Ancak bunları gerçek bir yığın örgütüne dönüştürme çabalarımız yeterli değildir. Daha geniş politik inanç ve düşüncede kişilere örgütleri açmak, gençleri daha geniş ölçüde örgütlere çekecek yöntem ve araçlar geliştirmek ve onlara daha etkin görev ve sorumluluklar verme konusunda çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız.

Her alanda karşı karşıya bulunduğumuz sorunların çözümünde yakalanan temel halka partiyi güçlendirmektir. Biz yukarıda değindiğimiz eksikliklerimizi gidermek yolunda atacağımız her adımın bizi daha güçlü bir TKP amacına yaklaştıracığına inanıyoruz.

Bugün bir bütün olarak parti çalışmalarımızı değerlendirdiğimizde hangi noktada bulunuyoruz? Hollanda parti örgütü olarak önümüzdeki görevleri aydınlatmak, politik, ideolojik ve örgütsel çalışmalarda ortaya çıkan eksikliklerimizi ve nedenlerini bilince çıkarmak ve çözüm yollarını ortaya koymak açısından önemli kazanımlarımız oldu. Bugün önümüzü çok daha açık görebiliyoruz. Neyi nasıl yapmamız gerektiğini çok daha iyi biliyoruz. Şimdi temel sorun bunu somut yaşamda uygulayabilmek ve pratik çalışmada gösterebilmektir. Düşünce ve eylem, söz ile iş arasında daha yüksek bir uyum sağlayabilmek, bunu bir yaşam tarzı haline getirebilmektir. Bunun için gerekli güce ve potansiyellere sahibiz. Bu gücü harekete geçirmeyi, önümüzdeki aydınlık yolda kararlı, enerjik bir biçimde cesaretle yürümeyi başarmalıyız. Ulusal Konferans Hollanda parti örgütü için bu yolda atılmış güçlü bir adım olacaktır.

Komünist Raporu

Tezlerin bütünü üzerine yapılan tartışmada söz alanlar, parti yaşamında ilk kez böylesine kapsamlı ve demokratik bir çalışmanın yapıldığını, kolektif iradenin oluşmasında bunun önemini vurguladılar. Türkiye solundaki bir geleneğin, eğer örgütte bunalım varsa tartışma açılmasının aksine, tezlerin tartışılması, onların geliştirilip kollektif kararlara dönüştürülmesi, ideolojik ve örgütsel birliğin daha da güçlendirilerek, bu kararların yaşama nasıl daha ustaca geçirilebileceği amacıyla yapılan bir tartışma olduğu toplantıya katılanların ortak yaklaşım olarak belirlendi. SBKP'nin 27. Kongresinin geliştirdiği yeni çalışma tarzının bizim çalışmalarımızda da olumlu etkiler yaptığından sözedildi. Ayrıca böylesi bir program düzeyinde somut konuşabilmek, ulusal değerleri ardıcıl savunabilmek ve ulusal parti olmak, parti politikasının böyle bir kollektivite içinde belirleyebilmenin, örgüt yaşamımızda yeni gelişen olumlu bir olgu olarak değerlendirilmesi gereğine dikkat çekildi. Tezlerin bütünündeki dil birliğinin sağlanması için bir tedaksasyonun gereği; "emekçi haklarına saygılı işverenler", "M. Kemal'in vasiyeti olan Türk Dil ve Tarih Kurumları" kavramlarının buna uygun olarak değiştirilmesi, B. Avrupa'daki Türkiyeli göçmenlerin sınıfsal farklılaşmasını dikkate alarak, "göçmen işçi" kavramının artık bu yığının tümünü kapsamadığı görüşü ağırlık kazandı.

- + Bağlaşıklar politikası üzerine yapılan tartışmada, DYP'nin ulusal demokratik bir güç mü, yoksa rejim karşıtı bir güç mü olduğu, Kemalizm'in olumlu yanlarını öne çıkarırken, olumsuz yanlarının da -programda olmasa bile, diğer yayınlarda- açılması gerektiği, "Dindarlar" diye bir kategori yerine "Dinsel akımlar" teriminin kullanılmasının gerektiği tartışıldı.
- + DYP, rejim karşıtı ve ulusal demokratik güçlerin ayrımı üstüne; Bağlaşıklar politikasının kime karşı ve kiminle sorusuna bağlı olarak ele alınması gereğinden hareketle, bugünkü güncel, ivedi görevin var olan rejimin alaşağı edilmesi olduğu, bunun için tüm rejim karşıtı güçlerle birarada davranmanın zorunlu olduğu; ancak ulusal demokrasinin bir erk değişimi, ulusal demokratik güçlerin erki olduğu, böyle bir değişimi sağlayacak güçler arasında DYP'nin sayılmaması gerektiği, bu noktanın programda netleştirilmesi gerektiği öne sürüldü. Rejimi yıkacak güçlerle, ulusal demokrasiyi kuracak güçler arasındaki farkları dikkate alarak, DYP'nin temsil ettiği sınıfsal çıkarlarla onun dayandığı kitle tabanının arasındaki farkı da gözönüne alarak, kadroların kafalarının bu konularda net olabilmesi için DYP'nin geçmişte temsilcisi olduğu siyasi akım ve onun sembolü olan Demirel'in demokrasi güçlerine tavrının üstünden atlamaması gerektiği öne sürüldü.

Kemalizm konusunda kapsamlı bir tezimizin olmadığı, bu açığın en kısa zamanda kapanması gerektiği, tezlerin ilgili bölümlerinde yanlış anlamalara neden olacak ifadeler bulunduğu belirtildi. Kemalizm'in uluslaşma sürecindeki olumlu rolü, laikliğin savunucusu olması, alfabetizasyon gibi olumlu yanlarının yanı sıra; Kürtlere karşı tavrı, işçi hareketine karşı uyguladığı baskı politikası gibi olumsuz yanlarının da olduğu, propagandamızda bu yanlara da değinmemiz gerektiğine vurgu yapıldı.

Dindarlar konusunda, ülkede bu kavramla ifade edilebilecek bir kategorinin olup olmadığı, 'dinsel akımlar' demenin de bunu yeterince kapsayıcı olamadığı gibi kuşklar belirtildi. İran deneyini dikkate almak gerektiği üzerinde duruldu. Nasıl ifade edersek edelim, Türkiye'de böyle geniş bir kesimin bulunduğu, politikamızın geliştirilirken bunun dikkate alınması zorunlu olduğu vurgulanarak; dün Nizam Partisi'nden gelen dinsel politik akımlar içinde komünistlerle işbirliği yapma eğilimindeki gelişmelere de dikkat edilerek, ortak yanlarımız ve istemlerimize bağlı bir işbirliğinin dikkate alınması gereğinin altı çizildi.

Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nın hiç bir güç ile pazarlık masasına oturmak amacı taşımadığı, tümüyle bu programı savunacak güçlerin varlığının bile bugün şüpheli olduğu; ama programın ülkenin gelişimi için kaçınılmaz adımların neler olduğundan ve bunu gerçekleştirebilecek güçlerin nesnel varlığından yola çıkarak hazırlandığı vurgulandı.

Politikamızda birliği savunuyorsak, birliğin sosyal psikolojisinin de olumlu biçimde yaratılmasında çaba harcamamız gerektiği, ayrılık noktaları yerine ortak olunan noktaları öne çıkarmak gerektiği, ama bunun, kadroların görüşlerinde netlik sağlamak için ayrılık noktalarının da gereğince konmasını atlamak şeklinde yorumlanmaması gerektiği savunuldu.

Birlik yaptığımız ya da birlik önerdiğimiz politik akımlarla, onların etkisindeki yığınları, bu politik akımların temsil ettiği çıkarlar ile tabanındaki emekçi yığınları (Dyp'yi yönetenlerle DYP'yi destekleyenlerin farklılığında olduğu gibi) ayırmak gerektiği, "Demokratik Türkiye, Daha Güçlü TKP" belgisinin bu temelde anlam taşıdığı; örgütlülüğümüzün ve gücümüzün artması oranında emekçi yığınların çıkarlarını savunmayan politik akımların etkisinden kurtulabileceğimiz vurgulandı.

Solumuzdaki güçlere birlik önerir ve bunun çabasını gösterirken, sol radikal güçlerin bu birlik içindeki rolü konusunda pek bir şey söylenmediği, bunun tezlere eklenmesi gerektiği belirtildi.

Ulusal demokrasi savaşımı ile devrim için savaşımın bağı ve ilişkisi üzer-

rine tartışmak gerektiği ve bunun önemi vurgulandıysa da, bu konu pek tartışılmadı. İki aşamalı kesintisiz devrim sürecinin ilk aşaması anti-emperyalist demokratik halk devriminin önünü açacak ulusal demokrasinin, program ve M.S 100.yıl tezlerinde konuluşuyla, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı tezlerinde konuluşu arasında fark olduğu, ikincisinin daha mantıklı olduğu ve değiştirilmesi için gerekenin yapılması dile getirildi.

İşsizlik, enflasyon, dış borçlar sorununun nasıl hangi kaynaklarla çözebileceğini önerirken daha somut ve gerçekçi olmak gerektiği, ekonomi politikası üzerine yapılan tartışmada temel başlıktı. Yığınların kendi iktidarlarına giderek daha da sahip çıkması anlamında politik bilinçlerinin yükselmesine bağlı olarak, bu sorunların mevcut ulusal kaynaklarla çözülebileceği, bu programda her şeyi çok ayrıntıya inermesine değil, genel perspektifiyle ele almanın daha doğru olduğu ve zaten bunun yapıldığı söylendi.

Orman köylülerinin sorunlarına programda değinilmediği, oysa bu kesimin on milyon gibi bir sayıyla ve bir çok sorununun varlığıyla dikkate alınması gerektiği vurgulandı.

Kadın sorununa yeterince yer verilmediği, bu bölümün daha geniş ele alınması gereği vurgulandı.

Devletin gelirlerinin artırılması için öneriler bölümünde (s.33) vergi adaleti konusunda somut bir şeyin olmadığı, asıl vurulması gereken tekel-lerden söz edilmediği, bu konunun da daha somut ve gerçekçi ele alınması gerektiği öne sürüldü.

Batı Avrupa'daki parti çalışmaları üzerine; 1973'den bu yana yayımlanan bu ikinci büroşürün -adının içeriğine uygun değiştirilmesi kaydıyla- tüm çalışmalarımızı genel olarak kapsayabilme niteliği üzerinde görüş birliğine varıldı.

B.Avrupadaki güçlü bir parti faaliyetinin Türkiye'ye politik, maddi ve moral destek sağlayacağı; bu nedenle B.Avrupa'daki faaliyetin buna yönelik güçlendirilmesi, mevcut araçların bu düzeye çıkarılması, yetersiz ise yenilerinin yaratılması önerildi. Parti yayınlarının B.Avrupa'daki yığınlara günlük sorunları ve çözümleri anlamında bir şey vermekten uzak olduğu, ya mevcut yayınların bu anlamı içerecek şekilde güçlendirilmesi ya da yenilerinin çıkarılması gereği üzerinde duruldu.

B.Avrupa'da çalışan örgütlerin ve partililerin bu toplumu izleme, buna bağlı olarak günlük politikanın üretimine katılmasının olanaklarını artı-

rabılme koşuluna bağılı olarak, dil bilmeyenlere bunu öğrenmeleri için parti görevi olarak verme, gerekli zamanı ve düzenlemeyi yaparak bunu denetlemek gerektiğı, ama bugüne dek bunun yapılmadığı öne sürüldü. Türkiye'den gelen politik göçmenler için bu yapılmalıydı, denildi. Buna karşılık olarak sorunlarımızın B. Avrupa'da yalnız dil bilmemekten kaynaklanmadığı eğer böyle olsaydı çözümünün de daha kolay olacağı görüşü savunuldu.

Türkiye'den gelen politik göçmenlerle, uzun süredir B. Avrupa'da çalışan partililer arasında norm farklılığı bulunmaması gerektiğı, böylesi bir farkın kategorik olarak yanlış olduğu, ama günün görevlerine iki guruptan da uyamayanların var olduğu gerçeğini de görmek gerektiğı vurgulandı.

Yığın örgütüyle parti çalışmasının uyumlaştırılmasında sorunlar olduğu, bazen partiyi yığın örgütü, bazen yığın örgütünü parti gibi gören anlayışı terketmek gerektiğı nin gereğı vurgulandı. Yığın örgütlerinde çalışan partililere çokça iş yüklendiğı, bunun yanında bazı yoldaşların ortada gözüktüğü, ama somut bir işinin legal planda görülemediğı için belli tepkilerin oluştuğundan söz edilerek, yığın örgütü ve parti çalışmasının ilişkisi ve ayrımının netleştirilmesi istendi.

Dayanışma faaliyetimiz daha da güçlendirmek, bugünkünden daha çok önem verip daha fazla kadro ayırmak gereğı üzerinde durulmak, hiç yığın örgütlenmesi olmayah bazı partilerin bunu Hollanda'da bizden daha iyi başardığı yığın örgütlenmesinin dayanışma çalışması için kaçınılmaz bir unsur olmadığı, ama ek olanaklar sunduğı saptaması yapıldı.

Not: Böyle bir saptama ne kadar gerçekçi oluyor. ? çıkarılmalı. inkar var.

B. Avrupa'da gençlik sorunlarına daha fazla eğilmek gerektiğı, gençliğin örgütlenmesi sorununu daha ciddi ele almamızın artık kaçınılmaz olduğu belirtildi.

B. Avrupa genelinde güçlü, birleşik, yığinsal bir göçmen hareketi yaratmak göreviyle davranmamız gerektiğı vurgulandı.

B. Avrupa'da göçmen işçilerin kalıcılılaşma sürecinden söz ederken, yığının eğilimiyle partili kadroların eğilimlerinin birbirine karıştırmamak gerektiğı, partimizin tüm üyelerinin Türkiye'deki iktidar savaşımı için aynı örgütte irade birliğini gönüllü olarak kabul ettiğı ve bu iradeye göre davranmak ta olduklarına dikkat etmeliyiz dendi.

Anadil eğitimi konusunda ise, ayrıntılara girmeden genel, ilkesel bir çözüm -Avrupa'daki göçmen çocukları için- önerilmesi uygun bulundu.

Birlik politikamızın güçlenmesi açısından B.Avrupa'da yapabileceğimiz çok şey olduğu,Sol Birlik çalışmalarına daha çok önem vermek gerektiği,kardeş parti ya da hareketlerle ilişkilerimizin - Hollanda'da da- geliştirilmesine gayret etmemiz istendi.

B.Avrupa'da partimizin faaliyetini diğer kardeş partiler ve demokrasi güçleriyle sürekli,gelişen bir ilişki kurabilmeye elverişli şekilde legalleştirmenin yollarını aramamızın gerektiği;bunu tüm çalışmanın değil,dayanışma faaliyetin gereksinmelerine bağlı olarak yapmanın zorunluğuna işaret edildi.Legal olanaklardan B.Avrupa'da dayanışma alanında daha fazla yararlanabilmenin yollarını mutlaka bulmalıyız,dendi.

Tez tartışmalarının genel olarak konunun açılmasında,ideolojik ve örgütsel birliğimizin gelişmesinde,kollektif iradenin güçlenmesinde yeni ve olumlu bir adım olduğu görüşünde birleşildi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE TEZLERİ

Hollanda Birinci Bölge Parti Konferansı
Barış ve Ulusal Demokrasi Programı
Bölüm I-II-III Rapor Komisyonu
Karar Taslağı

Konferansımız, Ulusal Konferans'ın amacını, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nın (BUDP) ve programda yer alan tezlerin teorik temellerini, Parti Programı ve temel belgelerle bağını, gündeminin ilk maddesi olarak ele alıp değerlendirdi. Bu değerlendirme sonucunda, BUDP'nda yer alan tezlerin "TKP Programı'nın barış ve ulusal demokrasi hedefinin, yeni olgu ve gelişmelerin, pratik ve teorik deneylerin dikkate alınarak geliştirilmesi, ayrıntılandırılması ve somutlanması" olduğu üstüne çoğunlukla görüş birliğine vardı.

Konferansımızda yer alan yoldaşlar, BUDP'nin daha da geliştirilmesi, gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla, aşağıdaki konulara değindiler ve saptamalar yaptılar. Bunun dışında, kimi yoldaşlarca getirilen, ancak ortak irade olarak biçimlendiremediğimiz görüş ve öneriler tutanaklarla saptandı.

- 1) TKP, BUDP ile, ulusal bir parti olma yolunda önemli bir adım atmıştır.
- 2) Bugünkü somut koşullar ışığında, ulusal demokratik güçler ile rejim karşıtı güçler arasındaki ayrım daha net olarak belirtilmeli; buna bağlı olarak, DYP'nin niteliğini ulusal demokratik güç olarak çağrıştıracak ifadeler gözden geçirilmelidir.
- 3) Tezlerde sol radikal akımlara, ülkemiz demokrasi mücadelesindeki önemine uygun yer verilmelidir. Terörizm açık olarak tanımlanmalı, buna karşı olduğumuz vurgulanmalı; ancak, sol radikal akımları çağrıştıracak biçimde kullanılmamalıdır.
- 4) Antiemperyalist, antitekel yönelimli dindar yurttaşların, ortak demokrasi mücadelesine kazanılması önemlidir. Dindarların inançlarını sömürerek onları diktatörlük rejimine yandaş yapmaya çalışan ve emperyalizmle tam bir işbirliği içinde olan dinci-gerici akımlara ısrarla vurgu yapmak gerekir.
- 5) Dindarlar terimi net olarak bir kitleyi tanımlamamaktadır. Değişik politik görüşlerden, sınıf ve katmanlardan dindarlar vardır. Bunun yaratabileceği kavram kargaşasına dikkat çekmek isteriz.

Siyasi iktidarı hedefleyerek örgütlenmiş kimi dinsel-politik

akımların "şeriat devleti" kurma amacına karşı tavrımız açık olmalıdır. 163.maddenin kaldırılması talebiniz ile, "şeriat devleti"ne ilkesel karşı oluşumuz bir çelişki yaratmamalıdır. "Şeriat devleti isteyenler de serbestçe örgütlenebilecek mi?" sorusunun yanıtı net olmalıdır.

- 5) Kürdistan'ın iç sömürge olmadığı konusu BUDP'nda kısaca açıklanmalı, yayınlarımızda derinlemesine işlenmelidir.
- 6) "Kemalistler" terimi ~~kişi~~ ^{kurum} çağrıştırmakta, bu nedenle yanlış anlama ve yaklaşımlara neden olmaktadır.
- 7) "Gençlik hareketini bekleyen en büyük tehlike politik görüşlere göre bölünmektir" (s.37) ifadesi; "Gençlik hareketini bekleyen en büyük tehlike, gençliğin depolitizasyonu ve gençliğin birleşik demokratik hareketinin politik görüşlere göre bölünmesidir" biçiminde olmalıdır.
- 8) Gençlik bölümünde temel olarak öğrenci gençlik ele alınmıştır. İşçi ve köylüler üstüne olan bölümlerde, bu sınıf gençlerinin taleplerine de yer verilmelidir.
- 9) Kadınlarla ilgili bölüm geliştirilmeli, ailenin demokratikleştirilmesi talebine yer verilmelidir.
- 10) Temel eğitimin 8 yıla çıkarılması bir talep olarak yer almalıdır. (Bunun hangi yaşlarla sağacağı - $5+8=13$ olabilir. Türkiye'de $6+8=14$ okulları da olabilir.)
- 10) "Emekçilerin haklarına saygılı" ifadesi (s.22), çıkarları korunacak özel işletmeleri tanımlarken soyut kalmaktadır. Bu ifade tümüyle çıkarılabilir.
- 11) Birleşik yığınsal demokratik hareket ile Marksist sol partilerin ve yasal muhalefet partilerinin işbirliği sorunu kendiliğinden çözüme kavuşmakta olan bir sorundur (s.46), ifadesinde, 'kendiliğinden' sözcüğü bir anlam ifade etmemektedir. Daha açık ifade edilebilmelidir.
- 12) Köylülükle ilgili bölümün yetersiz olduğu pek çok yoldaş tarafından dile getirilmiş, ancak formüle edilebilecek biçimde somutlanmamıştır.
- 13) Tezlerde aydınlara ayrı bir bölüm ayrılması ve bu bölümdeki değerlendirmeler olumludur. Ancak, son paragraftaki, yalnızca komünist aydınlara ve sanatçılara onur duyduğumuz, yalnızca on-

ları savunduğumuz gibi bir anlama yol açabilecek cümle gözden geçirilmelidir.

*önemli
bir scriptama*

(14) Bölüm III ile ilgili olarak, yığın örgütlerinde çalışma ilkelerimize ve somut koşulların gerekli kıldığı çalışma tarzına açıklık getirmeliyiz. "Sol Birlik" i sol güçlerin birliğinin karşısına koymayacak, sol güçlerin birliğini demokrasi güçlerinin ve rejim karşıtı güçlerin birliğinin karşısına koymayacak ve özellikle, komünistler olarak yığın örgütlerinde çalışmak ilkelerimize son derece özenle uymamız gereğine vurgu yapacak bir formülasyona yer verilmelidir.

15) 'Göçmen işçiler' kavramı, göçmenler arasındaki sosyal sınıfsal ayrışımın ötürü, tüm kitleyi kapsayıcı olmamaktadır. Tüm kitle tanımlanmak istendiğinde "Göçmenler" ifadesinin kullanılması daha yerinde olacaktır.

(16) B.Avrupa ülkelerinden Kürtlerin yoğun olarak yaşadıkları yerlerde, Kürt dilinde yayın hakkı ve anadili eğitimi savunulmalıdır.

*Son derece
zararlı olabilir.*

not: Bir destekleri, ancak öncülüğünü yapmamak laşizmleridir aynısından

17) Tezlerin (Batı Avr.Pol.Faal.) sistematığı yeniden düzenlenmelidir.

18) BAPF başlıklı tezler, daha çok birinci kuşağı temel almıştır, onlara seslenmektedir. İkinci kuşağın önemi göz önüne alınmalı, buna uygun talepler de formüle edilmelidir.

19) Hangi ulusal kültür öğelerini ele alacağımız, sahip çıkacağımız somutlanmalıdır.

20) Konferansımız, SBKP 27.Kongresi'nin Dünya Komünist Hareketi ve dünya halkları açısından önemine ve Partimiz çalışmalarını açısından taşıdığı esinlendirici öneme ayrıca işaret etmeyi gerekli görmüştür.

GÜNDEM ÖNERİSİ

1. Açılış ve çalışmaların yürütülmesi üzerine bilgilendirme
2. Genel Görüşme
 - + a) Tezlerin bütünü üzerinde (tezlerin genel mantığı, temel yaklaşımlar ve önemi)
 - b) Gündem önerisi üzerinde
 - c) Çalışmaların yürütülme biçimi üzerinde
3. Rapor komisyonlarının seçimi
 - + a) Tez tartışmaları üzerine rapor komisyonu
 - + b) Parti Yaşamı üzerine rapor komisyonu
4. Gündemin belirlenmesi
5. Tezlerin Tartışılması
 - a) Bağlaşıklıklar politikası üzerine,
 - i-Bağlaşıklıklar politikamızın temel özellikleri (politik amaçlarımız, istemlerin kapsamı ve sınırı, kime karşı, kiminle ve ne için sorusu, politik uzlaşmalar ve ideolojik aralık sorunu)
 - ii- DYP'ye karşı politik yaklaşımlarımız üzerine
 - iii-Dindar yığınlar karşı politik yaklaşımlarımız üzerine
 - iv-Kemalistlere karşı politik yaklaşımlarımız üzerine
 - v-Kürt ulusal sorununa yaklaşımımız üzerine
 - vi-Sol radikal akımlara yaklaşım sorunu üzerine
 - c b) Ulusal demokrasi savaşımı ile devrim için savaşımın ilişkisi ve bağı üzerine
 - d e) Demokrasi savaşımı ve kadın hareketi üzerine + gençlik
 - f e) Partimizin kültür politikası üzerine
 - f e) Demokrasi savaşımı ve sendikal hareket üzerine
 - c g c) Batı Avrupa'da politikanın perspektifleri üzerine
6. Parti Çalışmalarının değerlendirilmesi ve parti yaşamı üzerine
7. Kararlar
8. Delege seçimleri ve kapanış.

- + a) Bütün üzerine
- + b) Bağlaşıklıklar politikası
- c) Ulusal Demokrasi Savaşımı ile Devrim için Savaşımın
- d) Batı Avrupa
- e) Demokrasi Savaşı ve Kadın Hareketi
- f) Partinin Kültür politikası üzerine
- g) Demokrasi savaşımı ve sendikal hareket üzerine

31.Ağustos.1986

Değerli Yoldaşlar,

"TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri" üzerine değerlendirmemi ve tezler üzerine öneri,eleştirilerimi aşağıda iletiyorum.

Ulusal Konferans'ın partimizin 5.Kongre sonrası önüne koyduğu hedeflere ulaşmada, önemli bir adım olacağına inanıyorum.

Bu anlamda, 1986 Ulusal Konferans tezlerimiz ve ele alınan temel konulara bugünkü görevlerimizi saptamada yeni ve değerli yaklaşımlar içerdiğini düşünüyorum.Tezler, öncelikle nasıl bir demokrasi sorusunu cevaplayarak, önümüz partimizin ulusal demokrasi alternatifini koymaktadır. Partimizin demokrasi Türkiye için düşünceleri ve duyduğu sorumluluğun somutlandığı "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" nın yalnız bizler için değil, ülkemizdeki tüm demokrat güçleri açısından önemi var.

Ekonomik ve sosyal yaşama, kültür politikamıza,silahlı kuvvetlere ilişkin dizi reform programı ile ayrıntılandırılan tezlerde, benim için yeni sayılabilecek düşüncelerle tanıştım.

Şimdi görevimizin, vakit geçirmeden tezlerimizin teorik temellerini daha iyi kavramak ve kavratmak olduğunun bilincindeyiz. Bu yeni politikayı, kişisel verim ve yaratıcılığımızda katarak hayata geçirmeliyiz.

"Barış ve Ulusal Demokrasi " programımızda öngördüğümüz üzere, partimiz ulusal konferanstan güçlenerek çıkması ve demokrasi güçleri için önemli bir başarı olması, bizlerin ulusal konferansa ve onun teorik temellerine sürekli tartışan,araştıran bir anlayışla sahip çıkmamızla mümkün olacak.

Bu anlamda tezlere ilişkin,onları daha iyi kavrama ve parti yaşamında kullanma yolundaki çalışmalarımızın bugünden başlayarak, sürekli kılmalıyız.

"1986 Ulusal Konferans Tezleri " üzerine öneri,eleştiriler,

I.Partimiz, "Barış ve Ulusal Demokrasi Programında" SHP, DSP, RP, DYP ile rejim karşıtı olmak ve demokrasiye sahip çıkmak temelinde birlikte olabildiğini açıklıyor.Çabaları birleştirmeyi öneriyor.(s12- prg 5)

Tezlerimizi tartıştığımız kişilerden edindiğim izlenim. sıradan demokrat insan partimizin SHP, DSP, RP, DYP ile birlikte somut istemler çerçevesinde çalışmaya düşüncesini olumlu buluyor. Görüşüp, tartıştığımız kişilerin bir kısmı ulusal politikamız çerçevesinde (yalnızca sınıf ve katmanlara yönelik ayrımın dışında) Hernekadar bu ayrım zaten bu parti tabanlarını içeriyorsa da) konuya

Yeni den okunmak gerekiyor

şıyorlar. Ve bu partilere ilişkin daha somut bir yaklaşım bekliyorlar. Partinin bu konudaki yaklaşımları belli ama bu yaklaşımlar program içinde çok az yer alıyor.

Anti- komünizmin kırılması ve yığınların partimize ve politikamıza güveni açısından, partimizin kendi dışındaki her türlü demokrasi girişiminide destekleyeceği bu anlamda bu partilerle ilişkilerimizi daha detaylı açıklamakta yarar görüy^{belirtince} Özellikle bu partilerin tabanlarının da düşünerek. Tezlerimizi sıradan insanlara le açmağı ve tartışmağı düşünüyoruz. Sıradan insanlar için politaka salt bile legal partilerde somutlandığı için. bu insanlar tüm tezler içinde belki de sadece bu konuya ilgi duyup, legal muhalefet partilerine yaklaşımımıza yönelik , belikte iş yapma sürecine yönelik daha somut yaklaşım bekliyor.

Bu nedenle ulusal demokrasi programımız içinde bu konuya daha ayrıntılı mümkün ayrı bir başlık altındayere verebilirmiyiz. Örneğin-"Muhalefet partilerine yaklaşımımız yada ulusal demokrasi istemi ve muhalefet partileriyle ilişkiler v. Bu partilerle, rejim karşıtı olmak, demokrasi, anayasa, ekonomik ve sosyal yapma ve barış, temel hak ve özgürlüklere ilişkin ortak yaklaşımlarımız nelerdir daha kapsamlı anlatabilirmiyiz.

2. Türkiye'nin Nato'dan değil Nato'nun askeri kandanından çekilmesi önerisi "Barış ve Ulusal Demokrasi Programında" yer alıyor. Barış, ulusal güvenlik ve ulusal egemenlik alternatifimizde ise konunun gerekçelerine yer veriliyor. Anahtar metininde ise bu konuda " Nato'dan çıkılması istemi bunun koşulları oluşturulmadığı için acil istem olarak öne sürülmüyor" (s-2) deniliyor.

Nato'ya karşı olmak olgusu, ülkemiz demokrasi tarihinde önemli bir gelenek olmuştur. Bu nedenle tezlerin bu bölümü tartışmaların genel ilgi merkezi oluyor. Tezlerimizde, demokrasi, ulusal güvenlik ve ulusal egemenlik konularında en az Nato'dan çıkma istemi düzeyinde önerilerimiz olduğu kanısındayım.

(ÖRNEK- Barış ve Ulusal Güvenlik, Ulusal Egemenlik Alternatifimiz, Önlemler bölümü 25,26,27,28,29 sayfalar)

Bugün bu ve benzeri istemlerin gerçekleşmesi koşulları olgunlaşıyorsa, neden Nato'dan çıkılmasının koşulları henüz erkendir?

Bu nedenle bu konudaki görüşlerimize, tezlerimizde biraz daha açıklık getirilemez mi?

3. Barış ve Ulusal Demokrasi programımız demokratik devletçilik anlayışımızın gereği olarak, dış ticarete ilişkin görüşlerimizi formüle ediyor.

(Barış ve Ulusal Demokrasi Pr. s-2I prg-4)

Dış ticaret tekeli haline gelmiş holdinglerin tek bir devlet dış ticaret şirketi biçiminde birleştirilmesi ve özel işletme ve kooperatiflere ihracaat yetkisi verilmesi öngörülmüyor.

Bu konu biraz daha açılabilir mi? Örneğin şu anda dış ticarete tekellerin payı, diğer işletmelerin payı nedir, bu toplam dış ticaretin yüzde kaçındır?

Ulusal Demokratik hükümet için, şimdiden bu düzeyde düşündüğümüze göre ,gelecekte , dış ticarette ne oranda devletin kontrolü sağlanacak?

Bunun gerekçeleri ne olacak?

Bu oran toplam dış ticarette ne kadar tutacaktır.

4. Barış ve Ulusal Demokrasi Pr. "Askerlik bedelinin ve harçların azaltılması öneriliyor. (Barış ve Ulusal Demokrasi Prg. s-24)

Silahlı kuvvetler ilişkin reform programını incelediğimde askerlik konusunda mut bir yaklaşım göremedim. Ulusal demokratik hükümet orduya ilişkin bir dizi reform gerçekleştirip orduyu halkın ordusu konumuna getirirken, askerlik müessesesi eskisi gibi mi kalacak? Askerlik süresi, içeriği, hizmetleri ile nasıl halkın yanında olabilir?

5. Barış ve Ulusal Demokrasi Programı " Ulusal kültürün korunması, geliştirilmesi ve bilim, sanat, düşünce yaşamının demokratikleştirilmesi " ile ilgili bölümün öncelikle daha iyi formüle edilmesi gerektiğine inanıyorum.

İçerik olarak hayli kapsamlı ve değerli yaklaşımları içeren bölümün , yazım olarak daha iyi ifade edilebileceğine inanıyorum. ?

Öncelikle ulusal kültür ve evrensel kültürün sentezini nasıl başaracağız sorunu cevaplayarak, daha genel başlıklar kullanıp fazla gelebilecek detaya girmeye görüşlerimizi dile getirebiliriz.

Ayrıca kürt ulusunun kültürü olayına sadece "kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının tanınması" olarak yaklaşılıyor.

Ulusal demokratik hükümetin görevleri arasında, azınlık kültürlerin araştırılması, geliştirilmesi de olmalıdır. Hatta bu kültürlerin araştırılmasında olumlu ayrımcılık uygulanabilir. Bu aynı zamanda ulusal demokratik hükümetin türkiyenin ulusunun gövdesini korumakla yükümlü olduğunu göstermektedir. Tezler bu anlamda, katkıda bulunulabilir. olur

6. Barış ve Ulusal Demokrasi Programında demokrasi mücadelesi ve köylülük bölümü demokratik bir tarım ve toprak reformu önerisi getiriyor. (s-34)

Ulusal demokrasi güçleri açısından, birlikte olmağı düşündükleri köylülük göz önüne alınırsa , onlara ve onların sorunlarına en kesin çözüm önerisi tarım ve toprak reformu olacaktır.

Bu nedenle reformla ilişkin yaklaşımlarımız ayrıntılıyabilmeyiz. Bugün doğu güneydoğuda özellikle GAP projesi içinde işadamları binlerce dönüm toprak alıyor. Bu nedenle reform önerimiz sayısal verilere temellendirmeliyiz. Toplam kaç köylü ailesi ulusal demokratik hükümetin, toprak reformundan yararlanacak. Hükümet ne kadar toprağı yoksul köylüye dağıtabilir. Kooperatiflerin konumu ne olacaktır. Köylülük, demokrasi güçlerinin yanına , demokrasi isteminden öte somut çıkarlarını düşünerek gelecektir.

7. Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, "demokrasi mücadelesi ve kadınlar" bölümüne görüşlerim.

"Demokrasinin ve ilerlemenin ölçüsü, kadınların toplumsal yaşamdaki yeriyle rüdan orantılıdır diye başlayan bu bölüm , kadınlarla erkeklerin fiili hak eşliği için mücadele demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır " diye devam ediyor. bir kadın yoldaş olarak bu saptamalar yürekten katılıyorum. Ama bu saptamaların, partimiz içinde ,parti yaşamında her zaman hayata geçtinanmıyorum. ?

Özellikle 12 eylül sonrası dönemde gerek kadın çalışması, gerekse kadın yoldaş gelişimi açısından, partimizin eşit davrandığını yeterince göremedim. ^{kadın yoldaşlara}

Zaten partimiz, beşinci plenumda bu konuyu somutladı ve ülkedeki çalışma alanlarını belirledi. Kadın çalışması burada yer almadı. Peki bugün ülkede geçmişte kadın çalışmasında olan yoldaşların, şimdi daha değişik alanlarda ,gerekli ve koşulları uygun olanlar düzeyinde ~~hala~~ ^{yaşasak bile} büyük çoğunluğu istilebilmiyormu?

Elbette bugün ülkemizde kadın çalışması geçmişin deneylerinden yararlanan,ama daha farklı bir yapı gösterecek. Bugün böylesi bir demokratik kadın hareketi lenegi var ülkemizde ama yönlendirmeden yoksun olduğu kanısındayım.

Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatifimiz , bunu gösteriyor. Bizim özgül çalışmamızın olmadığı bu alanda şimdi "Kadınlar Dilekçesini" ana halka olarak alıyoruz. Bu olumlu bir yaklaşım. Elbette böyle bir birliktelik söz konusu olabilir. Ama bugün ülkemizde kadın çalışması konusunda daha özenli bir yaklaşım için olsaydık, bu bölümde yer alabilecek daha başka konular, öneriler olabilirdi.

Kadın çalışması konusunda bir politika birlikteliğinde sanıyorum az yada yok. Örneğin tezlerdeki yaklaşım, bizim dışımızda aydın kadınların başlattığı çalışmalara sahip çıkabiliyor. Etrafında çalışma yapmağı öneriyor. Emekçi ve aydın kadın birlikteliğini getiriyor. Ama haziran ayındaki Türkiye Poskasında çıkan İKD' kuruluş günü yazısının yaklaşımı biraz daha farklı. Bu üslup farklılıkları bir kadın hareketi konusunda ortak düşüncenin, ortak çalışmanın henüz yeterli olmadığını gösteriyor.

Özetle Ülkemizde kadın hareketinin geleneği ve bunu götürecekt kadroları vardı şimdi görevimiz bu alandaki çalışmalara özenle yaklaşmak ve kadın yoldaşların gelişimine eşit olanaklar yaratmak. Bu nedenle tezlerde yer alan bu olumlu saptamaları, geleceğe yönelik olumlu bir adım olarak değerlendirmek istiyorum ^{adını düşürüldüğü.}

Ayşe
A'dam - Sevinç

Hollanda'da Parti Çalışmalarının Değerlendirilmesi Üzerine

RAPOR

Genel olarak değerlendirildiğinde Hollanda Parti Örgütü'nün 5. Kongreden bu yana politik çalışmalarını iyileştirmek ve güçlendirmek yolunda önemli adımlar attığını söyleyebiliriz. Ne var ki, olanaklarımızı ve potansiyellerimizi dikkate aldığımızda bunu yeterli görmek mümkün değildir. Partimizin Ulusal Konferans süreci içinde bu yetersizliğimizin başlıca nedenlerini, ana sorunlarımızı kollektif bir biçimde tartışmak, bunları bilince çıkarmak ve çözüm yollarını aydınlatmak Konferansın önümüze koyduğu görevlerden biridir. Hollanda Parti Komitesinin bu raporu değerlendirme ve tartışmalarımıza yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.

Politik Planda Ortaya Çıkan Görevler ve Sorunlarımız

Ülkemizdeki politik gelişmeler, faşist diktatörlük koşulları, partimizin karşı karşıya kaldığı sorunlar ve 5. Kongre ile önümüze koyduğumuz hedefler bir bütün olarak değerlendirildiğinde bizim B. Avrupa'daki politik faaliyetimiz açısından yeni bir durum söz konusu idi. Bu yeni durumun belirleyici özelliği, bizim B. Avrupada'ki faaliyetimizin eskiye oranla kat kat artan politik önemi idi. Buna bağlı olarak döneme uygun yeni politik görevler söz konusuydu. Partimizin ülkedeki savaşımının desteklenmesi alanında artan görev ve sorumluluklarımız, B. Avrupa'da barış ve demokrasi güçlerinin harekete geçmesine ^{yardımcı olmak} ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma hareketinin örgütlenmesi, Avrupa'ya çıkmak zorunda kalan kadroların etkin bir biçimde görevlendirilmesi, Türkiyeli politik güçlerle ilişkiler alanında B. Avrupa'da genişleyen olanaklardan partimizin birlik politikasını yaşama geçirmek için yararlanılması bunların başlıcalarını oluşturunuyordu. Öte yandan B. Avrupada Türkiyeli göçmen işçiler arasındaki çalışma açısından, işçi göçünün bugün vardığı aşamada yeni eğilimler ve olgular söz konusuydu. Buna bağlı olarak bizim göçmen işçi alanındaki çalışmaları gözden geçirmemiz, nesnel olguları dikkate alarak politikamızı geliştirmemiz gerekiyordu. Bizim değerlendirmemiz o ki, B. Avrupa genelinde olduğu gibi Hollanda Parti Örgütü'müzde bu yeni dönemin öne çıkardığı görevlere politik, örgütsel açıdan ve kadro planında yeterince hazırlıklı değildi. Ayrıca dönemin öne çıkardığı görevleri bilince çıkarma, kavrama ve çözüm yollarını geliştirme çabalarımızda yeterli düzeyde ve hızda olmadı.

Bu sorun temelde komitemiz dahil, Hollanda parti örgütünün her kademesinde varolan, politik yöneticilik düzey

düşüklüğü ile bağlıdır. Bu sorun üzerinde ayrıca durulacaktır.

İdeolojik Çalışmada Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Hollanda parti örgütü genelinde partimizin 5. Kongresinin belirlediği yeni programımızı ve bu doğrultuda geliştirilen parti politikamızı teorik temelleriyle birlikte kavrama düzeyi yeterli değildir. Bütün örgüt kademelerinde parti yayınlarını düzenli okuma, önemli yazı ve makaleleri birim toplantılarında ele alıp tartışma ve parti içi eğitim ve aydınlatma çalışmaları çok yetersiz kalmaktadır. Parti politikasını özümseme konusunda bireysel ve kollektif çabanın yetersizliği örgütsel çalışmalarda politik etkimizi zayıflatmaktadır. Parti politikasının özümsemeindeki bu yetersizlik bizce daha temel bir sorunla bağlıdır. Yukarıda değindiğimiz dönemin getirdiği politik görevleri bilinçle kavramadaki eksiklik ideolojik çalışmalarımızın politik görevlerle bağlı olarak ele alınmamasını bereberinde getiriyor. Bu durum parti politikasını özümseme ve yaşama geçirme sürecinin somut yaşamla, pratik politik faaliyetle bağını koparıyor. Parti politikasını içinde bulunduğumuz koşullara yaratıcılıkla uygulama görevini olumsuz etkiliyor. Bu nedenle parti içinde sürdürdüğümüz eğitim, aydınlatma çalışmalarının genel düzeyi, kimi kadroların subjektif ilgi düzeyine bağlı olarak onların meraklarını giderici bir enformasyon aktarımının ötesine geçmiyor. Hatta kimi zaman bu çalışma, Avrupa'daki nesnel duruma ve gerçeklere uymayan boş bir çaba olarak görülebiliyor. Parti politikasını özümseme çalışması bir yanıyla-"bu politika-nın temel amacı nedir? Hangi hedeflere, nasıl ulaşmak istiyoruz? Bu politika niçin doğru ve devrimci bir politikadır? Bunun parti programımızla bağı nedir?"- sorularının kollektif çabayla aydınlatıldığı bir parti içi eğitim çalışması olmalıdır. Ancak bunun hemen ardından parti örgütü- "bu politikayı içinde bulunduğumuz somut koşullarda, kendi alanımızda nasıl uygulayabiliriz? Bize düşen görevler nelerdir ve bunları nasıl yerine getirebiliriz?"- sorularını tartışmalıdır. Parti politikasını özümseme çalışması parti örgütünün bu doğrultuda yürüteceği pratik çalışmalar üzerine somut kararlar almasıyla sonuçlanmalıdır.

Politik çalışmada bir parti örgütünün önünde her zaman parti politikasını yaratıcılıkla uygulamak, içinde bulunduğu koşullara bu politikayı uyarlamak görevi vardır. Kuşkusuz B. Avrupa'da, Türkiye'den çok farklı koşullarda çalışan parti örgütlerimizin, parti politikasının somut yaşamla canlı bağlarını kurabilmek konusunda ek güçlükleri vardır. Bu durum bizim daha yaratıcı, somut koşullara daha büyük dikkat veren bir çalışma yürütmemizi zorunlu kılıyor. Bunun için yürüttüğümüz parti çalışmalarının politik amaçlarını sürekli gözönünde bulundurmak ve yığın bağlarını, yığın

çalışmalarını güçlendirmek gerekiyor.

Politik görevleri kavramadaki eksikliğimiz ve bu sürece zamanında, yeterince aktif müdahale etmede gecikmemiz Hollanda parti örgütünde, çok yaygın olmasa da, bir başka eğilime yol açtı. Bazı kadrolar nesnel koşulları, buna bağlı politik görevleri, parti çalışmasındaki yetersizlikleri kendilerine göre tanımlamaya başladılar. Bu durum nesnel koşulları gerçekçi bir biçimde yansıtmaktan uzak, soruna sübjektif yaklaşımların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu farklı yaklaşımların parti kolektifleri ve örgütsel kanallar içinde tartışılması yerine arkadaş "sohbetlerinde" konuşulması, kimi kadrolarda sorunların nedenlerini derinlemesine ve kapsamlı bir biçimde kavramaya yönelik kolektif bir çaba yerine iyi düşünülmemiş ve tartışılmamış yargıları "paylaşmak" biçiminde bir eğilime yol açtı. Bu durum bizim partinin kolektif enerjisini harekete geçirme yolundaki çabalarımızı geciktirici bir rol oynadı.

Örgütsel Planda Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Burada parti örgütümüzün iki temel eksikliğini vurgulamak gerekiyor. Birincisi Hollanda çapında varolan örgütlenme düzeyimiz ve politik etkinliğimiz, özellikle bu dönemin öne çıkardığı görevler dikkate alındığında yeterli olmaktan uzaktır. İkincisi ve asıl önemlisi, varolan parti örgütlerimizin yığın bağları zayıftır. Bu durum daha önce değindiğimiz, parti örgütümüzün her kademesinde varolan, politik yöneticilik düzeyinin düşüklüğü ile doğrudan bağlıdır. Yığınlar içinde kök salmış, düzenli ve sürekli günlük politik çalışmanın zayıflığı, aşağıdan yukarıya bütün kademelerde kadroları olumsuz etkiliyor. Onlar üzerindeki zorlayıcı ve geliştirici etkiyi zayıflatıyor. Çünkü yığın bağlarının zayıflığı, yığınların ilgi duydukları, tartıştıkları güncel sorunları algılayabilmek, bunlara yanıt verebilmek, ortaya çıkan yeni eğilim ve olguları zamanında ve doğru teşhis edebilmek için parti kadrolarında olması gereken duyarlılığı zayıflatıyor. Parti örgütünün besleneceği ana kanallar yeterince çalışmıyor. Bu durum bir bütün olarak parti örgütlerinin politik yöneticilik düzeyini düşürüyor. Bizim parti üyelerinin kendi içine kapanık, dar bir çevre ile sınırlı yaşam biçimlerini değiştirmek için çok daha yoğun bir çaba sarfetmemiz gerekiyor. Daha geniş ölçüde yığın önderlerini kazanabilmek için bilinçli bir örgütsel çalışmanın yürütülmesi zorunludur.

Bir diğer önemli eksikliğimiz denetim sorunudur. Parti örgütünün her kademesinde alınan kararların uygulanma sonuçlarının değerlendirilmesi, görevlerin yerine getirilip getirilmediğinin denetlenmesi son derece zayıf kalmaktadır. Parti örgütünde denetimin güçlendirilmesi sorununu daha sistemli ele almamız gerekiyor. Herşeyden önce bir parti biriminde herbi parti üyesinin görevi, çalışma alanı ve sorumluluğu belirgin olmalıdır.

Her parti üyesi taşıdığı sorumluluk ve yaptığı çalışmalarla ilgili olarak bağlı olduğu örgüte hesap verme alışkanlığını kazanmalıdır. Her parti toplantısında yürütülecek çalışmalarla ilgili olarak somut kararlar alınmalı ve bu kararın yaşama geçirilmesi için görev bölüşümü yapılmalı, her bir üyenin yapacağı iş belirlenmelidir. Her parti toplantısının gündeminde mutlaka daha önceki toplantıda alınan kararların uygulanıp uygulanmadığının denetlenmesi maddesi bulunmalı ve yaşama geçmiyen kararların nedenleri üzerinde durulmalıdır. Her parti örgütü bağlı olduğu üst örgüte yaptığı çalışmalar üzerine düzenli rapor vermelidir. Ancak böylesi bir çalışma stili içinde yukardan aşağıya tüm parti örgütü içinde "iş üzerinde denetimi" gerçekleştirebiliriz.

Örgütsel planda ortaya çıkan bir diğer önemli eksiklik parti içinde varolan örgütsel bağların dışında kurulan ilişkilerin yol açtığı olumsuzluklardır. İlerde bu konu üzerinde ayrıca durulacaktır. Ancak bu sorunun örgütsel yaşamda doğurduğu sonuçlara kısaca değinmek gerekiyor. Örgütsel kanalların dışında, bir Komünist Partisi için "olmasa olmaz" normları içeren Parti Tüzüğünü çiğneyerek kurulan ilişkiler partililik bilincinin bulanıklaşmasına, parti disiplininin zayıflamasına yol açıyor. Parti normlarının aşındırılmasına, gizli çalışmanın zorunlu kıldığı kuralların ve yaşam tarzının tepe taklak edilmesine hoşgörü gösterilemez. Önümüzdeki dönem bu tür zayıflıkları gidermek için çok daha kararlı davranmak zorundayız.

Kadro Planında Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Hollanda parti örgütünün kadro bileşimi açısından bir özgüllüğü var. Yerli kadroların dışında politik göçmen olarak Hollanda'ya gelen kadrolar üye bileşimi içinde oldukça yüksek bir oran oluşturuyor. Farklı deneylerden ve düzeylerden gelen bu kadrolar, politik göçmen kadrolar arasında zaten varolan farklılıklarla birleşince sonuçta oldukça heterojen bir parti yapısının ortaya çıkmasına neden oldu. Bunun uyumlu parti kolektifleri oluşturmada getirdiği güçlüklerin yanı sıra, bu kadroların birlikte, ortak çalışma deneyimine sahip olmaması ve bu temelde birbirini tanımamasının getirdiği sorunlar başlangıçta kadrolararası subjektif sürtüşmeleri zaman zaman öne çıkardı. Bu tür sorunları aşmanın en sağlıklı yolu parti örgütünün politik çalışma düzeyini arttırmak, dışa yönelik eylemliliği yükseltmek ve parti örgütünün içe dönmesini önlemektir. Bu doğrultuda yoğun çabalarımız oldu. Ancak politik çalışmanın hızı ve temposunu istediğimiz oranda yükseltemedik. Bu nedenle kadrolararası sorunların çözümü parti örgütümüzün enerjisi ve vaktinin önemli bir bölümünü aldı.

Parti kadrolarının yerli yerinde ve verimli bir biçimde istihdam edilmesi sorunu ise, attığımız kimi olumlu adımlara karşın henüz çözül-

muş değildir. Özellikle politik göçmen kadroların verimli bir biçimde istihdam edilememesinin birçok nedeni var. Ancak bunlardan en önemlisi, gelen politik göçmenlerle sayısı hızla artan parti üyesinin, o zamana kadar varolan parti aparatı içinde verimli bir biçimde istihdam edilmesinin zorluğudur. Yeni gelen kadroları gerçekten işlevli bir biçimde istihdam edebilmek için parti örgütünün politik etkinliğini genişletmek, yeni yeni alanlara dalmak gerekiyor. Parti üyelerinin yeteneklerine göre istihdam edilmesinde en temel zorluk, başlangıçta kadrolarımızın becerileri konusunda yeterince objektif ölçütlere sahip olmayışımız idi. Yerli kadrolarımızın bu dönemin getirdiği yeni görevlere ne ölçüde uyum sağlayabileceğini, politik göçmen kadroların ise bütünüyle farklı ve kendileri için yeni koşullara nasıl adapte olup, değişik alanların hangisinde verimli olabileceğini kestirmek zordu. Komitemiz bu nedenle özellikle kadrolar hakkında çabuk ve kesin yargılara varmaktan kaçınmaya çalıştı. Daha uzun bir süreç içinde kadroları pratik iş içinde sinamak ve gözlemlemek yolunu seçti. Bir görevde olumsuz sınav vermiş bir kadroyu başka alanlarda görevlendirerek ona fırsat tanımaya çalıştı. Ancak bu yaklaşım parti örgütlerinde sık sık değişiklikler yapmayı beraberinde getirdi. Bu nedenle süreklilik ilkesine dayanan oturmuş parti yapısına sahip olmaktan uzağız.

Kadro planında ortaya çıkan en önemli eksikliğimiz politik görevlere ve önümüze çıkan somut sorunlara duyarsızlık, kimi kadromuzun bu sorunları bilince çıkarmak, çözüm yolları bulmak ve parti çalışmalarını geliştirmek amacıyla yürüttüğümüz çabalara kendisini katmada pasifliği ve isteksizliğidir. İlerde bu konu üzerinde ayrıca duracağız.

Geçtiğimiz dönemde parti örgütü içinde kimi sorunlar yaşadığımızı biliyoruz. Bu sorunların temelinde başlıca iki faktör rol oynuyor. Birincisi kimi kadroların partimize karşı olumsuz önyargılar taşımalarının, 80 sonrası gelişmelerden ve gericilik döneminin sonuçlarından çok derinden etkilenmiş olmalarının yol açtığı sorunlardır. Bu kadroların sorunları partimizin izlediği politik, ideolojik çizgiye, Hollanda'da parti faaliyetinin öne çıkardığı sorunlara eleştiriler yöneltmekten çok, moral-örgütsel sorunlar olarak gündeme geliyor. Özünde bu sorun partimizin bugün yürüttüğü savaşıma ve geleceğe inançsızlık ve güvensizlik olarak yansıyor. İkincisi ise kimi kadroların bu dönemin gerektirdiği görevlere ve partililik niteliklerine uyum sağlayamamaları biçiminde ortaya çıkıyor.

Komitemiz "kimisi sorunları olan ve partiye karşı eleştirileri olduğunu, hatta yeterince güven duymadığını dile getiren" kadrolara karşı sabırlı ve esnek bir tutumla, onları yeniden kazanmayı amaçlıyan bir politikayla yaklaşmaya çalıştı. Biz bu kadrolar partiye karşı açık bir düşmanca faaliyet içinde değillerse, olanaklarımız ölçüsünde yardımcı olmaya ça-

lışıyoruz. Onların dile getirdiği eleştiri ve sorunları ele almaya, bunları çözmeye ve partinin bu konudaki yaklaşımlarını açıklamaya çalışıyoruz. Eleştirilerini bağlı olduğumuz üst örgütlere iletiyor, bunların araştırılmasını ve gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz. Bu süreç içinde seçimini parti saflarında kalma, onun savaşımına omuz verme yolunda yapan kadrolara parti örgütümüz içinde aktif görev ve sorumluluklar verme konusunda tereddüt göstermiyoruz. Kuşkusuz bu yaklaşım her zaman olumlu bir sonuçla bitmiyor.

Sınıf savaşımında ayrılıkların temelde politik, ideolojik farklılıklara dayanması gerektiğini, bunun ilkesel bir konu olduğu biliniyor. Ne var ki geçtiğimiz dönemde yaşadığımız, çok sınırlı sayıda da olsa, partiden kopmaların böyle olmayan örneklerinin bulunduğunu, "partinin ideolojik ve politik hattına bir eleştirisi olmamakla birlikte" bazılarının parti ile bağını kopardığını biliyoruz. Ağır baskı ve zorbalık koşullarının, geçici yenilgilerin kimi kadrolar üzerindeki etkilerini dikkate almak gerekiyor. Bu nedenle bizler açık yüreklilikle düşüncelerini dile getirerek "bir süre gelişmeleri pratikte kendi gözleriyle izlemek istediklerini", "kendisini yeni bir görev için yeterince hazır hissetmediğini", veya "bu yükü taşımaya cesaret edemediğini" söyleyen sayıları tek tük de olsa parti üyeleriyle karşılaşılabiliyoruz. Biz bu biçimde partiden kopmaların tutumlarını haklı görmesek ve onaylamasakta nedenlerini anlayabiliyoruz. Ancak özünde yaşanan zorlukları bir kez daha yaşamamak isteminden kaynaklanan tutum ve davranışların bir takım sudan "politik veya ideolojik" gerekçelerin arkasına gizlenmesine veya tüm sorumluluğu partiye yıkararak ve onu suçlayarak "yükten kurtulma" çabalarına göz yumulamaz. Komitemiz insanları kazanmayı amaçlıyan yaklaşımların doğru olduğuna inandığı gibi, açık ve dürüst olmayan tutumlara karşıda karalı davranmanın doğru olduğuna inanıyor.

Komitemizin yukarıda açıkladığı yaklaşımın bütün kadrolarımızca iyi anlaşıldığını söylemek olanaklı değildir. Ayrıca bizde bu esnek politikanın sınırlarını her zaman doğru belirleyemiyoruz. Bir yandan insanı kazanmayı öne çıkarmak gerekiyor. Öte yandan esnek politika adına parti normlarının ve disiplininin çürütülmesine, üyelik sorumluluğunun aşındırılmasına ve parti içinde liberal bir tutuma izin vermemek gerekiyor. Bunun yolu söz konusu kadroya objektif yaklaşabilmekten, eleştiri ve sorunlarını, bunun kaynağını doğru anlayabilmekten ve parti normlarından, ilkelere ödün vermemeyi başarmaktan geçiyor.

Komitemiz bu dönemin gerektirdiği görevlere ve partililik niteliklerine uyum sağlayamayan kadrolara kendilerini geliştirmeleri için her türlü yardımı göstermenin gerekli olduğunu düşünüyor. Ancak kendisini geliş-

tirmeyenlerin, bunun için yeterli çaba göstermeyenlerinde parti üyeliği niteliğini taşıyamaları gerektiğine ve bir sempatizan olarak kalmalarının daha doğru olacağına inanıyoruz.

Geçtiğimiz dönemde Hollanda parti örgütü içinde üyelik yenileme kararı yaşama geçirilirken 5 üyenin üyeliği kendileriyle de konuşularak yenilenmedi. Bu kişilerin partiye karşı olumsuz bir tutumları söz konusu değildi. Ancak bu dönemin getirdiği üyelik niteliklerine de sahip değildiler. Bu nedenle parti sempatizanı konumunu korudular. Bunun dışında üç üyenin kendisi parti ile bağlarını kopardı. Üyelikle bağdaşmayan tutumlarından dolayı ise iki kişi parti üyeliğinden çıkarıldı.

Bir noktanın önemini vurgulamak gerekiyor. Parti içinde arınma, bir bütün olarak parti çalışmalarında politik, ideolojik, örgütsel düzeyin yükselmesi, parti normlarının gelişmesi ve dışa yönelik eylemliliğin artması sürecine bağlı olarak, nesnel gelişme sürecinin bir sonucu olmalıdır. Kısacası partinin kollektif çalışma düzeyine ayak uyduramayanların, deyim yerindeyse eleğin altına düşmesi olarak ortaya çıkmalıdır. Ve bu durum bütün bir parti kollektifi tarafından açıkça görülmelidir. Bu olmadan yönetsel operasyonlar veya sadece yöneticilerin salt tüzük hükümlerine dayanarak "parti disiplinini" sağlamaya çalışması sonuç alıcı olamaz.

Kadro politikası açısından değinilmesi gereken bir diğer önemli eksikliğimiz yeni kadro yetiştirme yolundaki çalışmaların yetersizliğidir. Bu eksiklik özellikle parti örgütlerinin düzenli ve sistemli bir sempatizan çalışması yürütmedeki yetersizliklerden kaynaklanıyor. Sempatizan çalışmasını güçlendirmek, özellikle gençler arasından nitelikli yeni parti üyeleri kazanma, bunları eğitme çalışmalarına daha büyük önem vermek gerekiyor.

Parti Yaşamında Ortaya Çıkan Eksiklikler ve Nedenleri

Burada Ulusal Konferans Tezleri'nin parti üzerine olan bölümünde yer alan genelleme ve dersleri kendi deneylerimizle karşılaştırmak ve en önemli eksiklikler üzerinde durmak gerekiyor.

Ulusal Konferans Tezleri'nin partimiz üzerine olan bölümünde, toparlanma ve 5. Kongre ile girdiğimiz güçlenme dönemine ilişkin olarak çıkarılan derslerin parti yaşamı açısından taşıdığı önem nedir? Bizce bu, yaşamın önümüze çıkardığı canlı sorunlara, eskisinden farklı olarak, "yeni bir çalışma stili ile yaklaşmak" olarak özetlenebilir. Yeni çalışma stili belirlenmesi, özellikle somut sorunlara eleştirel yaklaşmak, parti içinde politik görevlere bağlı olarak canlı, yaratıcı ve kollektif bir tartışma, farklı görüşlere karşı hoşgörü, parti-içi demokrasiyi geliştirmek ve parti üyelerini daha geniş ölçüde parti politikasının oluşturulması sürecine katmak, olgunlaşan partililik anlayışımızla parti birliğini ve disiplinini yükseltmek, eksiklerimizi ve hatalarımızı açık yüreklilik-

le eleştirmek, bundan ders çıkarmak, eleştiri-özeleştiri ve açıklık ilkesini parti yaşamının güçlü bir silahı yapmak sayılabilir. Kanımızca 5. kongre tüm parti örgütlerinin önünde böylesine bir gelişme yolunu açmıştı

Hollanda parti örgütü 5. Kongre'nin açtığı bu yoldan, yeni çalışma stilini yaşama geçirmek için çaba sarfetti. Bu doğrultuda önemli adımlar attı. Ancak önümüzde gidermemiz gereken ciddi eksiklikler duruyor. Herşeyden önce bu yaklaşımın önemini yeterince kavradığımızı söyleyemeyiz. Bu özünde toplumu değiştirmeye ve yenileştirmeye aday olan komünistlerin, herşeyden önce kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri demektir. Eski hataları yinelememek, eski tür alışkanlıklardan, davranış biçimlerinden kurtulmak için partinin kollektif iradesini harekete geçirmektir. Pratikte, günlük politik çalışmada, tüm parti yaşamında söz ile iş arasında daha yüksek bir uyum sağlamaktır. Açıkça görmeliyiz ki bu doğrultuda kendimizi geliştirme çabamız, yenileme hızımız yeterli değildir.

Bu yetersizlik en başta kendisini önümüze çıkan politik, örgütsel sorunlara duyarsızlık, gereken dikkati vermeme ve parti örgütlerimizin insiyatifli, yaratıcı çalışma eksikliği olarak gösteriyor. Parti politikasının oluşturulmasına katılma ve üyenin görüşlerini doğrudan Merkez Organa iletme açısından son derece büyük bir önem taşıyan "parti basınına güçlendirme kampanyasına" Hollanda parti örgütünün katılım düzeyi, Komitemizin değişik sorunlar üzerine zaman zaman parti örgütlerinden istediği görüş ve önerilere, açtığı örgüt içi tartışmalara gelen yanıtlar bu durumu açıkça göstermektedir. Sonuçta parti çalışmalarımızda ortaya çıkan sorunları zamanında görebilme, bunları süratle gündeme alarak kollektif bir çabayla çözme konusunda yetersizliklerimiz ortaya çıkıyor.

Komitemiz bu eksikliği gidermek için ortaya çıkan politik, örgütsel sorunlar üzerine yetersizde olsa belli yönlendirmeler yapmaya çalıştı. Bu sorunlar üzerine parti örgütlerinin dikkatini çekmeye, düşünmeye ve tartışmaya teşvik edici bir tutum izledi. Hollanda çapında örgüt içi tartışma düzenleyerek örgütsel kanalları olabildiğince farklı düşünce, öneri ve eleştirilere açmaya çalıştı. Ancak bu olanakları ve örgütsel kanalları yeterince değerlendirdiğimizi söyleyemeyiz. Bu eksiklik yukarıda da değindiğimiz gibi bazı parti üyelerimizin kendisini bu sürece katma konusunda yeterince çaba göstermemesinden kaynaklanıyor. Öte yandan kimi parti üyesinde görüş ve eleştirilerini örgütsel kanallardan, parti kollektiflerinde dile getirmek yerine "arkadaş sohbetlerini" yeğlemesi varolan olanakları yeterince kullanamamamıza yol açıyor ve parti yaşamını olumsuz etkiliyor. Herşeyden önce örgütsel yaşamda ortaya açıklıkla konmayan bir görüş ve eleştiriden partinin yararlanması, eksikleri gidermek için önlem alması olanaklı değildir. Bu tür tutumların birbirimizi eğitmek, yanlışlarımızı düzeltmek açısından hiçbir yararı olmuyor. Dahası, bu

sohbetlerin konuları politik görevlere bağı olarak çıkan sorunlara çözüm yolları araştırmak, parti eylemini yükseltmenin ve parti birliğini güçlendirmenin araçlarını ortaya çıkarmak yerine, çoğunlukla kadroların tutum ve davranışları üzerine konuşmak biçiminde oluyor. Bunun söz konusu kadroyu eğitmeye hiçbir yararı olmadığı gibi, parti üyeleri arasındaki güveni, yoldaşlık bağlarını olumsuz etkiliyor ve karşılıklı subjektif önyargıları geliştiriyor. Kimi zamanda bu tür sohbetler yapıcı olmaktan uzak, güvensizliği besleyen bir havanın doğmasına yol açıyor. Bizim her zamankinden daha çok parti içi eleştiri ve yaratıcı tartışmaya gereksinimimiz var. Bugüne kadar Hollanda parti örgütünde hiçbir üyeye karşı farklı düşüncelerinden dolayı yaptırım uygulanmadı. Ama parti içinde kuşku ve güvensizlik tohumları eken, parti yaşamını olumsuz etkileyen böylesi tutumların sürgit devam etmesine izin veremeyiz. Önümüzdeki dönem bu konuda daha kararlı önlemler almak zorundayız.

Bir parti kolektifi içinde kadrolar arasında farklılıkların olması nesnel bir durumdur. Sınıfsal ve sosyal köken, eğitim ve deneyim farklılıklarının doğal bir sonucu olan bu durumda bir parti kolektifi kadroların olumlu özelliklerini uyum içinde harekete geçirebilmelidir. Farklı yetenek ve becerileri politik amaçlar uğrunda savaşımda birleştirebilmelidir. Bunun için parti yaşamında üyeler arası güçlü yoldaşlık bağları, kadrolar arası birbirimizin eksiklerini tamamlamak için yardımlaşma, birbirimizden öğrenme ve eğitme zorunludur. Hollanda parti örgütünde bütün birimlerde böylesine olumlu kolektifler yaratmak için daha çok çaba sarfetmeliyiz. Birbirimizi anlamaya ve yardımcı olmaya daha büyük özen göstermeliyiz.

Parti yaşamı içinde üyelik normlarının daha da yükseltilmesi için çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız. Bunun için bir yandan partiyi yığın örgütü gibi gören anlayışlara, diğer yandan yığın örgütünü parti gibi görme eğilimlerine son vermek gerekiyor. Bu tür yaklaşımlar parti ile yığın örgütü, parti üyesi ile yığın örgütü üyesi arasında farklılıkların silikleşmesine yol açıyor.

Parti yaşamındaki bu eksiklerimiz, daha önce sözünü ettiğimiz yetersizliklerle birlikte, kendisini tek bir sonuç olarak ortaya koyuyor. Politik çalışmalarımızda parti örgütü kendi gücünü; potansiyellerini ve olanaklarını yeterince harekete geçiremiyor. Gerçekte kadrolarımızın nitelikleri, parti örgütümüzün politik, ideolojik düzeyi dikkate alınırsa gücümüzün bugünkü etkinlik alanımızdan çok daha fazla olduğu görülür.

Sorunları Çözmek Amacıyla Yürüttüğümüz Çalışmalar

Yukarıda değindiğimiz sorunları çözmek amacıyla yürüttüğümüz çalışmaların sonuçlarıⁿⁱ olumlu ve olumsuz yanlarıyla özetlemek yararlı olacaktır.

1- Parti örgütümüz B.Avrupa ve Hollanda'da parti çalışmalarımızın politik perspektiflerini aydınlatmak amacıyla parti içi bir tartışma açtı. Önce komitemiz belli sorular saptayıp parti örgütlerinin bunları yanıtlamasını istedi. Gelen yanıtlardan da yola çıkarak yazılı bir metin hazırlandı. Daha sonra parti örgütlerinden bu metin üzerine eleştirileri istendi. Parti örgütümüzün yürüttüğü bu çalışmanın önümüzdeki görevleri aydınlatmak, parti üyeleri arasında irade birliğini sağlamak açısından olduğu kadar, Ulusal Konferans Tezleri'nin B.Avrupa ile ilgili bölümüne katkısı açısından yararlı olduğunu söyleyebiliriz.

2- Politik görevlere bağlı olarak parti yapısı içinde gerekli düzenlemeleri yapma kararı aldık. Bu amaçla bir örgüt modeli geliştirmeye çalıştık. Daha sonra parti üyelerinin hemen hemen tümüyle ikili görüşmeler yaparak onların yeni görev alanlarını belirlemeye çalıştık. Bu örgütsel düzenlemede şu hedeflere varmayı amaçladık: (A) Parti kadrolarının geçmiş deneyimlerini dikkate alarak onları yetenek ve eğilimlerine uygun bir biçimde istihdam etmeye, (B) Parti örgütlerinin her kademede politik yöneticilik düzeylerini güçlendirmeye, (C) Yığın bağlarımızı güçlendirmek amacıyla, deneyli ve örgütçü kadroları özellikle yığınlarla temas noktalarında görevlendirmeye ve temel örgütleri güçlendirmeye çalıştık. Bu örgütsel düzenleme çalışması henüz bütünüyle tamamlanmamış olsa da önemli bir bölümü sonuçlanmış durumdadır. Bunun daha uyumlu, daha oturmuş ve sürekli parti örgütleri oluşturma yolunda olumlu bir başlangıç olduğunu söyleyebiliriz.

3- Parti örgütünün dışa yönelik etimliliğini yükseltmek ve gücümüzü daha iyi harekete geçirebilmek amacıyla merkezi kampanyalar biçiminde çalışmayı temel almaya çalıştık. Bu alanda belli başarılarımız oldu. Ancak daha iyi planlanmış ve parti üyelerini daha geniş ölçüde mobilize eden kampanyalar örgütlemek konusunda eksiklerimiz var. Ayrıca kampanyalar arası süre ve çalışma tempomuzda yeterli düzeyde değildir. Burada bazı noktaların altını çizmek gerekiyor. Kimi zaman parti çalışmaları sadece kampanyalarla özdeş olarak anlaşılabiliyor. Gerçekte yürütülen bir kampanya çalışması olsun veya olmasın parti çalışmaları sürekli ve düzenli yürütülmesi gereken bir faaliyettir. Kimi zamanda kampanya denilince yığın örgütlerinin göçmen işçi sorunlarına yönelik olarak yürüttüğü kampanyalar sadece anlaşıyor. Halbuki bizim, göçmen işçi sorunlarında dahil, önümüzdeki politik görevlere bağlı olarak politik kampanyalar örgütlememiz gerekiyor.

4- Parti içi denetimi güçlendirmek amacıyla başlattığımız düzenli rapor verme uygulamasını kararlı bir biçimde sürdüremedik. Önümüzdeki dönem denetim konusuna yukarıda değindiğimiz daha geniş kapsamda el atmak zorundayız. Özellikle üst örgütlerin istediği raporların zamanında verilmesi

ve alt örgütlerin ilettiği raporların zamanında yanıtlanması, alttan ve üstten iki yönlü denetimin güçlendirilmesi üzerinde durmalıyız.

5- Örgütsel düzenleme sonrasında parti içinde politik aydınlatma ve yönlendirme çalışmalarına daha çok dikkat vermeye çalıştık. Ancak bu henüz istediğimiz düzeyde değildir. Önümüzdeki dönem aydınlatma ve parti içi eğitim sorununu çözebilmek için komitemizin merkezi yönlendiriciliğini daha da güçlendirmek ve gerekli örgütsel düzenlemeleri yapmak gerekiyor. İdeolojik çalışmalar komitemizin parti örgütlerine gönderdiği son açıklama bu konudaki görevlerimize yeterince ışık tutuyor. Şimdi bunları yaşama geçirmek için çalışmak gerekiyor.

6- Geçtiğimiz dönemde bütünüyle nesnel ölçütlere dayanan objektif bir kadro politikası izlediğimizi söyleyemeyiz. Partimize gelen darbe sonrası ortaya çıkan karmaşık koşulları ve bunun yol açtığı psikolojik ortamı dikkate almak gerekiyordu. Bu durumda nesnel bir gerçektir. Kadrolara niteliklerine uygun sorumluluklar vermekten çok başlangıçta kadroları kaynaştırma, birbirlerini daha iyi anlamalarını ve tanımalarını sağlama, ortak iş yapma sürecine dayanan karşılıklı güveni pekiştirme ve parti içinde sağlam bir atmosfer yaratma görevi öne çıktı. Geriye dönüp yaşadığımız deneyime baktığımızda bu konuda önemli bir mesafe katettiğimizi ve parti içinde sağlam bir zemin yarattığımızı söyleyebiliriz. Bu durum parti birliğini korumayı ve güçlendirmeyi temel alan tüm kadrolarımızın ortak başarıdır. Bugün kadrolarımızı yaptıkları iş ve parti çalışmalarına katkılarıyla değerlendirebileceğimiz çok daha nesnel ölçütlere sahibiz. Olumlu sınav vermiş kadrolara daha ileri sorumluluklar verme konusunda daha cesur davranabiliriz.

7- Parti basınını günlük politik çalışmalarımızda kullanma düzeyimiz çok yetersizdir. Parti basınını güçlendirme amacıyla açılan mektup kampanyası sadece parti politikasının oluşturulmasına katılmak açısından büyük bir önem taşımıyor. Deneyimlerimizi aktarmak, bunları partiye maletmek ve asıl önemlisi kendi somut pratiğimizden çıkardığımız sonuçlarla daha da zenginleştireceğimiz parti yayınlarını günlük politik çalışmalarımızda daha işlevli kılmak açısından da büyük önem taşıyor. Önümüzdeki dönem mektup kampanyasına Hollanda parti örgütünün katkısını birkaç misli arttırmayı hedeflemeliyiz.

8- Geçtiğimiz dönemde partimizin birlik politikasını yaşama geçirme konusunda daha geniş güçlerle ilişki ve diyalog geliştirme yolunda belli başarılarımız oldu. Ancak Sol Birlik içindeki bağlaşıklarımızla ve diğer sol güçlerle ilişkilerimiz yetersizdir. Bu alanda varolan ilişkilerimizi gözden geçirmemiz, politik amaçlarımızla bağlı olarak daha planlı ve düzenli bir nitelik vermemiz, buna uygun örgütsel düzenlemeler yapmamız gerekiyor.

9- İçinde çalıştığımız yığın örgütlerinin eksikliklerini ve sorunlarını bilince çıkarmak ve çözüm yolları geliştirmek konusunda önemli kazanımlarımız oldu. Ancak bunları gerçek bir yığın örgütüne dönüştürme çabalarımız yeterli değildir. Daha geniş politik inanç ve düşüncede kişilere örgütleri açmak, gençleri daha geniş ölçüde örgütlere çekecek yöntem ve araçlar geliştirmek ve onlara daha etkin görev ve sorumluluklar verme konusunda çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız.

Her alanda karşı karşıya bulunduğumuz sorunların çözümünde yakalanan temel halka partiyi güçlendirmektir. Biz yukarıda değindiğimiz eksikliklerimizi gidermek yolunda atacağımız her adım bizi daha güçlü bir TKP amacına yaklaştıracasına inanıyoruz.

Bugün bir bütün olarak parti çalışmalarımızı değerlendirdiğimizde hangi noktada bulunuyoruz? Hollanda parti örgütü olarak önümüzdeki görevleri aydınlatmak, politik, ideolojik ve örgütsel çalışmalarda ortaya çıkan eksikliklerimizi ve nedenlerini bilince çıkarmak ve çözüm yollarını ortaya koymak açısından önemli kazanımlarımız oldu. Bugün önümüzü çok daha açık görebiliyoruz. Neyi nasıl yapmamız gerektiğini çok daha iyi biliyoruz. Şimdi temel sorun bunu somut yaşamda uygulayabilmek ve pratik çalışmada gösterebilmektir. Düşünce ve eylem, söz ile iş arasında daha yüksek bir uyum sağlayabilmek, bunu bir yaşam tarzı haline getirebilmektir. Bunun için gerekli güce ve potansiyellere sahibiz. Bu gücü harekete geçirmeyi, önümüzdeki aydınlık yolda kararlı, enerjik bir biçimde cesaretle yürümeyi başarmalıyız. Ulusal Konferans Hollanda parti örgütü için bu yolda atılmış güçlü bir adım olacaktır.

TEZLER ve KONFERANS ÇALIŞMALARI ÜZERİNE

Kem.

Yerel Konferanslarda, Tezlerdeki şu konuların üzerinde özellikle durulup daha derinlemesine tartışılmalıdır.

- A-a) En başta eşit haklar. Kalıcılık eğiliminin olduğundan çıkarak "eşit haklar" üzerinde derinlemesine durulup, Türkiye'de göçmenlerin bu konu üzerine dikkatleri çekilmeli, eşit haklar savaşımında ken haklarını aramaları için duyarlı hale getirilmeye çalışılmalıdır.
- a-b) Yukarıdaki sorunla bağlı olarak "ayrımcılık (yabancı düşmanlığı) üzerinde" de durulmalıdır.
- a-c) Seçme-seçilme konusuna dikkatler çekilmeli, eşit haklar savaşımının bağlı olarak bu konunun'da üzerine eğilmeleri sağlanmaya çalışılmalıdır.
- a-d) Konferanslarda ağırlıklı olarak ikinci kuşağın sorunları üzerinde durulup konferanslara ilgiyi daha da arttıracaktır. = Bedelli Askerlik, işsizlik, eşit boş zamanların değerlendirilmesi; bağlı olarak uyuşturucuya eğilimin gideril artması, güvenceli bir istikbal vb.
- B-a) TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi, Barış ve Demokrasi Programında, sayfa 36, on alt paragrafta geçenterörist örgüt ve grupların gençlik içindekelime lerinin değiştirilmesinde yarar vardır. Yada bu kelimelerin neyi anla mat istediği daha da açıklanmalıdır. Özellikle, dışımızdaki diğer sol örgütler tarafından çeşitli biçimlerde yorumlanmaya açık olan bu kelimeler, eylem birliği politikamıza olumsuz etki yapabilirdi.
- G-a) "Demokrasi mücadelesi ve Kürt Halkı" bölümünün 40. sayfasındaki "Kürdistanın sömürge olduğuna katılmadığımız" yolundaki görüşümüzün hangi sonuçlardan çıktığı, temel dayanağı, matriks ulusal sorun ile ilişkisi vb'nin açıklanmasında, ayrıntılandırılmasında büyük yarar vardı. Örneğin, T. Kürdistanının iş pazarının olmaması, sömürge olma sonucunun varılmasına yeterlimidir. Buna, uluslaşma sürecine (şuvey nedenle) tamamlanamamış olmasını ekleyebiliyoruz. Ve gene, Kürdistan için bir statikonun (ayrı bir yönetmelik) olmadığı da etki bilirmiş.
- C-b) Aynı konuyla ilgili olarak 39. sayfanın 4. paragrafındaki "Kürt halk kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının sağlanması" istemimiz, eylem birliği yapmak istediğimiz burjuva muhalefet üzerinde olumsuz etki yaratması olasıdır.

Burjuva muhalefatinin politik temsilcileri, "Kürt hakkının kendi dilinde yayın ve eğitim yapmasının aynı zamanda "ulus" olarak kabul etmeleri" ve dolayısıyla ayrılma hakkının da otomatikmen gündeme gelmek olduğunu bilcekt düzeyde olduklarına göre, bunu, yani bu görüşümüzü bugünden ileri sürmemiz'in olumlu (kabul) göreceğini zaretmiyorum. Bunun yerine "Kürt hakkı üzerindeki baskıların kaldırılması ve Kürt halkının varlığının tanınması" istemi' bugün koşullarda daha gerçekçi değildir. Yayın ve Eğitim hakkı ise, Ulusa Demokrasi programının yaşama geçirilmeye başlanmasıyla, bu süreç içinde gündeme gelmesi (koşullara bağlı olarak) daha yerinde olacaktır.

C-c) Sayfa 41. Kemalistler. Kemalizm diye bir ideoloji, akım olmakla beraber, bu akımın savunucuları, ordu içinde ve aydınlar arasında belirli bir kesim dışında büyük çoğunluğu çeşitli örgütlerde saf tutmuş durumdadırlar. Bundan çıkarak, Kemalizmi temsil eden bağımsız bir politik yapılanmadan söz edemeyiz. Yukarıda bahredilen, belirli bir kesim dışındaki Kemalistlerin büyük çoğunluğu saf tuttukları çeşitli örgütler içinde bu ideolojinin savunuculuğunu yapmaktadırlar.

D- 5. kongreden bugüne parti genel politik faaliyetinin ve Hollanda parçalarının değerlendirilmesi gündem maddelerinde şu sorunla ele alınmalıdır.

D-a) Partimizin gücü-ettinliği sürekli bir artış gösteriyor" diyoruz, bunun ülkemizdeki boyutları nedir? Bu konuda dışımızdaki bazı sol güçler bir yana, zaman zaman, ülkeden son dönemlerde çıkan bazı parti üylerimiz ve yandaşları da gücümüzün abartıldığı yolunda görüşler ileri sürüyorlar. Bunların önünün alınması gerekir.

D-b) Bağlı olarak, aynı arkadaşlarca, yine ileri sürülen bir görüş "Cezalerine para gitmediği" konusudur. Yurtdışındaki gibi Türkiye'de zaman zaman bağış toplanmakla beraber, toplanan bağışlardan ceza-elerine yardım gitmediği konusundaki görüşleri de hesaba katarak bu konuya (konspirasyonun elverdiği ölçüde) açıklık getirilmesi kafalarımızdaki soru işaretlerini de giderecektir.

Özelliyle son bir-iki yıldan beri bazı Hollanda parti örgütleri

inde görülen (kendini isyana mahiyetinde gösteren) (benice) ticaretlilerin nede
leri ve bunları giderici yöntemler üzerinde durulmalıdır. Bunun di
da, özellikle kişisel yapılarında (ve ilhiklerinde) büyük bir sektekilite vardi
Bu genel olumsuz olguyu kollektifçe aşmanın yolları üzerinde
durulmalıdır. Mücadeleye birlikle, yani, is içinde, bu kişilik yapılarını
dolu yanlıları kollektifçe, özellikle yoldasçay birbirimize yardımcı
olarak almak için, hepimizin büyük bir sorumlulukla işe koyu
mız gerekmektedir. Birbirimizle uyumlu olmadan, yapacağımız
çalışmaların başarı şansı azdır. Buun hızlı bir şekilde, özerkliği
aşmalıdır.

E- Ulusal Konferansın amaçladığı hedeflere ulaşmak için yürütül
geçen çalışmalar

Ea) Türkiye'deki çalışmalar hakkında MK yayınlarmızdaki perspektifler
disinde bir önemi yoktur.

Eb) Hollanda'da yürütüğümüz çalışmalarında, Tescin yol göstericiliği
yığınların somut, özellikle yalici sorunlarına zamanında sahip çıkm
yapılacak "göçmen işçi konferanslarında" bu sorunlara sahip çıkış
mızı, bu uğurda aktif çalıştığımızı yığınlara hissettirmeliyiz.

Tescinde değinildiği gibi (ve H. Kuthunun yazıları) sorunların çözümün
yığınlarda iymenlikle gerçekleştirilmelidir. Özellikle, Geri, Önnü, Kuts y-sarı,
Bedelli, Bterile vb. çalışmaların olumlu sonuçları dmet olarak gör
meli ve bu gibi başarıların kanıllarını gibi, ancak yığınlar mücad
ler sonucu alınabilirliği üzerinde önemle durulmalıdır.

Ama herşeyden önce (birçok MK yayınlarmızda değinildiği gibi) tüm foto
siyelimiz, (önce kışıl) herşeyte geçirmekt gerektiriyor. Bu gerekliliğin
bilincinde olarak, gerekliliğin gerektirdiği yerine geçirmeliyiz.
Can olıcı kann olan, yığınlarla dayanışmanın yollarını bulmalıyız.
Kendi deneyimlerimizinde gösterdiği gibi, yığınlarla ne kadar çok ba
lanıyorsa, dayanışabiliyorsa, o ölçüde kabul görüyoruz. Kurduğumuz
ilgili sürükli ve kalıcı olamıyorsa olumlu yünde get sonuç alınamıyo
-Başlatığımız Ulusal Konferans çalışmalarını ve bunun sonucu kadroların
da görülen haddetillik tüm hepimize büyük bir moral güç vermekte
Bu moral gücü ve inangla başlatığımız çalışmalarıda, Ulusal Konferansın
da simididen görülmekteydi ki başarıya ulaşmaktı.

1) GENEL DEĞERLENDİRME

Bölümlere tek tek girmeden önce, olayın tümü üzerinde genel bir değerlendirme yapmak gerekiyor.

1) Tartışılması için bize ulaştırılan çok sayıda materyalla karşı karşıyayız. Bu materyallerde Türkiye'nin bugünkü durumu ve P'nin önerileri konusunda oldukça ayrıntıya geçen kapsamlı değerlendirmeler var. Fakat bir noktanın, (ki bu nokta bu tartışmanın nede-nini oluşturmaktadır) üstü atlanmakta, en azından teğet geçmekle yetinilmektedir.

O da şudur: Hangi nedenler böylesi bir "ulusal konferans"ın toplanmasını zorunlu kılmıştır?

Elimize geçen metinlerde buna yanıt teşkil edebilecek bir açıklık bulamadığımız için, inceleme yöntemiyle biz bu nedenleri bulmaya çalışalım.

Evet, neden böylesi bir konferansın toplanması-na gerek duyulmuştur? TKP programında veya tüzüğünde kimi değişiklikler mi gündeme gelmiştir? Hayır, böyle bir durum yoktur; ayrıca bunun için toplanması gereken konferans değil, kongredir. TKP'nin mevcut politik taktiğinde köklü bir de-ğişiklik mi öngörülmektedir? En azından elimize geçen metinlerde böyle bir şeyin olmadığı ayān-beyān edilmektedir.

Peki, geçmişle esaslı bir hesaplaşma, eleştiri-özelep-tiri mekanizmasının özel bir biçimde işletilmesi mi düşünülmüştür? Ne konferans metinlerinde böyle bir iddia vardır, ne de biz böyle bir izlenim edindik. Kimi yerlerde, bazı hatalara işaret edilmekle birlikte, asıl amaç bu olmadığı anlaşıyor.

P'nin, örgüt olarak pozisyonunu değiştirecek önemli veya pratik bir karar mı alınacaktır? Kuşkusuz, Tiple birleşme çalışmaları sürüyor. Ama pratik olarak

birleşme kararının alınabilmesi için atılması gereken birçok adım ~~var~~ vardır; aksi takdirde yeni ve sağlıklı bir süreç başlayacaktır.

Görüldüğü gibi, konferansın toplanma nedeni bunlardan hiç birisi değildir; en azından söz konusu metinlerin böyle bir iddiası ve havası yoktur. Peki temel neden nedir?

Yarım asırdır toplanamayan parti kongresinin yapılmasının üstünden daha üç yıl geçmeden (ki o kongrede "Mustafa Suphi 100-Yıl Tezleri", "Barış ve ulusal Demokrasi programı" da dahil TKP programı, 5. Kongre kararları kabul edilmiş, Türk yeniden gözden geçirilmiş ve hacim olarak kapsamlı metin faaliyetleri yapılmıştır), hemen hemen ~~hiçbir~~ ^{benzer} kenularda ve aynı ölçüde kapsamlı ve ayrıntılı yeni bir "tezler tartışmasına" geçmenin anlamı nedir?

5. Kongre'den buyana toplum yapısında veya sistemin ve devletin ~~var~~ niteliğinde köklü bir değişiklik mi olmuştur? Bu soruya yanıt, bizzat metnin kendisi vermektedir: "12 Eylül 1980'deki askeri darbe ile başlayan dönem, görünürde kimi değişiklikler olmasına karşın özünde sürüyor. (Barış ve ulusal Demokrasi programı, sf 7)"

Demek ki önde bir değişiklik yok. Peki bu "tezler" hangi amaçla yayınlanıyor? Bu soruya bulabildiğimiz tek yanıt, "sumus"tan önceki kısa tanım yerinde var. Orada şöyle diyor: "Parti örgütlerinde tartışıldıktan ^{sonra} TKP 1986 Ulusal Konferansı'nda son biçimini alarak olan bu tezler, TKP programının barış ve ulusal demokrasi hedefinin, yeni olgu ve gelişmelerin, pratik ve teorik deneylerin dikkate alınarak geliştirilmesi, ayrıntılandırılması ve somutlanmasıdır."

"Önde bir değişiklik olmadığı" halde, böylelikle kısa aralıklarla "tezler" başlığı altında ama esasında

3
program tartışmasına yönelik kapsamlı, ayrıntılı metinler yayınlamanın doğurabileceği sakıncalara geçmeden önce, komünist partilerindeki "tezler" geleneğine bir göz atmakla yarar vardır.

Bu konuda esas olarak örnek alınabilecek parti SBKP'dir. Bizim bildiğimiz kadarıyla, SBKP'de "tezler" geleneği, parti ve sosyalist devlet yaşamındaki ~~önemli~~ önemli günlemlerde (ör: Lenin'in 100. doğum yıldönümü, SSCB'nin 50. kuruluş yıldönümü, Ekim Devrimi'nin 50. yılı, "Nisan Tezleri"nin Lenin tarafından yapılmasının 75. yıldönümünde vb.), o konunun özelliği ile ilgili olarak ~~her~~ belli bir konu temelinde deneyimlerin genelleştirilmesi amacına yöneliktir ve konunun özelliğine bağlı olarak kimi zaman SBKP MK, kimi zaman ~~da~~ Marksizm-Leninizm Enstitüsü, kimi zaman da başka bir kurum tarafından hazırlanıp, açıklanır.

Parti programlarının önemli metinlerin ve kararların parti içinde tartışılması ise ayrı bir olaydır, bunun "tezler" çalışmasıyla bir ilgisi yoktur. Bu bağlamda ele alırsa, M. Süphi'nin doğumunun 100. yılı nedeniyle yayımlanan tezlerin bir anlamı vardır. (Kuşkusuz, burada da "tez" çalışması ile "program tartışması" birbirine karıştırılmış. Türkiye işçi sınıfının 100 yıllık sınıf savaşım sonuçlarını genelleştirmek yerine, günlük başarıları ve çalışmalarına bağlı yönlere de metin dahil edilmiş, böylelikle M. Süphi 100. yıl tezleri aradan üç yıl bile geçmeden yeniden tartışma platformuna sokulmuştur.)

Peki, "tezler" çalışması ile parti programının veya benzer önemli belgelerin tartışılması arasında temel fark nedir? "Tezler" çalışmasında, belli ve olayla ilgili organ veya kurum, ~~ve~~ o olayla ilgili "tezlerini" yayımlar ve esas olarak olay

orada biter!

Kuşkusuz, sözkonusu "tezler" üzerinde yayın organları, partinin ve toplumsal örgütlerin kademeleri, diğer kuruluşlar şu veya bu biçimlerde durabilirler, değerlendirebilirler veya değerlendirmezler. (Böylesi bir sorumluluk ^{ayrıc} doğrudur.) Ama bu tartışmaların veya değerlendirmelerin sonucu "tezler" metninin değişmesi gibi bir ~~sonuç~~ neticeye yolaçmaz. Tezlerin yayınlamasıyla birlikte olay orada bitmiştir.

Fakat "program" tartışmasında durum farklıdır. "Program" tartışmasında, parti bir "program önerisi" hazırlar ve açıklar. Bu, kısa, açık, net ve anlaşılabilir bir metin olmalıdır, uzun uzun tahlillerden sakınılmalıdır. Parti örgütlerinin, komünistlerin ve parti ~~üyesi~~ üyesi olmayan yurttaşların tek tek değişiklik önerileri ve gerekçeleri toplanır ve bunlar titiz bir değerlendirmeye alınır. Ortada, ~~bu~~ anlaşılabilir bir temel metin, açık bir değerlendirme sistemi ve sonuçlama vardır. İzlenecek yol ve yöntem açık ve nettir. Bizde ise durum tümüyle farklıdır. "Tezler" adı altında ~~programlar~~ ~~teklif~~ p. programının belli bir bölümü, p. işleyişi, tartışma platformuna alınmaktadır. Bunun sonucunda ne olacaktır? Tartışmalarda izlenecek sistem ve sonuçlama aşaması nasıl olacaktır, bunlar belli değildir. Her ne kadar, tartışmalarda izlenecek takvime ilgili p. genelgesi çıkarılmakla birlikte, değişiklik önerilerinin nasıl toplanıp değerlendirilmeğe tabi tutulacağı açık değildir. Yapılacak tartışmalarda ~~herhangi bir~~ ~~sonuç~~ sonucunda yeni önerileri de kapsayan yeni bir metin mi konferansa sunulacaktır? Yoksa başka bir yol mu izlenecektir?

Kuşkusuz, sorular bunlarla bitmiyor.

"Tezler" adı altında elimize ~~gelen~~ geçen 5 tan yeni kitapçık var! Diğer yandan, 5. Kongre tarafında kabul edilmiş ve kitap kalınlığında olan "M. Süph 100. Yıl tezleri" var! 5. Kongre'den önce, P. MK. plenumu' tarafından kabul edilmiş "Barış ve ulusal Demokrasi Programı" var! Ayrıca, "Barış ve ulusal Demokrasi Programı"nın genel hatlarını da içeren "P. Programı" var!

Şimdi, bu metin enflasyonunu içerisinde, elimizdeki yeni metinleri tartışıp sonuçlandırdığımız zaman, hangi metin diğerinin yerine geçecektir, ya da aralarındaki ilişki ne olacaktır? ~~metinler arasında~~ ~~metinler arasında~~ ~~metinler arasında~~ sonuçlarına yanıt vermek zorundayız. En azından, 5. Kongre'den önce kabul edilen "Barış ve ulusal Demokrasi Programı" ile yeni kabul edilecek olan "Barış ve ulusal Demokrasi Programı" arasındaki ilişkiyi, ~~metinler arasında~~ açıklamak gerekir. Daha doğrusu, yeni programın eski program yerine geçtiğini açıklamak zorundayız. Çünkü, bir parti de aynı çerçeveye ve niteliğe sahip iki tane program metni olmaz!

Ayrıca, eğer tartışma sonucunda ortaya çıkacak olan yeni "Barış ve ulusal Demokrasi Programı" ile P. Programında ana hatlarıyla konan barış ve ulusal demokrasi bölümü ~~aynı~~ çelişirse, ya da aralarında büyük bir farklılık ortaya çıkarsa, (ki bence vardır böylesi bir farklılık ve bunun çözüm platformu konferans değil, kongredir. Buna ileride değineceğim), durum ne olacaktır?

Doğrusu, "Özde bir değişiklik olmadığı" ^{halde,} "üç yıllık pratik ~~deneyimler~~ deneyimler için" bu denli çok sayıda metin çıkarıp, "tezler" olayı ile "program tar

12
tışmasını" birbirine karıştırıp, içinden çıkılması güç bir durum yaratmak ve ~~ben~~ "ben yaptım oldu" demek için ancak "osmanlı torunu" olmak gerekir; ve ortaya çıkan bu tabloyla biz dedelerimizin yüzünü kara çıkarmamış oluyoruz! Ama bu eşide ilerde mk. üyelerinin veya merkezi pro-paganda aparatında çalışanların bile içinden çıkamayacağı bir durum belirlirse, ~~bu~~ ve hangi belgenin nerede, nasıl ele alınması gerektiğini, hangisinin diğerinin yerine geçtiğini açıklamaları gereken "uzmanlara" gereksinim olursa, hiç şaşmamak gerekir!

Tüm buraya kadar belirttiklerimizden sonra, baştaki ana soruna, yani hangi zorunluluklar böylesi bir konferansın toplanmasını gerekli kılmaktadır sorusuna dönelim, bize iletilen metinlerden ~~çok~~ ^{çok} doyurucu, açık bir yanıt bulamadığımız ^{icin} bu soruya, biz yanıt ~~veremedik~~ vermeye çalışalım.

Bu temel sorunun yanıtı iki noktada toplanmaktadır.

① Birincisi, p. içerisinde giderek artan ^{üstü} ama küllenmeye çalışılan sorunlardır. Çözülmeyen, küllen-en sorunlar birike birike, (bu sorunların neler olduğunu p. bölümüyle ilgili ve kendi deneyimle-rimle bağlı olarak belirtmeye çalışacağım), p. ciddi bir örgütsel bunalımın içine düştürülmüş-tür. Yığınların partiye, kadroların birbirine ve parti yönetimine, parti yönetiminin parti üyelerine güveni sarsılmış ve bu güvensizlik giderek büyümüştür. ② Ne ki, şimdiye dek, p. kendi iç dinamiği ile bu sorunları aşabilecek bir platform yaratamamıştır. Fakat, SBKP 27. Kongresi'nden esen yenilikçi, tüm dar kalıpları zorlayan taze rüzgar, "demokratik" yönü ön plana çıkarıl-

temel üzerinde yükselmelidirler;

- ① program, mevcut durumun kısa, açık, net, kesin, anlaşılabilir bir tanımını yapar.
- ② Buna karşı, p.'nin görüşünü öne sürer, istemlerini formüle eder.
- ③ Hangi güçlerle bu amaca ulaşabileceğini, bunun için neler yapılması gerektiğini ortaya koyar. Bunlar Lenin'in buyruğudur, tarihsel deneyimlerin sonucudur.

Ne var ki, bizim elimize geçen metinlerde tümüyle aksi vardır, bunun da ötesinde anlaşılması gayri mümkün bir yol izlenmiştir. Temel metin, bir program önerisiyle ilgili olsun olmasın uzun uzun fahşlilerden, köşe yazılarının sığlığını aşmayan metin parçalarının aradına eklenmesinden oluşmuştur, yamalı bolca gibidir, Leninizmin program sorununa yaklaşırken göstereceği titizliğin, ciddiyetin en küçük parçasına bile rastlamak olanaklı değildir.

Öte yandan, program önerisinde, yani temel metinde yapılması gereken ve programın en can alıcı bölümünün ~~oluşturulan~~ oluşturulacak olan "öneriler ve istemler" bölümü, temel metni acımlaması düşünülen "yardımcı metinlerde" yer almıştır. Bu nasıl bir iştir, bu yöntem nereden alınmıştır, ya da nelere dayanılarak belirlenmiştir, doğrusu, benim için büyük bir merak konusudur. Böylesine bir program tartışması acaba dünyanın hangi köşesinde gerçekleştirilmiştir, bu soruya yanıt verilmelidir. Çünkü, "program" sorununa yaklaşım, sadece bir komünist partiler geleneği sorunu, sadece böylesi bir metnin nasıl hazırlanacağı ve sonuçlandırılacağı sorunu değildir; aynı zamanda

öneri-?

ve en önemlisi o partinin, ya da o yönün
mün politik ve örgütsel çalışma tarzını or-
taya koyduğu ~~ve~~ ve koyacağı için dikkatle
değerlendirilmesi gereken bir noktadır. Böyle-
sine baştan saursuk, özensiz, ~~hastane~~,
kim ve ne için hazırladığı belli olmayan
metinlerle ortaya çıkmak, aynı zamanda ~~ve~~
~~hastane~~ belli bir çalışma tarzını bir kez
daha ve açıkça ortaya koyuyor. O da şudur:
"Ben yaptım, oldu!"

Fazla bir şey değiştirmeyeceğini bile bile,
"nasıl olmalıydı?" sorusuna yanıt vermek isti-
yorum: ~~nasıl olmalıydı?~~ Daha önceki
metinleri tartışma konusu yapmadan, sadece
eklenmiş yeni geçen metinler, "tezler" çerçevesin-
de düzenlense, olması gereken şuydu:
Yukarıda belirttiğim, bir programda olması
gereken üç temel noktayı içeren ~~ve~~ bir tek
program önerisi olmalıydı, o tartışılmalıydı,
değişiklik önerileri tek tek ve titiz bir biçim-
de toplanmalı, değerlendirilmeli ve ~~hastane~~
~~hastane~~ sürekli tartışma platformuna sunulme-
liydi. Böylelikle, tartışmaya katılacak olanların
hem başka öneriler ~~hastane~~ hakkında bilgi-
lenmesi ve üzerinde düşünmesi sağlanır, daha
canlı ve birbirini etkileyen bir tartışma gelişi-
rirdi; hem de program önerisini en son kabul
edecek olan organ (yani Ulusal Konferans)
üyelerinin değişik yantıları ile üzerinde düşünür,
tartışır ve özgür iradesiyle kabul ettiği bir
"program" ortaya çıkardı.

- 3) 1. ve 2. No'lu bölümlerde getirdiğim, metinlerin
geneline yönelik eleştirilerden sonra, ~~hastane~~

aynı metinlerin dilleri üzerinde düzenlemeleri belirtmenin sağmalığının ve güncelliğinin farkındayım, ama yine de kısa da olsa bazı noktalara işaret etmek istiyorum.

Metnin içeriği ve kimlere seslendiği, aynı zamanda onun dilini de belirler. Kuşkusuz teknik yönü ağır basan metinler ~~politik kadrolar içindir~~ ilk aşamada politik kadrolar içindir. Ama P'nin temel belgeleri (P. programı ve tüzüğü vb.) sadece politik kadrolara değil, ülkenin o andaki eğitim ve kültür seviyesine bağlı olarak ortalama bir yurttaza göre belirlenir. Böylesi belgelerde uzun cümlelerden, çok yabancı kelimelerden kaçınılmalıdır. Bu temelde metinlerin yeniden gözden geçirilmesinde yarar olduğu açıktır. ■

Ayrıca, mevcut Türkçe kurallarına göre metinler birçok hatalar içermektedir. Herhalde bu anlamda da gözden geçirilmek zorundadır. Hiç olmazsa temel noktalama işaretlerinin konması böylelikle sağlanabilir, cümle sonlarında sıkça rastadığımız ^{unutulan} sonuçların tamamlanması gerçekleştirilebilir.

Bazı kelimeler ve deyimler tam anlamıyla yerli yerine oturmuyor, sirtıyor: Örneğin "Amerikan yaşam tarzı", "Batı türü yaşam tarzı", "Emekçi kadın" ya da "ulusal kültür" vb. Bunlarla ne kastedildiği bence net değil. Acaba günlük yaşamda, günlük gazetelerde ve yayınlarda sıkça kullanıldığı için mi tercih ediliyor? Ama, böylesi tercihlerin, eğer bu deyimlerin üzerinde derinlemesine düşünülürse, bazan yanlış sonuçlara yolacağı da unutulmamalıdır.

Bu nedenlerle, metinlerin, ~~çok~~ az çok dil bilgisi olanlar tarafından bir kez daha gözden geçirilmesinde yarar vardır. Çünkü ülkemizde "dil

sorunu" doğrudan bir politik sorun olarak hâlâ tartışılmaktadır ve Türkçe'nin temiz ve tıfız kullanılmasına önem veren sosyal çevreler vardır, ve elimizdeki belgede, TKR'nin temel belgelerinden birisidir.

- 4) Metinlerdeki bölümlerin daha özeleştiril biçimlerle yazılmasına özen göstermek gerekirdi. Böylelikle bir özene rastlamıyoruz. Aksine, sanki daha önce söylenen de doğrudur, şimdi söylenen de doğrudur biçiminde sonuç çıkarılabilecek ~~iki~~ değerlendirmeler var. Bu konuda, şimdilik, burada tek bir örnek gösterelimiz: Elimize geçen metinlerdeki "ulusal Demokrasi" anlayışı, ile, 5. Kongre'de sonuçlanan "ulusal Demokrasi" anlayışı arasında ciddi bir farklılık var, parti, daha önce, "ulusal Demokrasi"yi ~~demokratik~~ halk deürümünün başlangıcı olarak ele alıyordu, şimdi ise "demokratik halk deürümü" öncesi politik bir taktik olarak ele alıyor (ki ~~bu~~ kanunca doğrusu budur, bu soruna ayrıca ilgili bölümde tekrar değineceğim). Fakat, böylesi ciddi bir değişikliğin nedenini açıklamak bir yana, böylesi bir değişikliğin olduğunu bile hissetmiyoruz. İşte bu, "Ben yaptım, oldu" osmanlı mantığının tipik bir örneğidir. "Herkesi kör, alemi cahil sanmanın" çarpıcı bir belirtisidir.

Kuşkusuz böyle davranıldığı ~~bilinir~~, "ben hep doğru yaptım", "ben büyüğüm" denildiği sürece, açıkça böyle sonuçlar çıkarılabilecek biçimde davranıldığı sürece, hiç kimsenin bugünkü politik ve öğretisel çalışma tarzına güvenmesi beklenemez. Hatalara, gerçekten hataları ortaya çıkarmak veya göstermek için eğilinmiyoruz; sadece, artık gizlenemeyen hatalar ~~bu~~ şöyle isim olarak nitelenip, "özeleştiril" yapıldığını izlenimi verilmeğe çalışılıyor. Bu nedenle, bölümlerin gerçekten samimi bir

özeleştiri hareketine sokulmasına keskinlikle gereksinim vardır. (Bunlara ileride tekrar değineceğim.)

5) Metinlerde, "Sol Birlik" in rolüne, ~~varlığına~~, en geniş demokrasi güçlerinin birliğinden daha az önem verilmesini, ikincisine daha fazla vurgu yapılmasını dikkati çekici bir gelişme olarak buraya kaydediyorum. Bunu, TİP ile birlik çalışmalarının bu denli uzaması ve kadrolardan bu denli gizli biçimlerle yürütülmesi ve gelişmelerin saklanması ile (sanki son bahilde biraraya gelecek ve birlikte çalışacak insanlar bu insanlar değilmiş gibi); ve legal bir sol parti konusunda (legal sosyalist değil) görülmedik bir çabuklukla karar alıp, bu konudaki ^{partizanlar} işçi sınıfına ihanetle suçlayacak denli ölçünün kaçırılmasıyla birleştirince, aklıma çok hatırla şeyler geliyor değil, ama herhalde bazı gelişmeleri beklemek gerekiyor. Şimdilik, ~~şimdilik~~ bunları sadece buraya kaydetmekle yetiniyorum.

6) Son olarak, metinlere kimi yerlerde egemen olan kendiliğindencilğe, yığınların peşinden gitme eğilimine; başka güçlere (sosyal demokratlar, DYP vb.) aşırı bel bağlanmaya işaret etmek istiyorum. Bununla birlikte ~~şimdi~~ kimi yerlerdeki foptancı anlayış (dindarlar, aydınlar vb.) da üzerinde önemle durulması ve eleştirilmesi gereken bir noktadır. İlgili bölümlerde bunlara yeterli ölçüde değineceğimi sanıyorum. Saygılarımla...

DEMİR BARAN

9

Raporumda, önce ana tez (Barış ve Ulusal Demokrasi programı) dışındaki tezlerde ilgimi çeken bir kaç noktaya değineceğim. Daha sonra da ana tezdaki dördüncü bölümde ve birinci bölümün beşinci kısmında görebildiğim bazı görüş ve yaklaşımları eleştirmeye çalışacağım. Kaynak tırmasını ve nedenle uzunca bir zaman üzerinde çalışmam gerektirebileceği için, ana tezin bütünü hakkında ancak bazı eleştirel yaklaşımlarda bulunacağım. Genel olarak, tezlerdeki genel doğruların üzerinde durmaya çalışacağım.

1. Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı Tezinde, 14. sayfadaki ilk paragraf; ayrıca, ana tezdaki birinci bölümün ikinci kısmında da ele alınabildi. Ana tezin ilgili bölümünde; Türkiyenin, Nato'nun askeri kanadından çekilmesi, bu gerçekleşinceye dek, Nato içinde genel olarak barışın çıkarlarını öne çıkarması konusu ele alınıyor; ancak, nedense Nato'dan tümüyle çıkılması isteminin öne sürülmediği, yeterince açmıyor. Oysa Silahlı Kuvvetlere ilişkin tezin ilgili bölümünde, buna karşın olmasa da konuya biraz daha açıklık kazandırabilecek sözünü ettiğimiz bölüm var. (14. sayfanın ilk paragrafı) Sistematik açısından bölüm kanımca ana teze girebilirdi.

Ayrıca, Nato konusunun içeriğinin de daha tartışılması gerektiğini inanıyorum. Bu, politik bir tavizdir ve kuşkusuz, verilebilir. Ancak cunta karşıtı marksist olmayan güçlerle, eşit olmayan koşullarda ve bir masaya oturmamızın gerçekliği uzak bir şey olduğu şu konumda konunun gündeme geliş nedeni üzerinde durulabilir. Tavizlerin, genellikle uzlaşmalara konu olduğu ve ortada henüz sözünü ettiğimiz güçlerle bağımızın olmadığı hesaba katılırsa, bu konunun tezlerde ele alınış biçimini, güncel politikaya genişken bir yaklaşım olarak değerlendirebiliriz. Ama burada, çift standart tehlikesinden de uzak durmak gerekir. Tezlerden anladığım kadarıyla Nato konusunun bu biçiminde ele alınmasında rol almayan başlıca neden, uluslararası durumdur. Gerginlik ortamından çıkma kaygısıdır. Oysa, aynı nesnellığı taşıyan başka konuların bu biçimde ele alınmadığını görüyoruz. Örneğin banka sermayesinin %51'inin devletleştirilmesi. Bu süreç daha çok kendi nesnel ve uluslararası koşulları içinde seyredecektir. Elbette burada, banka sermayesinin %51'inin devletleştirilmesi isteminin geri alınması düşünülemez, bu demokratik ve ulusal bir istemdir. Ancak Nato'dan çıkılması istemi de, bundan daha az demokratik veya daha az ulusal değildir. Kanımca konuya, daha yakın

2/ bir ifade bulunabilirdi. Sovyetler Birliğinin² bu konuda Türkiye'ye tüm Nato üyesi ülkelere getirdiği öneriler (Paktların karşılıklı olmaları işlevlerinin daraltılmasından toptan kaldırılmasına kadar) daha fazla iletmeden iletilebilirdi. Bu konuda verilebilecek taviz ise, ancak uzlaşmanın ilk koşulları oluştuğunda gündeme gelebilirdi.

• Ulusal Demokrasi Alternatifi başlıklı tezin, "böyle bir demokrasi nasr-ı yaşama geçebilir" başlıklı bölümünde şöyle bir ifade var; "eğer bir kazaya ya uğramazsa, önümüzde genel seçimler duruyor. Kanımca böyle bir ihtimal, bilimsel olarak incelenmeyi ve öyle ifade etmeyi hak eder. Burada söz konusu olan, seçimlerin ertelenmesi ya da geriye bir darbedir. Böyle bir olay, politik yaşamda yeniden büyük değişimlere yol açacaktır, bu yüzden de verileri ve belirtileri varsa incelenerek açıklanmalıdır. Cuntanın, seçimleri engellemeye yönelik düşüncesi değil ma görünen eğilimleri varsa, bu gözlemler aktarılmalıdır, ama "eğer b zaya uğramazsa ---" biçiminde bir ifade, bence sonunun boyutları atlamak anlamına gelebilir.

• Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine başlıklı tez hakkı ilk olarak; alıntı ve istatistik kaynakları belirtilmeliydi. Bilimsel çalışma "---- ilgili son istatistik veriler incelendiğinde" yapılan son a ket çalışmaları" gibi ifadeleri tanınamazlıktan gelir, bilimsel anlar butür bir kanıt, hiclik hükmündedir.

İkinci olarak; tez'in 4. sayfası son paragrafında, Türkiyeli göçmen ailerin süreç içinde ayrılmaya uğradıklarından söz ediliyor. Ancak, he men arkasından, konuyu kanıtlamak için konuyla ilgisi, doğrudan olma- yan kanıtlar ileri sürülüyor; "Türkiyeli göçmen nüfusun en çarpıcı ilginç- liği geniş oluşudur," ve "Türkiyeli göçmen yığını içinde kadınların evci- nı hızla yükselmıştır," deniyor ve ardından rakamlar veriliyor. Elbette bu saptamalar bizim acımızdan önemlidir; demek ki kadın ve gençlik çalış- maları üzerinde daha ciddi düşünmeli ve daha genişken olmalıyız. Ancak göçmen yığınının yalnızca işçilerden oluşmadığını kanıtlamak için, bazı örnekler fazlaca bir değer taşımıyor. Hemen altında, gerçekten veril- si gereken örneği okuyoruz; mesleki farklılaşma, yani sınıfsal ayrış- manın görünen yanı. Ama bu kez de istatistikler verilmiyor. Kanımca tatistik verilerin kullanımı, ancak metnin yararına olursa bir anlam- sız. Bu anlamda, gereksiz bir istatistik veri de metni zedeler.

• Üçüncü olarak, yine Avrupadaki Faaliyetlerimiz Üzerine tezinde, c bölümünde (sh. 6) "ülkede yükselen terörizmin Türkiyeli göç- ler üzerinde de," diye bir ifade geçiyor. Bunu bir dil sürçmesi ya da bir dizgi hatası olarak kabul edemediğim için eleştireceğim. 1970-80 arasında ülkede bir şeyler olduğu kesin; ve kuşkusuz bunu terörizm olarak adlandırmak da mümkün. Ama böyle söylersek düşün- rimizi yeterince açıklayamamış oluruz; böyle söylersek 12 Eylül beşi hakkındaki kendi teshislerimizle de ilişkiye düşeriz. Sosyal sınıf- lar bilimsel olarak ifade edilirken ve onları bir tek biçimde ifade

etmek gerektiğinde daha çok en belirgin ve belirleyici öğeleri ve notları seçilir. Yani, "70-80 arası ülkede yükselen terörizm", diyerek o recii tamamlamayız. Ülkede, o dönemin "kargaşasının", başlıca özelliği ^{ide} ha sonra özellikle MHP duruşma ve dava dosyalarındaki pek çok kanıt da gösterdiği gibi, terörün güdümlü ve planlı bir yol izlemiş olmasıdır. Ülkede yükselen, kanımca terörizm değil, faşist terörün kenolisidir. ve sol hatalara dikkat çekilirken onların faşist terörden ayındedilmesine, özellikle ülkemiz koşullarında ézen gösterilmelidir. Burjuva terim ve kuramlarıyla, görüşlerimiz arasındaki fark, hiç olmazsa bu farkın belli öğeleri belirtilmelidir. Çünkü, bu kuramlarla görüşlerimiz arasında fark, yalnızca terörün kaynağı açısından değildir. Emperyalizm, terörü çok yönlü kullanıyor ve sosyal süreçlerin olumsuz değişiminde ona ağırlıklı yer veriyor. Kanımca vurgulanması gereken budur. Tezdeki yaklaşımı tamaya çalışırken, ancak bir olasılığı daha düşünebildim ve bu konuda da Lenine başvurmayı yeğliyorum. (Bu)... ya da sözgelimi başka birsey sizi proleter bakış açısının yerine genel bir demokrasi bakış açısı zeyine kadar indiren kötü bir girizgahı? Belki de "demokrasiyle genlarak" konuşmak için çocuklarla konuşurken yapıldığı gibi, izninizle söyleyim sözcükleri ağızınızda yutmak istediniz. Ya da darkafalılıların aması için, bir an bu burjuvaların önyargılarını kabul etmek istediniz. Ancak bu her bakımdan ve her kesimde yanılırlı bir yöntemdir. [Lenin, Gorkiye Mektup, Payel Yayınları]

- Barış ve Ulusal Demokrasi Programı hakkında;
Bölüm 1 Kısım 3'de (sh-22) "Ulusal demokratik iktidar, ekonomimize katkıları olan... emekçilerin haklarına saygılı olan bütün özel işletmelerin çıkarlarını korumalıdır" deniyor. Kanımca, emekçilerin haklarına saygılı olan bir patron, kavramı kısa erimli de olsa bir programının hacmi dışında kalmalıdır.

Bir işletmeci, ekonomiye ciddi olarak katkıda bulunabilir; Üretimin masasına ciddi olarak yardım edebilir. Ancak onun işçi haklarına saygısız ve vicdanı değil yasalar ve ayrıca işçilerin birlik ve mücadelesi sağlar, saygısının teminatı budur. Bu nesnel bir olgudur; nasıl artı değer nesnel ~~bir~~ kavramsa ve patron işçiyi —niyeti ne olursa olsun— sömürmek zorundaydı, demokrasinin olduğu yerde patronun hakkının, karşı haklarla doraktilması da o denli nesneldir. Yasalara uyan, yani burjuva hukuk normlarına ters davranıp işçi haklarına işi göstermeyen bir patron, suç işlediği için cezalandırılır —örneğin ^{si-} gorta primlerinin ödenmemesi bir suçtur — Ama bu suçu işlemeyen bir patronun ödüllendirilmesi ve çıkarlarının ötekilerden daha çok korunması gerekmez. Çünkü yasalar herkes içindir. Konu şu biçimde ifade edilmiş olsaydı anlaşılması güçleşmezdi. "Ulusal demokratik iktidar ekonomimize katkıları olan, üretimin artmasına yardımcı olan planlama doğrultusunda faaliyet gösteren bütün iş sahiplerinin çıkarlarını tekelere karşı korur,"

Belirli şeyler' kurmı anlattı mı?

• Ulusal Demokrasi programı tezi, IV -bölümü hakkında. 4

Öncelikle bu bölümdeki dil değişimini eleştirmem gerekiyor. Görebildiğim kadarıyla başka konularda gerçekçi davranmayı öğrenebiliyoruz, ancak konu parti olduğunda, gerçekliği hiç olmazsa hafif bir sisle süsleyip sunmayı daha yararlı buluyoruz. Süs gereksinme duymayağımız bir şamaya ulaşmak için kanımca, öne alınması gereken şey bilimsellik. Örneğin parti yaşamında, belgelerle kanıtlanması mümkün olmayan teknik nedenlerle mümkün olmayan — olaylara fazla yer verilmesi nimca sakıncalıdır. Bunun iki sakıncası olabilir; birincisi, aslında yeterli kanıt olma niteliğine sahip olmayan kanıtlara — teknik açıdan sakıncasız ~~alan~~ kanıtlara — dayanma eğilimi doğuruyor. İkincisi, insanlardan, kanıtsız gerçeğe inanılması gibi nesnel olmayan bir istemde bulunulduğu izlenimini yaratıyor. Bu yanlış kanımca geçmişte de görüldü. Kadrolar, kanıtsız gerçeğe inanmak gibi bir yük üstlendiler, bunu düşünsel bir özveri olarak kabullenmekle karşı karşıya kaldılar. Oysa özverinin düşünsel'i olmaz. Bağlılık ve özveri kanımca başka şeylere dayanır. Bu açıdan "kollektif hata" ve "kollektif dersin" öğretici ve tarihsel niteliğinden, kadroların daha çok yararlanması sağlanmalıdır. Örneğin 70 öncesi değerlendirilirken daha süssüz ve soğuk kanıtlı olunabilir. "Parti, tüm demokratik güçlerin işbirliğini sağlamaya çalıştı," ya da "Tek partili rejime son verilmesi için çalıştı," gibi ifadeler, bence muğlak olmakla kalmıyor. Kanımca, burada önemli olan şudur: Parti, sözü edilen dönemde demokratik güçlerin işbirliğini sağlamış mıdır? Ya da tek partili rejimin yıkılmasında etkisi — en azından burjuva muhalefetine oranla — ne olmuştur? Bunlara olumsuz yanıt veriyorsak, oradaki nesnel durumları ve yanlışları da açıklamamız gerekiyor, demektir. Bizim için önemli olan ve tarihin yargısı açısından önemli olan budur çünkü. Aynı şeyler bugün için de geçerlidir, bu ne bakışımızda da tarihsel olabilmek, aynı önemdedir. Dünyü haklı veya haksız olmakla suçlamak bize bir şey kazandırmıyor, bunu öğrenelim. Bağlılık duygusunu sisteme boğmak da kanımca yararlı değildir, sistemin ardında gerçekte olsa yararlı değildir. Bağlılık her çok parti pratiğinde olgunlaşır sanıyorum; ve normlar yükseldikçe, bolşerikleşmeye ulaşıldıkça, o da güçlenir; ve bu güçlenme sürecinin de süs ihtiyacı yoktur; tersine, bu süs devrimci kişisel gelişmenin önünde bir engeldir.

Ülkede yaşayan pek çok kaçak partiliye parti sahip çıkamamış. Bu, normların yükselmesinde ciddi bir engel olmuştur. En azından, yat-tığım iki cezaevinde, ilericilerle dayanışmanın hiç yapılmadığını, bu gerçeğin yerine getirilmediğini gördüm. Normların yükselmesinde bu da ciddi bir engeldir. Bu tür konular üstündeki geleneksel — bu daha çok ulusal kökenle bir gelenek olarak görünüyor — mistik örtü, kanımca olanaklı olduğu ölçüde ve olanaklar zorlanarak, kaldırılmalı. İkincisi; Sayfa 54, paragraf 1'de "gizlilikte olan bir parti için belki de lüks sayılabilecek bir demokratik işleyle 5. Kongre...

deniyor. Kanımca parti içi demokrasi iki koşula bağlıdır. Olanak ve zorunluluk. Bu iki koşul varsa, o demokrasi düzeyi gerçekleşmelidir. Gerçekleşmiyorsa, bu hesap Bağdattan da olsa döner. Ama gerçekleşiyorsa, değil başarıdır ve gerekliliktir. Demokratik işleyiş sözcüğünü lüks sözcüğüyle sıfatlandırmak, kanımca garip bir benzetme.

Sözü edilen bölümün hemen altında da, demokratik işleyişin kanıtları arasında, Kongre'nin tüm kararları oybirliği ile almasından söz ediliyor. Böyle bir şey, olumlu ya da olumsuz olabilir bir şey olabilir ama demokratik işleyişin kanıtlarından biri daha olamaz. Çünkü, çeşitli kelerin parti tarihleri içinde öyle zamanlar gösterebilirsiniz ki, oybirliği ile gerçekleşmeyen kongre kararları demokratik işleyişe örnek olabilirler.

- Tezlerde Ulusal Kültür sorununun ele alınışı üzerine -

Genel olarak Ulusal Kültür kavramı; Anahtar metinde "ana fikir hümanist, demokrat, ilerici bütün ulusal kültür minasına sahip çıkmak, kültürel kurumları demokratik ruhta yenileştirmek ve halkın tünel faaliyete çekilmesidir", deniyor.

Ulusal kültür kavramının homojen bir yapı göstermediği bilinir. Kavramın hümanist, ilerici, aydınlık, olduğu kadar; gerici, tutucu, burjuva ve yoz bileşenleri de vardır. Bunları ana olarak iki grupta toplayabiliriz ilerici - gerici. Örneğin barış türkülerimizin niteliği ilerici - dir; ama savaş çığırkanlığı yapan türküler de vardır. İnce ilerici kültürel gelenegimizdir; ama başlık parası sağdıdır. Köy seyirlik

oyunları zengin varyasyonları içerir; ama saray eğlencesi gelenegi hiç de katılım ve paylaşım duygusu taşımaz. Güney doğu halk oyunları sosyal içerik bakımından yığındır, genelinde halk oyunlarını böyledir; ama mehteran dansı kadar küsültücü bir şey daha zor bulunur.

Sosyalist - gerçekçi kuramda, artık ulusallık sorunu eskisinden daha az tartışılıyor. Birde tartışmanın yeniden başlamış olması - 80 yıllarda başladı - bir raslantı değil, ulusal bilinçte sıçrama atmasının bir yansımasıdır. Bir anlamda emperyalist kültürsözleşme saldırısına karşı ulusal bir savunmaya çekiliş ve bunun mantıklı bir açıklamasını yapma çabasıdır. Ancak, sosyalist - gerçekçi kuramda, emperyalist kültürün alternatifi tümüyle ulusal kültür değildir, ulusları hümanist, yalnızca bu kültürde alternatif değildir. Buradan, ulusal kültürün tutucu, yoz öğelerini ayıklamak gerekir. Ayrıca sosyalist - gerçekçi kuramda, ulusal kültürün tümüyle korunması, ulusal kültürün geliştirilmesi kavramıyla yanyana kullanılmı. Bu ikisi bağdasmaz şeylerdir. Evet, korunması ve geliştirilmesi gereken bir ve ayrı ayrı şeyler vardır ama burada, bunları incelerken biraz daha dikkatli olmamız gerekir.

Emperyalizm, bugün, şiddet, porno ve kakafoniye dayalı bir üşakla saldırıyor. Bunu, arabesk, taassup ve terekkülle - ki bunlar

tevekkülünde içinde bulunduğ bir alternatifte göğüslemek kuramsal açıdan yanlış olduğu kadar, fiili olarak gerçekte değildir. 6
Burgjuva kültürü olumlu ya da olumsuz yanlarıyla, kapitalizmin egemen kültürüdür. Ulusal kültürde öyledir, o da egemen sınıfın belirleyici etkisi altındadır. Ancak ulusal kültür sınıflar - dışı öğelerde taşır, hatta bunu burgjuva kültüründe taşır. Bunun yanısıra ulusal kültür içindeki demokratik öğeler ve burgjuva kültürünün yaklaşık 300 yıllık mirası yarının toplumu için temel bir altyapı olacaktır. Tezlerde, bazı bölümlerde geçen "Ulusal Kültür" kavramı bu açıdan tartışılmaya değer. Örneğin 50 - sayfada "ulusal çıkarları, değerleri; ulusal kültürü küçümsemeyi devrimcilik sayan görüşleri reddediyoruz" deniyor. Kanımca, ulusal kültürü ve ulusal çıkarları bir bütün olarak reddetmekle, onları bir bütün olarak savunmak, karşı karşıya konamaz, çünkü bu ikisi de yanlış tavırlardır.

Konunun tezlerde bu şekilde ele alınmasının bir nedeni olabilir; o da politik anlamda, tekellerin sırt çevirdiği ulusal değerlere sahip çıkma kaygısıdır. Ancak, burgjuvazi bütün değerlere sırt çevirmiyor. Olumsuz "değerler", arabeski, saray eğlencesini, yozluğu kullanıyor. Bunun yanında müzeleri, resim piyasasını (bir ölçüde) elinde tutmakla nesnel olarak olumlu işler de görüyor. Ayrıca, değer kavramının üzerinde de durmak gerek. Tekeller, bütün maddi değerleri satmakta, pazara çıkarmakta tereddüt etmemiştir. Ekonomiye baskıdan çıkarmak, işçi sınıfını ve halkı ezgiden kurtarmak ve bölgede barışı egemen kılmak için, bu yüzden en yakın ve en olanaklı yolum aranmış olması; bu nedenle politik tavizden kaçınılmaması normal bir tutumdur. Ama, manevi sosyal süreçler, sonunda maddi süreçlere uygunluk gösterebilir; onlara, maddi süreçlere denk düşen tüm norm ve düşünce kategorilerini uygulayamayız. Çünkü bu değerler her zaman için ideolojiye ilişkindir, yani sosyal hayatın her zaman üstünde seyreder. Bu anlamda, önce onun olumsuz yanlarına da sahip çıkayım, sonra ^{yalnızca olumlanırlarına} ~~başına~~ sahip çıkarım biçiminde bir yaklaşım, ideolojik kategoriler içinde değerlendirilir, politik ya da ekonomik değil. Sonuç olarak önerim, tezlerde kanımca yanlış gördüğüm bu noktaların değiştirilmesidir. Ayrıca, kültür alanının demokratikleştirilmesi için sınırlanan istemlere, tezin hacmi açısından haklı olarak dar tutulmasına karşı - ama kapsayıcı anlamda dar değil - bir kaç noktayı daha eklemek istiyorum. a) Komşu ülkelerle kültür alışverişine hız verilmesi. b) Eğitimde teknik okullar ağı kurulması ve Köy Enstitülerinin yeniden gündeme getirilmesi. c) Sahne çalışanlarına işkolu düzeyinde sendikalaşma hakkı istemi. d) Telif haklarının fiili olarak güvence altına alınması için değiştirilen FSEK'nun (Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu) iptali ve eski halinin yürürlüğe girmesi istemi.

1. Yerel konferanslarda, tezlerde yer alan konular içinde üzerinde durulup tartışılmasını istediğim konular:

a) Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, Bölüm III. "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, hangi güçler ve hangi araçlarla yazılma geçirilebilir," konusunun açılması

b) Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, Bölüm II,
"1. TKP'nin politikası işçi sınıfının birlik ve mücadele politikasıdır," başlığı altında yer alan, sol güçlerin birliği ve SHP, DSP, DYP ve RP ile işbirliği konularında, programın hayata geçirileceği çalışmalarda çıkabilecek tartışmalara yaratacağı maddelerle açılması.

c) Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, Bölüm II;
"Demokrasi Mücadlesi ve Kürt halkı", "Demokrasi Mücadlesi ve Kemalistler," bölümlerinin açılması.

d) Eğitimde geçen, "SBKP 27. Kongresi'nde ele alınan dünya devrimci birleşimleri," ve buna bağlı olarak TKP'nin bağlaşıkları yeniden gözden geçirmesi, konusu

e) Eğitimde geçen "Devrimci olmayan bir durumda devrimci hazırlık," konusu

2. Ulusal Konferans Tezleri üzerine görüş ve önerilerim:

Tezlerin, özellikle 12 Eylül sonrası demokrasi mücadelesi ve Eren-Özal ilişkilerinin alışıra edilmesi konusunda gereksinimimiz olan somut hedefleri önümüze serdiği inanılmayın.

12 Eylül sonrası bulunduğum geçiremediği gerek partili yoldaşlar, gerekse diğer sol örgüt yandaşları ile demokrasi mücadelesi, ve cumhurların alışıra edilmesi konusunda genel birimi seçilen söylemlerden öteye gidememenin sıkıntısı çekiyorduk.

"Neyin propagandasını ve nasıl yapacaktık?" Yalnızca cumhuriyet köhnelemek var olan olumsuzlukları gözler önüne sermek zaten yapılagelen şeylerdi. Bunların ötesinde birşeyler söylemek gerekiyordu. Değünk olmayan derli toplu, her alanda "bunun böyle, böyle böyle olmasını istiyoruz ve bunları şu şekilde başarabiliriz" diyebiliyoruz şeyler. Çok genel anlamda bunları da söyleye bilmek mümkündür. Fakat geçmişte UDC'de olduğu gibi "nadir UDC'nin programı?" "her alanda, neyi nasıl değiştirmeyi hedefliyoruz," bunu nasıl başaracağız, a

veremediğimiz yanıtları, bugün söyleyebilmek istiyorduk. Bu anlamda tezler gerçekten tarihsel önem taşıyan belgeler. Şuna inanıyorum ki bu tezler (diğer tüm yarı ve bazarları bir yana) özellikle partili yoldaşlarımızı ve genişletecek, kendilerine güven kazandıracak ve mücadele ruhlarını -

5. Kongreden bu yana Parti'nin genel Politik faaliyetleri üzerine:

- 5. Kongreden bu yana, yurt dışına çıkana değin, parti faaliyetlerine ilişkin tüm bilgün radyodan öğrenibildiklerimizdi. Bu süre içerisinde elime hiçbir parti yayını geçmedi. Benim durumumda olan oldukça fazla sayıda yoldaş vardı. Bu anlamda ülke içinde parti yayınlarının dağıtımında ciddi eksiklikler olduğunu sanıyorum.

- Gezitli parti yayınlarında yer alan "tutuklu aileleriyle dayanışma" konusunda "abartma" olduğu kanusundayım. Bizzat tutuklu ailesi olarak yaşadığım üç yıl boyunca hiçbir dayanışma hareketine tanık olmadım. Bu anlamda tutuklu aileleriyle dayanışmanın önemle üzerinde durulmalı.

- Radyomuz özellikle 12 Eylül'den sonra yalnızca yoldaşlar tarafından değil, diğer sol eğitimler ve demokratlarca da ısrarla dinlenir hale geldi. Ancak günlük haberlerin hata gecikmeli verilmesi ~~anlatılır~~ 'olumsuz', özelliği sürmekte. (Örneğin BBC'den haberleri, TKP'nin sesinden yorumları dinlemek gibi.)

- Gerek Mustafa Suphi 100. yıl tezlerinde, gerekse plenum raporlarında ve gerekse de tezlerde (Baus ve Ulusal Demokrası Programı, Bölüm C,) partinin geçmişin hatalarını görerek ~~değerlendirme~~ yapması, dersler çıkarması ve hatta kimi şeyleri tüzüpe dahi yansıtmaması (partiye üye alemünde olan partili ve parti örgütlerinin sorumluluğu konusu) partimiz açısından tarihinde görülmemiş birileri adımdır. Bugün önümüzde duran bunları yazama geçirmek ve kararına asla izin vermemektir.

- Hollanda'daki parti çalışmaları hakkında yeterli bilgün yoktur. Parti çalışması olarak bugüne kadar yalnızca eğitime katıldım. Eğitim tezlerin tek tek ele alındığı bir dizi brâiminde olsa, her alan dahi somut öneriler berraklaşır.

Gündemde yer almasını istediğim konular:

- Genel olarak dünya, özel olarak Türkiye ve Hollanda'da ilişkin ekonomi-politik durum değerlendirilmesi

- Parti ve yığın örgütleri çalışmalarının içiçe geçmesi tartışılmalı. Örneğin, parti çalışmalarını yığın örgütlerinde görevli yönetici ~~veya yığın~~ yoldaşlar değil (bunların görevi yığın örgütünü yığınsallaştırmak), bizzat yığın örgütü içinde parti çalışması yürütmele görevli (örneğin, yığın örgütü yöneticisi olmayan fakat serilen sayılan bir üye, tarafından değil elbette TKP'nin adıyla çalışma yürütmelidir. Yani TKP'liyim diyerek değil, fakat TKP şunları söylüyor, doğru söylüyor tartışalım diyerek

Bu tip bir tartışma "yığın örgütü" = TKP çalışması hastalığımızın tedavisi için gerekli ve elzemdir. Aksi takdirde yığın örgütlerinin "yığınsallaşması" sağlanamaz ilancındayım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

1. Yerel konferanslarda, tezlerde yer alan konular içinde özellikle üzerinde durulmasını istediğim konular :

- 1.a. Barış ve Ulusal Demokrasi Programının üzerinde temellendiği "devrimci olmayan bir durumda devrime hazırlık"ın politik, ekonomik, toplumsal açıdan açıklanması (gerekçe : bu konu üye ve sempatizanların kafalarında netleştiği oranda daha geniş yığınları Ulusal Demokrasi programının gösterdiği doğrultuda biraraya getirme çabaları sonuç alıcı olabilecektir)
- 1.b. Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine başlıklı tezin 25. bölümünde değinilen "tek ülke, tek sınıf, tek parti" konusunun ayrıntılı, evrensel örneklerle açıklanması.
- 1.c. Barış ve Ulusal Demokrasi P. başlıklı tezin III. Bölümünde yer alan "Barış ve U. D. Programı Hangi güçler ve hangi araçlarla yaparına geçirilebilir?" konusunun ayrıntılı olarak açılıp, tartışılması.
- 1.d. Barış ve Ulusal Demokrasi P. başlıklı tezin "Demokrasi mücadelesi ve köylülük." ve "Demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı" başlıklı bölümleri.

2. Ulusal Konferans Tezleri üzerine görüş ve önerilerim:

- 2.a. Genel olarak : Yazı dilinin kullanımında daha titiz olunmalı, polemige açık tanımlamalardan, aynı olayı farklı tanımlamalardan kaçınılmalıdır. Her cümle üzerinde titizlikle durularak anlatımda "tek" ile sağlanmalıdır.

Örnekl. Bue UD Programında aşağıdaki tanımlamalar 12 Eylül'ün ardından ülkemizdeki iktidardaki güçleri tanımlamaktadır

emperyalizmin ajanları, işbirlikçi holdingler
büyük para babaları, ordu yöneticileri,
yüksek bürokratlar } sf. 10

bir avuç holding sahibi aile, yüksek rütbeli
subay ve devlet yöneticisi,
büyük toprak sahipleri } sf. 10

emperyalizm ve işbirlikçileri } sf. 11

emperyalizm işbirlikçisi, ulus düşmanı güçler } sf. 12

Örnek 2 : nükleer savaş tehlikesinin kaynağı tanımlamaları :

1. Emperyalizmin en geniş çevreleri, başta ABD emperyalizmi dünya çapında silahlanma yarışını tırmandırıyor, gerginlikleri artırıyor, nükleer savaş hazırlığı yapıyor } sf. 11
2. Nükleer savaş tehlikesi ABD emperyalizminden kaynaklanıyor } sf. 17

Örnek 3 : "Atatürk'ün vasiyetine uygun biçimde Türk Tarih ve Dil Kurumu yeniden düzenlenmeli, tarihimizin araştırılması, ... sağlanmalıdır ,

Bu cümleden ırkçı Güneş-Dil teorisinin bile benimsenebileceği anlamı çıkartılamaz mı ?

Örnek 4 : " TKP'nin ülkemizin ve halkımızın çıkarlarıyla uyum içinde olmayan tek bir faaliyeti olmadıysa da bu yönde tek bir kanıt öne sürülmeden TKP'nin yasal çalışması yasaklı tutuldu , tutuluyor. TKP'nin legal çalışmasının yasaklanmasını haklı gösterebilecek tek bir meşru, geçerli gerekçe yoktur ,

cümlesi "devrimin koşullarını hazırlama" doğrultusunda bunca şabak gösteren , bunca özveri gösteren TKP nin hiç de hak etmediği "birşeyleri sanki burjuvazi verecekmiş ", "sanki burjuvazi halk yararına olmayan şeyleri yasaklıyormuş" izlenimini verecek şeyler söylediği biçiminde yorumla açıktır. Burjuvazi yasal çalışmayı halk düşmanlarına mı yasaklamaktadır ?

2.b. Özel olarak :

2.b.1. BAPF tezi yalnızca göçmenlik olgusunu ele almış , TKP'nin Batı Avrupa çalışmaları eleştirel-özeleştirel gözle ele alınmamıştır.

2.b.2. Ülkemizde oldukça geniş bir kesimi oluşturan "küçük üretici" konumundaki "esnaf ve zanaatkarlar" barış ve ulusal demokrasi programını hayata geçirecek katmanlardan olduğu halde Barış ve Ulusal Demokrasi programında bölüm olarak ele alınmamıştır.

2.b.3. Ülkemizde köylülüğün küşemsenebilecek bir bölümünü oluşturan (kuşkuvar bu ayrım sunidir, ancak 10 milyon üzerinde bir nüfus varlıkları gerçektir.) orman köylülüğü ve doğal kaynak olarak

orman konusu ele alınmamıştır. Halen "orman" devlet mülkiyetindedir. Ancak orman ürünleri üretimindeki ana amaç "sanayinin orman ürünleri ihtiyacını karşılamak"tır. Ulusal demokrasi programında bu amaç "halkın yakacak, kültür, ^{yapım için} yapacak ihtiyacını karşılamak" olmalıdır.

Ayrıca bugün ağaçlandırma ve bakım çalışmaları geçici işçilere yaptırılmakta, kesim ve taşıma ise "Vahidi Fiyat" denilen bir ihale sistemi ile "müteahhit" sayılan köylülere yaptırılmaktadır. Böylece devlet orman köylüsü için hiçbir sosyal güvence sağlamamaktadır. Ulusal Demokrasi Programında orman işletmelerinde "sürekli işçilik" esası getirilmeli, orman köylüsü genel toprak ve tarım reformu içinde değerlendirilmelidir.

3. 5. Kongre'den bu yana Partimizin genel politik faaliyetleri :

- 3a. Avrupa'ya gelene dek , hapishane dönemi de dahil olmak üzere, parti ile radyo dışında hiçbir bağımızın kalmamış olması, hapishaneye ulaşabilen yayının yoldan geçen derecede azlığı, tutuklu aileleriyle dayanışmanın "yok" denemek düzeyinde olması yazılı metinlerin yaşama geçirilmesinde çok eksikliğimizin olduğunun bir göstergesidir.
- 3b. Avrupa'da bulunduğum süre içerisinde görebildiğim kadroların eğitim malzemesi (yazılı basın , düzenli aylık yayınlar , ideolojik eğitim malzemeleri , ve son olarak da konferans tezleri) dün eksikliğini duyduğumuz bugün ise "kendine güveni" simgeleyen araçlardır. Ayrıca bugün TEP'nin tarihinde görülmeyen birimde açıklığı, özleştirme mekanizmasını işletmesi, gelişme gerçeğinden de "devrim koşullarını hazırlayan" bir ideolojik çalışmanın kimi sonuçları olmalı.
- 3c. Radyomuzun Türkiye'deki insanların en çok özlemini çektiği, burjuva basınında rastlanmaması mümkün olmayan ya da sansür edilen haberleri ulaştırarak bir araç olma niteliğine kavuşmuş olması , haberlerini hem az hem de geç verir olması , eksikliğimizdir.
- 3d. Kadroların yeni parti politikasını özümlediğini söylemek zordur. Yazılanlar yaşama kısmen geçirilebilmektedir.

4. Hollanda'daki parti çalışmalarını :

4.1. Kısa sürede gözlemlenebildiğim en önemli konu parti çalışması ile yığın örgütü çalışmasının ilişkisidir. Üstelik kimi yoldaşlar bu yanlış bile bile sürdürme eğilimindedir. Bu da yazılanların öz-
zamsınmedişimin bir göstergesidir.

Örneğin ulusal konferans tezleri bulunduğum yörede diğer politik eğilimli kışilere yığın örgütü başkanı tarafından iletiliyor. Bunun bir yandan "eskiden TKP = HTİB imajı yaratıldı, bu yığınsallaşmamızı önledi" demek, aynı zamanda "şimdi görevimiz çok değişik politik eğilimdeki kişileri de kapsayarak yığınsallaştırmaktır" demekle bağdaşan yanı yoldur. Ayrıca yığın örgütünün gündelik işleri parti toplantısını öylesine meşgul etmektedir ki parti toplantısı, "yığın örgütü yönetim kurulu toplantısı" imajını vermektedir.

Çözüm: yığın örgütünde yığın çalışması yapacak partiler ayrı olmalı, bunlar hiçbir şekilde parti propagandası yapmamalıdır. Onlar, yığın örgütünü "eşit haklar, Türkiye'de demokrasi, dünyada barış" doğrultusunda yığınsallaştırmayı başarabilirlerse bu başlı başına parti çalışmasıdır, parti propagandasıdır.

4.2. Parti Ulusal Konferans çalışmaları ile HTİB işçi konferansının zamanlanması yanlıştır. Çevremizde çeşitli politik eğilimlerden Türkiye'lilere Öne Parti tezleri ulaştırılmış, ardından ~~HTİB~~ işçi konferansı'nı birlikte örgütlenme ya da en azından konferansta katılma çağrısında bulunulmuştur. Bu durum söz konusu insanlarda "işçi konferansı yığın örgütü değil parti yapıyor" imajı yaratmıştır. Böylece hem yığın örgütünün yığınsallaşmasının, hem de değişik Türkiye'li örgütlerin "eşit haklar" mütadelesinde bir araya gelmesinin önüne baştan set çekilmiştir.

5. Gündem maddelerinde ele alınmasını istediğim konular:

5.1. Gündemin ilk maddesi iki toplantı arasında Türkiye ve Hollanda'daki politik, ekonomik, toplumsal gelişmelerle ilgili bilgilendirme ve tartışma olmalıdır. Böylece yığın içinde gelişecek yoldaşlara güncel olaylarda ortak bakış açısı ve ortak propaganda matzemesi sağlanmış olacaktır.

5.2. Gündemin bir maddesini iki toplantı arasında ele geçen yayımlar

oluşturmalıdır. Yayınların tümü kısaca değerlendirilirken, kimi özel konular tartışılabilir.

6. Ulusal konferansın hedeflediği amaçlara ulaşmak için yürütülmesi gereken çalışmalar:

6.1. Ulusal Konferansın kendisi bir başlangıçtır. Tezlerde yazarların özümsemesi ve partililer, sempaticiler tarafından pratik yaşamda yol gösterici, örgütleyici olarak kullanılabilmesi için tezler marksist-leninist klasikler ve güncel yapıtlarla kombine biçimde eğitim malzemesi olarak kullanılmalı, bir eğitim programı hazırlanmalıdır.

Ekber

1

Hollanda parti konferansı, parti çalışmalarına ilişkin komisyon raporu.

1. ve 2. Bölge Konferanslarında parti çalışmalarına ilişkin olarak getirilen görüşler, belirlemeler, eleştiriler ve öz eleştiriler, Hollanda Parti Konferansında geliştirilerek daha derinliğine tartışıldı. Sorunların belirlenmesi ve kavranmasında yeni adımlar atıldı. Parti çalışmalarının kimi yönlerine ilişkin tartışmaları sürdürenimiz ~~sonunda~~, sonot pratizimizden çıkarak çizimler bulunmaz gerektiği görüşü ağırlık kazandı. Yeterli erinde çizilebilir kimi sorunlarımız için ise daha radikal adımlar alınmaz konusunda görüş birliği oluştu.

1. Bölge konferansı parti çalışanları komisyonunun raporu; öncelik ve tüm sorunları yansıtır tartışma platformu olması açısından önemli bulundu. Ancak, komisyon kendi görüşlerini de katıp, çalışmaya ilişkin yorum yaptığında, kolektifin iradesinin dışına çıktığından dolayı eleştirildi.

2. Bölge konferansı parti çalışanları komisyonunun raporu ise çok yetersiz bulundu.

- Yunanistan parti kolektifinden bizim kolektife gelen yoldaş saygısı çok olduğundan, oradaki parti kolektifinin disiplin adına yaptıkları uzun uzun anlatıldı. Yönetimi eleştirildi. Durumun MK. ye ve ulusal konferansa götürülmesi istendi.

Sağat zamanlarda ayken birliğı denablarını araualıyız.

- Dmsel denablarla denabratik düzeyde: ayken birliğımız görece daha iyidir. Ancak bu çalışma Sağ tehlikesi de içermektedir. Sol güçlerle birlik ^{gelişimimizdeki} zayıflık nedeniyle de ağır eleştirilere uğramaktayız. Tam bu noktada Sol güçlerle birlik çalışması daha çok önem kazanıyor. Sol kanılarından, Hükümet kanılarından ve faşistlerden gelen ve gelecek olan tehlikeye karşı hazırlıklı olmalıyız. ~~Eleştirilerimiz~~ Sol güçlerin eleştirilerine açık olmalı ama aynı zamanda geniş birliğine karanlık yön çalışmalıyız.

- Her yerde parti örgütümüzde her düzeyde var olan politik yöne-tililik düzeyi düşüklüğüne giderek önem önlenir olmalıyız. Ardıcıl bir politika izlenmelidir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMASI

- Kadroların ideolojik eğitime daha çok dikkat vermeliyiz. Parti içi eğitim pratik çalışmalarla başlı olup, bağlamında; parti programı ve tezlerin teorik temellerinin özünümsesi, birlik politikaları, yığın örgütleri çalışmaları ve parti-demek ilişkileri, önemlidir.
- Parti birimlerinin kendi iç eğitimlerinin başarılı olamadığını düşünceler gösteriyor. Bu nedenle partinin görevlendirceği yetkin yoldaşlar alt örgütlere girerek eğitim vermektedir.
- Eğitimde; kadroların teorik düzeyi, partililik stajı, gibi özelliklere dikkat etmeliyiz.
- Partimiz belli düzeyde parti stajı olanları parti merkezi eğitim programına olarak eğitime göndermektedir.
- Yığınların okumasındaki düşüklük, parti çalışmalarının diğer alanlarındaki eksikliklerinden ve gelişmiş çalışmanın geriliğinden kaynaklanıyor. Düşük tempoyla çalışan yoldaşlar daha az yığın okuyorlar. Yığın okuma, yığınların gerçekleştirebildiği de bağlı oluyor. Son yıllarda yığın sayısı arttırmaya kararımıza karşın yığın dağıtımımızda diğer gözlenmektedir. Bunun olarak parti çalışmalarını iyileştirmek için yığınların nasıl dağıtıldığı, yığın alanlarındaki temalar ilişkiler ve yığınların beslenmesi konularındaki eksikliklerimizi göstermeliyiz.

- Partimiz; son yıllarda kazanılan üye sayısı, temel örgüt sayısı ve yığın bağları açısından bakıldığında geniş yığınları kucaaklayan parti durumunda değil. Hollanda parti örgütünde yönetici yoldaş ~~ve~~ ^{ve} temel örgüt üyesi yoldaş sayısı ve sempatizan sayısı da bunu göstermektedir. Bu anlamda partimiz kadro partisi görünümündedir. Yığın bağlarımız zayıftır. (Bir yoldaş bu belirtilmeye katılmıştı.)
- Yığın bağlarımızı güçlendirmek zorundayız. Bunun için yığın çalışmalarının temel araçları olan dernek, sandika, komite gibi alanlardaki çalışmamızı iyileştirmeliyiz. Hollanda örgütünde sent ve fabrikalarda örgütlenme ~~etkisi~~ ^{etkisi} olduğundan yaşamın her alanında farklı amaçlarla kurulmuş; gençlik, kadın, işçi dernekleri, mektep örgütleri, Kültür-Sanat, spor dernek ve klibleri, komiteler içinde daha verimli çalışmalıyız. Kitlelere yaklaşım için yeni araçlar yaratmalıyız.
- Kitle örgütlerindeki çalışmada her tür sektörlükten, hoşgörüsüzlükten ~~kaçınmalıyız~~ ^{kaçınmalıyız}. Yığınların somut istentleri için çalışmayı demokratikliği ve barış misadelerliği bağlayabilmeliyiz.
- Kitle örgütlerinin yönetimine her gün katılmak ve her de demokratikleştirmeliyiz. Parti kitle örgütlerine müdahale etmemeli, yönlendirmeli olmalıdır.
- Her yığın bir parti biriminde çalışması, düzenli ödenti alma, düzenli ilişki, düzenli rapor alma, temel örgüt çalışmalarının iyileştirilmesi, yeni örgütsel yapıların sorunlarını zaman geçirmeden çözmelidir.
- Yasa komitesi ve aparatlarını, her düzeyde yönetici ~~görevlerini~~ ^{görevlerini} güçlendirmeli denetler olmalıdır.
- İşin uemden tutan, kayıtsız, toplantılara hazırlıksız gelen, büyük laf yapıp işte aynı özveriği göstermeyen yoldaşların bu tutumlarına ~~örsel~~ ^{örsel} zemin olan ortamı yok etmeliyiz.
- Birden fazla görevle yükü olup bu nedenle çalışmanın temposuna ayak uyduramayan yoldaşların durumunu derinlemesine her yöleyle yapabileceği kadar iyileştirmeliyiz.
- Giderek artan parti çalışmalarının ~~tempo~~ ^{tempo} temposuna uygun olarak sorunları ~~çözme~~ ^{çözme} tempo tutturmalıyız.
- Parti yönetiminin sınıfsal bileşimine özen göstermeliyiz. Avrupa koşullarında, özellikle ikmisi kuşak içinde fabrik okul mezunu işçi gençlerin kazanılması için gayretli olmalıyız.

- Geçmişte partimiz, daha çok politika olmaç komünler içinde çalıştı. Bugün Batı Avrupa'da; Sosyal-Sinifsal katkileri, politika dinamiğini gerçeğe daha geri olan ve herşey gericiiliğin etkisinde olan komünler içinde çalışıyoruz. Tarihîsel koşullarda bugün bu durumda uygulanabilir. Örgütsel çalışmada bu önemliliği iyi kavramalıyız. Politika çalışmanın alt birimlerini uygulama, işve ile ilgili kavama uygulanışa neden olmaktadır. Partimiz, faaliyetin koşullarında olduğu gibi, gerçeğe geri komünler içinde çalışın açısından da birinci yeni devreye biniyor. Bunun anlamı kavramalıyız.

- Partimizi mali açıdan güçlendirmenin araçlarını yaratmalıyız. Bu konuda çok eksikliğini görüyoruz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

- 2

yatay ilişkiler : yatay ilişkilerin varlığı geçtiğimiz dönemde partide genel bir sorun görünümündeydi. H. Kutlu yoldaşın yazılarında ve MK yayınlarında istenmek zorunda kalındı. Bu türden ilişkiye neden olan yollar arasında geçtiğimiz dönem nesnel ve öznel faktörlerin rolü vardı. Ağır darbe koşullarında ve onun getirdiği sorunlar nedeniyle kablolarla partiye ve eleştiri gereksinimi estiyse daha da yükseldi. Parti içinde gereksinime yanıt verecek düzeyde tartışma ve eleştiri ortamı yaratılamadığına, dışarda tartışma başladı. Öznel faktör olarak partimiz bu sorunu belirleme ve çözme için erken zamanda geçikti.

Bugün bu türden sorunlar giderek azalmaktadır. Ken feransımız, yatay ilişkilerin varlığını belirleyip, yanlışlığı üzerinde de durarak bu türden ilişkilere neden olan nesnel durumun giderilmesi her düzeyde sorunun kolektifler içinde çözülmesine, bunun için gerekli ortamın yaratılmasına katkıda geldi.

Eleştiri - özeleştiri : Bizler, komünist olarak da yaşadığımız toplumun derin izlerini taşıyoruz. Toplum olarak genelde altımıza karşı sert, hoşgörüsüz olabiliyoruz ama istenirse, devlet, yönetici ve ustaya karşı sükun ve geniş hoşgörüyleyiz. Bu toplumsal özelliğimiz siyasi çalışmalarımıza da yansıyor. Ülkemiz siyasi hareketlerinde farklı görüşlere karşı hoşgörü yoktur. Hoşgörüsüzlük için örgütleri çalışmalarımıza da yansıyor. Farklı görüşler insanlara demokratik derneklere bile yeterince hoşgörü gösteremiyoruz. Böyle olunca komünist partinin yoksul iktidardan olan eleştiri - özeleştiri ilkesini uygulamada da eksikliyiz. Kendimizi eleştirmeye alışkanlığımız olmadığı gibi eleştiride de yetkinleşemedik. Partimizi koruma adına kimi yoldaşlarımız parti yönetimini eleştirmelere karşı hoşgörüsüz olabiliyor hatta kızabiliyor. Aklın olabiliyor. Partisi koruma adına eleştiriye sed çekilememelidir. Doğru ve yolda yapılan eleştiri bizi geliştirir. Partide eleştiri - özeleştiri ilkesini oturtana kadar eleştiriyi sıfat tutmaktan da kaçınılıyoruz. Hakkı, haksız eleştiri zaten kendini gösterir. Kendimize karşı eleştiride olmalıyız. Kendimizi eleştirmekten eleştiri geleneğini oturtamıyoruz.

Özeleştiri hoşgürden sonra gelir. Hoşgörü olmalı becerdiğimiz oranda özeleştiri gelişecektir. Eksiklere ve yanlışlara karşı hoşgörüsüz olmalıyız ancak, eleştiriyi karşı hoşgürle alabiliriz.

Panti yasaları

Not: - Bu rapor ; raporlar iki yoldan ve komisyon üyesi ve yoldan tuttuğu tutanaklardan çıkarak hazırlanır.

- Karf. kararı gereğince yâre komisyonun son düzenleniş yapacağı dikkate alınarak Notlar Şekilde yapıldı. Makale bizzat denli tırtıldı.
- Ağırlıklı görüşleri belirlemenin görüşü dikkate alınarak ; karf. görüş oluyorsa görüşler olduğu gibi, belirgin ağırlık görüşler aynı olarak belirtilmeye çalışıldı.

TÜRKİYE SOSYAL TARTAV TARİH ARASTIRMA YAKIN

Parti yaşamında eleştiri-özeleştiri, kolektif çalışma, derinleşme-şu kadar gereklidir bizim için.

Höğgörü, parti içinde fraksiyonlara karşı höğgörü değildir. Yanlışla karşı höğgörü değildir. Kararların alınması, politikanın alınması aşamasında her düşünceye, partinin politik hattı içinde farklı düşünceye höğgürden bahsediyoruz. Kararlarımız, parti yönetiminin parti içi demokrasisi ve höğgörü ortamını yaratmada attığı adımları destekleyip geliştirilmesine dikkat ediyor.

Partiye güven: Her üye ilk tanıdığı yoldaşına güvenmek durumundadır. Ama onunla çalışması ilerledikçe oranda, en ilki içinde tanımayan, zilliklerini öğrenmeye başladıkça güven olayı somutlaşıyor. Yoldaşın karşı güven paketi ya da zayıflayabiliyor.

Partiye güven; izlenen politika, parti ahlakını, etiklerini de bakışta tutuluyor.

Bir yoldaş; "Ben devrimci marşımı. Devrimi ancak komünist partinin yapabileceğine de inanıyorum. Partinin politikasını benimliyorum. Partiye güveniyorum ama parti yönetimine tam güvenmiyorum, diye belirtti. Bu görüş; Partiye güven, yönetime güvensizlik geçicidir. Sürüp gider. Parti organik bir bütündür. Yönetime güvenmeden partiye güven olmaz. Hala bu düşünce sürüp gider bir şekilde eleştirildi.

Bir yoldaş; "5. Kongrenin bu yana yapılmış yeterli değildir. Çünkü 5. Kongre parti yaşamına ilişkin sorunların belirlenmesinde yanlışlıkla yapmıştır. Disiplin sorunu ana sorun gibi belirlendi. Disiplini başa aldı. Parti yönetimi yoldaşlardan kendilerini yeniden kanıtlamalarını istedi. Oysa yoldaşların yönetime güveni sarsılmıştı. Yönetim kendine karşı oluşan güven sarsılmasını dikkate almalıydı. Oysa herkesi kendini ispata zorladı. Bu yönetimin yoldaşlara güvensizliği artırmaya geldi. Oysa ana sorun; Eleştiri-özeleştiri, kolektif çalışma ve devrimi sürdürmekti. Partinin bugün ki adımı doğru bir yaklaşımdır, diye belirtti.

Buna karşı söz alan bir yoldaş; "5. Kongre ana sorunu genel olarak doğru saptamıştı. Disipline vurgu yaptık ama disiplini ana sorun olarak belirlemedi. Kongre Parti birliğini başa aldı. Birliği sağlamak için eleştiri-özeleştiri başa aldı." diye belirtti.

Gazimiste konsprasyon propagandası aracı olarak kullanıldı. Ana sorun soyut parti anlayışından kurtulamadık. Parti üye ve yöneticilerinde somuttur. Bugün eksik ve başarılarımızla somut bir güven oluşmuştur. Biz soyut partiden somut partiye geçiyoruz. Eskiden parti yaşamını kitaplardan okuyorduk. Bugün yaşama geçmeye çalışıyoruz.

5. Kongrenin parti yaşamına ilişkin belirlediklerini yaşamı geçirmedi. Eksikliyiz. Daha çok yol almalıyız. İdeolojik ve politik birliği-mizi geliştirmede her yoldaşa büyük görevler düşüyor.

Her yoldaş kendine bakarak da durumu değerlendirebilir. Ne yaptın? Ne yaptık? Ne yapılabilir? Sorularına yanıt buluyoruz.

Temel eksiklerimizden birisi, parti programının önüne kayduğu görevleri yapmaya geçirmediği eksikliğimizdir.

İdealizasyon: Geçtiğimiz dönemde partimizin ciddi sorunlarından birisi idealizasyondur. İdealizasyon belli dönemlerde her komünist partide görülebilir. Yüksek seviye dönem ve gizlilik koşullarında ortaya çıkan bizdeki idealizasyonda parti yönetiminin de rolü vardı. Geçmişte gizlilik idealizasyon malzemesi yapılabildi. Kimi eksiklerimiz gizlilik adına gizlenebildi. Bugün partimizde idealizasyon kınımıdır. Ağır darbe koşulları ve sonuçları idealizasyonu aşıya çıkardı. Ancak kimi yoldaşlar bundan dolayı saltanatı geçirirken kimileri bilmediklerince çabı. Bugün sorun genel olarak komünist perspektifi idealizasyondan dolayı savunmak değil, bilmele karışan partiye denmektedir.

Lenin parti normları: Bir yoldaş; "Batı Avrupa koşullarında parti normlarını örnek tutuyoruz. Biraz gerçekçiyiz. Yoksa iye azanıyoruz." diye belirtti. Buna karşı söz alan yoldaşlar normları açıklar.

Lenin parti normları, komünisti diğer insanlardan ayıran temel özelliklerdir. Her insanın komünist olması gerekmez ama her komünistin parti normlarına uygun zorunluluğu vardır. Parti normları; ideolojik yetkinlik, politik birliklik, özveri, disiplin, kolektif çalışmaya uygun, yığınlarla bağlı olma, eleştiri-eleştiriye açık olma, özel yaşam ile parti yaşamını uyumlaştırma, kitle için ahlak ve davranış kuralları, söz ve işimizle örnek insan olma özellikleridir.

parti normları genel geçerlidir. Ülkeiden ülkeye, partiden partiye değişmez. Bizim görevimiz normları doğru olarak geliştirmektir. Kadrolara doğru yaklaşımlar var olan normları kabullenmek değil, onları Lenin parti normlarına yükseltmektir. Normları yükseltmek, parti faaliyetini yükseltmek demektir.

- Cunta sonrası dönemde kimi sorunlarımız partinin ciddi politikaları sonucu değil, kişisel gayretlerimizle aşıldı.

- Partinin bugünkü sorunları salt alt-ist oluşu, veset ve -denlere bağlanamaz. Özel faaliyetin de burada rolü oldu.

- Hollanda parti örgütümüzde yoldaşlar arası özveri ve çalışmaya kadının farklılıklar gösteriyor. Bunu giderebiliriz. Patansiyelimizi tam harekete geçirebiliriz.

- Her komünist yaşamının 24 saatini parti için ayırmalıdır. Bu değiş, uyumlamak, para kazanmak anlamına gelmiyor. Kitlelerle ilişkilerin olduğu her yerde olmak, insan olmak, ahlakımıza uygun davranmak, plânlı çalışmak, geçmiş aramada iş yapmak, oral yaşam ile parti yaşamını uyumlandırmaktır 24 saat komünist olmak.

- Hollanda parti örgütümüzde disiplin yetersizliği vardır. Disiplin salt emirlerle ve kararlara uymak anlamına gelmiyor. Disiplin, parti eylemini artırma, yığın bağlarını güçlendirme, kararların alınma katılım, politikanın olgunlaşma katkı, çalışmanın düzenini alarak geliştirir. Her birimiz kendimizi böyle değerlendirmeliyiz.

- Sorumluluk ve görevlerimiz parti çalışması yükseldiği anda artıyor. Sorumlu görevlerde bulunupla artan görevlere ayak uyduramayan yoldaşlar kendiliğinden görev değişikliği önerisi yapma olgunluğuna gelmektedir. Bizim örgütümüz bu olgunluğa erişmiştir.

- Parti safılarından temizlenmelidir. Arınma devam etmelidir. Ama bu parti çalışmasını yükseltme sürecinde olur. Kişiyi daha çok iş içinde sinematizir. Kendilerini düzeltme, geliştirme fırsatı verilir. Yeni işe kararmayan partinin arınması da güçtür. Arınma yeni işe baranma ve alı koşup denektir.

- Hollanda parti örgütümüzün eksikleri var. Eksiklerimizi tartışarak belirleyip giderebiliriz. Bana ihtiyacımız var. Ortak görüşlere incede birliğine ulaşabiliriz. Dünden bugüne gelişmemizi de işi değerlendirebiliriz. Büyük sınavdan geçerek bugüne geldik. Yeni çalışma stillerimizi oluşturduk her yoldaş. Büyük görevler düşüyor. Sorunlarımızın çözümünde hangi ana halkaları yakalayacağımız önemli oluyor. Bizim iki düzeyde ya da üçte sorunlarımız var:

1- İsimler yoldaşların varlığı, bağ kopukluğu, düzensiz ilişki, belirsizlik, kadro istihdamı, vb. Bunları gidermek daha kolay. Bunlar için ivedi önlemler alınmalıdır.

2- Lenni parti ilkelerini, parti yaşamında oluşturmamak sorunları var. Bunlar işe daha uzun erimde gerekecektir. Eleştiri-öz- eleştiri, kolektif çalışma, düzenim, plânlı çalışma, katılım gibi ilke özellikleri neyin çalışmamızda oluşturmamak için her birimiz özünce diğerlerine getirmeliyiz. Bilimin yükseltilmesi, teorik çalışkanlık, politik olgunluk düzeyimizi geliştirmeliyiz.

- Dışımızdaki güçlerle (sağ ve sol) somut iş üzerinde etkin birliği konusunda eğitici ve bilgilendirici toplantılar yapılmalıdır.
- Konferans sonrası, Hollanda'daki çalışmamızın sonuçları hakkında bir toplantı yapılmalıdır. Bu toplantıda öncelikle daha somut görevler konuşulmalıdır.
- Eşit haklar münadileri temelinde birleşik -yüzümsal bir gücün örgütünü nasıl yaratabiliriz konusunda daha detaylı tartışılmalıdır. Yaptığımız işin ilişkilerimizi de dendi geliştirdiğini, birlik politikaları katkılarına odaklanmalıyız. Birleşik bir örgüt hangi zamanda ve araçlarla kuracağımızı tartışma gündemine almalıyız.
- Bir yoldaş "koşullar oluştuğunda partinin her düzeydeki yöneticisi seçme işine gelmelidir" önerisini yaptı.
- Bir yoldaş "konferanstaki seçim birliğimiz buna ters geliyor. Bu birliği tartışmalıyız" önerisini yaptı.
- Belli düzeyde parti stajı olayları partinin merkezi eğitim programına alınmalıdır.
- Hollanda'da parti çalışmasının verimini artırmak ve kadrolarda uzmanlaşmayı sağlamak için bütün örgütleri barosu ile parti örgüt barosunu ayrı ayrı yapılandırılmalıdır.

- Komisyonlar, raporlarını bir hafta içinde yazıp göre komiteye iletecekler.
- Raporların yazımında konferansın kolektif iradesinin objektif olarak yansıtılmasına dikkat edilecek.
- Raporların son redaksiyonunu yapma konusunda göre komitesi yetkilidir.
- Raporlar, göre komitesi tarafından seçiltilerek, birer nüshası Hallarda-Taki tüm parti şubelerine dağıtılacak ~~ve~~ ve ist konferansa göre göre komitesi tarafından ulaştırılacak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI
TÜSTAV

GÖRÜŞLER ÖNERİLER

Tezlerdeki görüşlere genel olarak katılmakla birlikte, açık olmadığını, çelişkili olduğunu düşündüğüm ve eklenmesini gerekli gördüğüm kimi noktaları aşağıda ilginize sunuyorum.

1) "Batı Avrupa'daki Politik Faliyetimiz Üzerine" adlı tezin adının "Batı Avrupa'daki Göçmen İşçi Sorunları Üzerine" olarak değiştirilmesini öneriyorum. Böylesi bir adlandırmanın kitapçığın içeriğiyle daha bir çakışma içinde olacağını düşünüyorum.

a) Söz konusu tezin fazlaca ayrıntıya indirgendiğini sanıyorum. Orneğin, tez, ülkelerin eğitim sistemi özelliklerini yeterli olarak dikkate almadan, anadili eğitimi için kimi ülkelerin kimi kentlerinde uygulanan modelleri genel bir model olarak sunmaktadır. Bunu gereksiz buluyorum. Kaldı ki, bu modelin uygun ^{olup olmadığı} konusunda eğitimciler arasında farklı görüşler söz konusudur. Bence, eğitim konusunda ve diğer konularda modeller sunmak yerine belirlenen temel yaklaşımları geliştirmek asıl kaygı olmalıdır.

b) Tez, bende, salt Hollanda'daki sorunlar temel alınarak hazırlandığı izlenimi uyandırdı. Bu, belki de söz konusu tezi önceden okuma olanağı bulmamdan kaynaklanmış olabilir. Ama ben yine de kaygımı dile getirmek gereğini duyuyorum. Ayrıca ^{da} belirtmek istiyorum ki, bir ülke temel alınarak da genel yaklaşımlar aranabilir.

c) Tezin, 4, 5, 6 ve 7. maddelerinde entegrasyon ve asimilasyon açıklamalarını yetersiz buluyorum. Şöyle ki: Bir taraftan ^{Avrupa} egemen burjuvazisi temel politikasının göçmen işçileri zorla asimilasyon özelliği taşıdığı, kapitalizm koşullarında gerçek anlamda bir entegrasyondan söz edilemeyeceği belirtilirken, bir taraftan da kapitalizm koşullarında egemen ulusun diğer azınlıkları asimile edeceğinin nesnel bir zorunluluk olduğu ve bunun ilerici bir öz taşıdığı vurgulanmaktadır. Kuşkusuz, tarihsel olarak ileri toplumlar tarihsel olarak kendisinden geri toplumları kendi yörüngelerine doğru

çekim gücüne sahiptirler.

Göçmen kitleler açısından sorun daha karmaşık (complex) tır. Bu nedenle bu konu üzerinde tüm yönleriyle durulmalı ve "durum" daha bir netliğe kavuşturulmalıdır. Ortaya çıkabilecek yanlış algılamalar bu yolla önlenabilir sanırım. Örneğin konunun metindeki durumu, "zoraki asimilasyon politikalarının" nesnel gerçekliğin gerektirdiği zorunluluğa uygun bir yönelim olduğu anlayışını gündeme getirebilir. Böylelikle, "zoraki asimilasyon" haklı bir niteliğe bürünebilir ve "zoraki asimilasyona" karşı savaşım gerekliliğini zayıflatıcı daha da önemlisi savaşımın gereksiz olduğu anlayışına yol açabilir.

2) Diğer tezler, ülkenin ana sorunlarına ilişkin olarak pek çok konuyu işlemesine karşın, ülkemizin önemli bir sorunu olan eğitime yeterli oranda eğilmiyor. Bunu giderilmesi gereken önemli bir eksiklik olarak değerlendiriyorum. Umarım, partimiz ülkemizin içinde yaşadığı eğitim gibi bir yakıcı soruna yönelik olarak yaklaşımlar, kısa ve uzun erimli çözüm yolları önerecektir.

3) Tezlerde zaman zaman vurgulanan "ulusal demokrasi basit bir burjuva demokrasisi değildir" belirlemesi, tarihinde hiç bir zaman gerçek anlamda "burjuva demokrasisini" yaşamamış ülkemiz için hem demokrasi savaşımına geniş güçlerin çekilebilmesi hem de ülkemiz açısından büyük öneme sahip olan "burjuva demokrasisini" küçümseyici tutumların önlenebilmesi açısından gerçekçi bir belirleme olmaktan uzak, en azından daha değişik biçimde formüle edilmesi gereken bir belirlemedir. Ayrıca, "ulusal demokrasi programımız önemli oranda burjuva demokratik özellikler taşıyor" sözlerimize de uygun düşmemektedir.

4) Bilindiği üzere çağımızda, gücünü giderek yitiren dinler toplumsal sorunları gündemlerine alarak yeniden canlanabilmenin umutlarını yaşıyorlar. Giderek dinler, barış ve ulusal kurtuluş savaşlarında olumlu tutum alıyorlar. Özellikle Güney Afrika ve Latin Amerika'da

bunun en somut örneklerini görüyoruz. Kısacası,olumlu ve olumsuz tüm yönleriyle din , toplumsal sorunlar karşısındaki tutumlarıyla çağımızın önemli bir olgusudur.

Ülkemizdeki din olgusu ise çok karmaşık bir yapıya sahiptir. Hristiyanlık gibi yenileşme süreçlerini yaşamamış İslam dini,modern yaşam biçimlerine karşıt önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Bunun yanında İslam Dininin kimi anti emperyalist çıkışlara da bir dayanak oluşturmaktadır. Bu bağlamda,partimizin ulusal demokrasi çerçevesinde dindar yığınlara yaklaşımını olumlamakla birlikte, İslam Dininin gericiliğe de kaynaklık etmesi ve yaşanan İran örneği gibi nedenlerle kaygılarımı dile getirmeyi gerekli görüyorum.

Yoldaşlık selam ve saygılarımla...

~~XXXXXXXXXX~~

C. Mert
[Signature]

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi adına, partimizin Hollanda örgütünün konferansını en içten duygularla selamlar, konferansınıza başarılar dilerim.

Partimizin 5. Kongresinden bu yana değerli yoldaşlarımızı yitirdik. Parti başkanımız İ.Bilen, Ruhi Su, Necil Togay, Ziya Yamaç, Enver Türkoğlu, Asım Özçetin, İsmet Demir yoldaşlar mücadele bayrağını bizlere devrederek aramızdan ayrıldılar. Partimizin safları en ağır koşullarda işçi sınıfının yüce davası uğrunda savaşmaya karar veren genç yoldaşlarla doluyor. Genç yoldaşları yitirdiğimiz komünist önderlerin ruhunda eğitmek görevi, partiyi daha da güçlendirme görevi önümüzde duruyor.

Değerli yoldaşlar,

Konferansınız dünyada ve Türkiye'de yeni koşulların oluştuğu bir durumda toplanıyor.

Şimdi dünyada barış mı - savaş mı konusunda çok daha derin bir kutuplaşma oluşmuştur. Dünya barışının korunması, nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma doğrultusunda adımlar atılmasından yana aktif tutum alan devletlerin, politik güçlerin ve yığın hareketlerin çevresi daha da genişlemiştir. Şimdi sosyalist ülkelerin, özellikle SBKP 27.Kongresinden bu yana gerçekleştirdikleri barış girişimleri dünya çapında çok daha aktif bir destek buluyor. ABD egemen çevreleri, askersel-sanayi kompleksinin temsilcileri, askersel üstünlük kazanma, nükleer silahlanmayı tırmandırma, uzayı silahlandırma planlarından vazgeçmemekle birlikte, bu yeni durumu görmezlikten gelemiyor,

dünya barış güçlerini dikkate almak zorunda kalıyorlar.

Barış mücadelesini daha da yükseltmenin olanakları genişliyor.

Türkiye'de 28 Eylül ara seçimleri, rejim yandaşları açısından önemli bir yenilgi oldu, demokrasi mücadelesinin olanaklarının genişlemesini getirdi. 12 Eylül rejimi yerli yerinde durmakla birlikte, demokrasi güçlerinin konumları daha güçlendi. 12 Eylül rejimine son verme hedefi, geniş yığınların gözünde daha netleşti. İşçi sınıfının ve öteki emekçilerin mücadelelerini yükseltmek için şimdi koşullar daha elverişlidir. Komünistlerin ve öteki sol güçlerin etkilerini artırmaları olanaklıdır.

Değerli yoldaşlar,

Önümüzde duran görev, partimizi mevcut bütün bu potansiyelleri tam değerlendirebilecek, ortaya çıkan olanaklardan bütün boyutlarıyla yararlanabilecek bir düzeye yükseltmektir. Ulusal Konferansımızın amacı budur.

Şimdi tartıştığınız ve daha da geliştirmeye çalıştığınız Ulusal Konferans Tezleriyle ortaya koyduğumuz politika günün ihtiyaçlarına yanıt verebilen bir politikadır. Bu politika bütün parti örgüt ve üyelerince bütün boyutlarıyla özümsemeden, her komünist parti politikasını günlük mücadelesinde yaratıcılıkla uygular duruma gelmeden, TKP'nin önüne koyduğu amaçlara ulaşması olanaklı olamaz.

Ulusal Konferans belgeleriyle ortaya koyduğumuz politik hat, her komüniste, her parti örgütüne çalıştığı alanda en geniş emekçi yığınlarını barış ve demokrasi mücadelesinde harekete geçirme, en geniş barış ve demokrasi güçleriyle yapıcı bir diyalog ve işbirliği gerçekleştirme olanağını veren bir politik hattır.

Politikamızı özümsemek ve yaşama geçirmenin yollarını geliştirmek ancak kollektif çabayla olanaklıdır. Parti örgütlerimizin konferansları bu yönde geniş bir tartışma için eşsiz bir olanaktır.

Yerel örgütlerin konferansları parti genelinde canlı ve savaştan bir ortam yarattı. Komünist partimiz yeni ve önemli bir sınav veriyor. Mücadeleye ara vermeden tartışmayı, eleştiri ve özeleştiriye partiyi güçlendirme, kendimizi geliştirme hedefine bağlamayı ve yeni dönemin koşullarına uygun bir çalışma tarzını geliştirmeyi başarmak gerekiyor.

Değerli yoldaşlar,

Dünya komünist ve işçi hareketi gelişmesinin yeni bir aşamasına adım atmıştır. Burjuva ideologlarının hareketimizin bunalım içinde olduğu, gerilediği, tabanını yitirdiği yolundaki savlarının tersine, artan güçlülere karşın, gelişip güçlenmenin olanakları her zamankinden daha çoktur. Bu partimiz için de geçerlidir. Herşey bize bağlı kalıyor. Partiye inancımızla, mücadele kararlılığımızla, yeni dönemin gerçekleri ve görevlerine ilişkin politik bilinç ve anlayışımızı ne denli sıkı birleştirebilirsek, dünya ve bölge barışının korunmasına, ülkemizde demokrasinin kazanılıp geliştirilmesine o denli büyük bir katkıda bulunacağız.

Konferansınızın bu doğrultuda atılmış yeni bir adım olmasını diler, hepinize sağlık ve başarılar dilerim.

Haydar KUTLU

Türkiye Komünist Partisi

Merkez Komitesi

Genel Sekreteri

Gündeme başlı olarak söz verildi.

- Erol-ç. Günden üzerine söz verildi.

Çalışmanın güvenlik açısından,

- f. mad. alınması önerisi

- Genelik konusunun da ele alınması,

- Rıza (R.) Genelî üzerine, etki ve anlaşılmayan yanlar var. Bunlar ilgili yerlerde konuşmak gerekir. ama görüşülmesi gerekli' bir madde olarak ta,

Erol (E). Tezlerin listesi: (Her ç. tüm düşüncelerini açık açık burada söyleyilmeli, Tezlere büyük değerliyi yorum. ama sorular da var. Güçlece söylenmel.

Yasin (Y) öneri.

Rıza (R) Gündeme öneri yapıldı.

Fusun. Tezlerin genelî üzerine.

R.

Gül. p. ideolojik, politik haddi. yenidir. deniyor.

Sorm. Bu doğru mu? açıklanması. Bu konuyu da tartışır.

- Bence yeni bir ide. pol. had yoktur, ancak.

3. R. apor Komünistleri.

a) Tezler, İskender, Rıza, Seda, Tarih, Sevinç.

g) p. cal. Resul, Remzi, Sevgi. Meryem ve Vahit yoldaş, aylandı, aydınlağı.

- 11,50 ye kadar ara verildi.

- (13) 3 yıl önce yazdığım rapor - ve cevabımı anlattı .
Bana verilen cevapta, "Sen bu olayları abartıyorsun" denildi.
Soru: Somut konuşmanız gerekiyor .

- Bir komünist yalan söylememeli.
- Gene somut konuşmanız gerektirir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

marife

Değerli Yoldaşlar,

Ulusal demokrasi mücadelesinin önemini, devrimci durumun olmadığı ülkemizde devrimci durumu yaratma yollarının nasıl açılacağını, işçi sınıfının hegemonyasının oluşmasının bir süreç meselesi olduğunu, Avrupa'da verilecek savaşın boyutlarını ve perspektiflerini, bugün dünya komünist hareketinin vardığı boyutları açık bir şekilde ortaya koyan Ulusal Konferans Tezleri'ni Partimizin yapması gerekli, yürekli bir çıkış olarak değerlendiriyorum.

Tezlerin çıkışı partililerin çalışmalarına ivme, doğru olan politikamızı savunmada daha bir güven kazandırdı. Şimdiye kadar kafalarda soru işareti olan konulara açıklık getirdi.

Kullanılan dilden politik açıklamalara kadar, her kesimden kişiye hitap eden içeriği beni gerçekten çok sevindirdi.

Şimdi bir kez daha, neyi kimin için yaptığımız açıklık kazandı.

Parti tarihinde ilk kez böylesine net ve açık politik bir çıkışla karşılaşıyoruz. Çoğunluğun çoğunluk için savaşımının önemini daha iyi kavradık ve yanlışlarımızı daha iyi gördük.

Kendi aramızda yaptığımız eğitim toplantılarında, soru işareti taşıyan bölümleri çekinmeden sorma, öğrenme ve ideolojik düzeyimizi yükseltme yürekliliğini yine tezlerden aldığımızı söyleyebilirim.

Çok laf ederek, tezlerde yazılanları bir kez daha tekrarlayıp, şuraya katılıyor, şuraya katılmıyor gibi sözlerle raporu uzatmak istemiyorum. Bir parti üyesi olarak, bugünkü somut durumdan çıkışı gösteren açık, yalın politikayla neyi, nasıl savunacağımı, eksikliklerimi nasıl gidereceğimi eskisinden daha iyi biliyorum.

Fakat, şimdiye kadar tezler üzerinde tartışı yaptığım kişilerden (özellikle sol kesimden) gelen sorular üzerine, aşağıda belirteceğim konuların daha da açıklanmasının gerektiğini vurguluyorum.

Açıklanması gerekli konular:

- Ulusal demokrasi mücadelesinin öneminin iyice kavranılması için devrimle ulusal demokrasinin bağı iyice açıklanmalıdır.
(Gelen soru: Komünist Partisi önüne devrim hedefini kor, reformları değil gibi.)
- Kürt sorununa yaklaşımda, içsömürge ve sömürge olmadığı teorik bir inceleme ile pratikteki uygulamalar açıklıkla ortaya konmalıdır.

Değerli Yoldaşlar,

Bana göre bugün en önemli olan, daha fazla özveri ve sıkı bir denetimle yeni politikamıza göre, kendimizi yenilemek, tezleri ustalıkla yaşama geçirmek, her parti üyesinin ertelenmez görevi olmalıdır.

Yoldaşça selamlar

Parti yaşamı-

1. Parti için kendi isinin ardına alan - alanlar var. Bunlar parti dışı kalmalı.

2. Yörekomiteesi,

Sukran

- Rapor yok, terler yok. -

Ende yapınlar var. özellikle gazete var. okuma.

Mahmut

- Kadrolar üzerine partinin ilgisi olmalı gerekir. -

(özellikle Türkiye'den gelenler için bu daha geçerlidir)

- Dil öğrenme - Avrupa'ya çıkan her komünist parti tarafından görev verilmeli.

- Güven konusunda tutucu olmak doğru değildir.

- Konyak konferansı - (yeri)

- Parti eyleminin abartılması.

- Parti toplantıları bundan sonra da yapılabilir.

- Batı Avrupa'da parti politik etnikliğimiz ~~testis~~ üzerine

4. plenum'da karara bağlandığında, bir yerde hala bu konuyu tartışıyorlardı.

Kaya

Formelcilik (hişimcilik) - (yukarıda bizim ve dediğine cömertçe baktık)

- Soruların yanıtları sahiplerine iletilmelidir.

- Farklı konulardan gelen yoldaşlar arasında uygun konuyu yeterince çözülememiştir.

- Uzmanlık sorunu?

Osman

Görev dağıtım - onun yeteneğine ve iş yaşamı durumuna kadar kadromuz görünümünde tutulma zorunluluğu.

Hamdi

T.P. (üveyevlat) - Çalışmalar, örgütlemenin zayıflığı

Arif

- Olguları abartma.

- Kadrolara ayırtasyon çekme - (hiç gerekmez)

- Yerli kadrolara öğretilmek yaklaşımı.

- Yeni insanları ~~ke~~ gençleri karandırmak.

Tarık

Örgütsel ilişkilerin, örgütsel yapının saklanmasıdır

Barış, ulusal demokrasi programı sonunda elde edilecek, ulusal demokrasi ~~istatistikleri~~ nin çevrimin ana sarmalından herhangi biri değildir.

Sekiz

- parti- yığın örgütü ayrımını iyi yapamamak ve getirdiği sorunlar?

Akif

Kalıcılığa eğilimi?

Öneri

Terlede "Bu egemen eğilim" saptaman doğru olmuyor.

- Kalıcılığa eğiliminin ağır basması.

1200 - 700 - 300 Türk
(55) istik muracat

Hüsnü

A. 2. Kuşak ne anlatıyor?

B. Avrupa'da parti temsil edilmelidir.

C. Yığın örgütü müdür, parti miyiz?

HTİB çalışmasıyla, parti çalışmaları birinden ayrılmalı.

Nanuk

Avrupa'daki

- "Kalıcılığın egemen olacağına yerine - +

- 1. Gençlerin hangi belgi ile savanına çağıracağı - + (olumlu)

- partinin legal olanaklardan yararlanmasını - Legale çıkma olanakları getiriyor.

Parar

Handi.

120

politik baglanlar - diidar, kemalist

Sinfsee Länglenken-

- T/KP. yaradıcılarına ilişkin formülasyon.
- Arman sorunu, -
Öneri: Armanlar kamu malı olarak, yerleşik tür işçilik konusu.

Saker.

Atatürk'ün vasiyeti - Yerine Atatürk'ün başlattığı -

- ~~İhtiyaçlarım~~ Temel ihtiyaçlarım, karışmamak.
- Birlik polikliniği bölümünün dili (redaksi edilecek)

6/9/1986.

Aylık -

Bölge parti toplantıları: İki toplantı.
Gündem de. 2 temel sorun var.
a) Tezler
b) P. çalışmaları.

Tartışmadan ne anlıyoruz?

- Konspiratif çalışma üzerine

-

Teknik -

2 yazman. Her oturum için ayrı.

- Gündem:

a) Tezler ile ilgili rapor komisyonu.

- Komisyon nasıl çalışacak.

-

Sıkıyasa Komusu.

Kararı alınmadı. Ancak az icilmenire
örün gösterilmedi salık verildi.

Yazmanlık.

- Yurt

- Seda.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

Bafer: Hangi nedenler ulusal Konferansın toplantısını gerek görmüştür. Terlere yanıtı yok.

Bana göre: Terleri gerektiren ne Türkiye'de - Sosyo-politik ve Ekonomik değişimlik yok.

Program ya da Tüzit mi değişimliği gerekiyor. Oysa bunlar Kongre yapan Konferans değildir.

- Daha 3 yıl önce 5. Kongre yapıldı.

- Terler geleneği üzerine bilgilendirme,

- Bu program tartışması anlamına geliyor.

Bunun anlamı SBKP programı tartışıldı.

- Bizim yaptığımız nedir? Terler olarak yayınlandı. Sonra program olarak yayınlanacak, ancak var gibi geliyor.

- B.H. Demokrasi üzerine 2 metin var.

- Son ter, programda getirilen terler çalıştı var.

P. Programında demokratik halk devrimi var.

Konferans terinde taktik bir değişimlik var.

Terler. Ulusal demokratik ~~halk~~ güçlerini iktidarını ~~ör~~ öne alıyor.

1. Yanıt: parti içindeki sorunları çözmek amacıyla yöneltiler. Parti lükalmu içindedir.

Yerleşimlerin partide

Parti işlerinin yönetimine,

Parti işlerinin birliğine güveni yitirdi.

Bu yapılan bir platformdur.

2. İhini söyleyeceğim. Bu toplantı, bir hasarıdır

Haklı - " Her haklarına saygı gösteren özel işletmeler horlanmaktadır"
 Konuşma mizni divana

-SSK. az değinilmıştır

Yunus - Emper yalınlar tümüyle yok olması.
 Tevellerin sınırlandırılman, (Sınırlandırılma ne anlama geliyor?)

Sevin - Fina terlerle program da çabalar vardır.

Hasan - Toplantı yapılmam olduksı işi.
 Aşıkca bir luerjuva ~~ve~~ demoknasısını istiyoruz.
 luum Korkunadan söylemeliyız.
 - Butantı maların sonucunda belki de 6. Kongre
 ye gidilecektir.

Erdinç - Terler tahiktir. Sorun demoknasının karamlması
 dır.

Cengiz - Terlerin Türkiye'de pratikte ulaştırılması,
 yasama geçme sansı yoktur. Gücü yoktur.
 olumlu.

Murat - DYP ile demoknasıye giden yolda bulunmalı değir
 değil dir?
 Ecevit komusu.

Sevgi - olumlu.

İsmail - Toplantı çok gerekli ve önemli buluyoruz.

Namık - Düşüncülerimin söyleme cesaretini gösterme ortamı vardır. Bu yol aulmıdır.

- Programı, terleri hıyasıya eleştirmelidir. Sonra da daha güçlü olarak buradan gitmek ~~gelmek~~ gerekiyor.

- Yenilik, gelişmedir, gelişmek zorundadır.

Terler hangi gülere sesleniyor? Neden?

Partililer hem geçmişten, hem de gelecekte sorumlu.

Cumhuriyet - program iyi bir Türkiye tahlilidir.

Türkiye'nin önünde duran sorun açıktır. Bu nasıl çözüme kavuşturulur sorusuna yanıt veriyor. Tam da böyle.

Ben yığınların içinden gelen biriyim. Her bir parti nıyeri bu programı yasama ~~ge~~ geçirecektir.

Sedef - Terlerle programımı, yolsa terleri mi tartışıyoruz?

Konferansın ~~temelinde~~ terleri tartışmak diye bir görevi

Yasin - (Ya.) Tartışılacak Partililik zeminine özen gösterilmesi gerektir.

Türkiye Sınıf Savaşında bu terler bir devrimdir.

Programla yığınlara gidilmez. Yığınlar başka şey ister. Ne istediğini bilmek ve onu götürmek zorundadır.

Gül

- Böyle bir konferansın toplanması ve terlerin verilmesi son derece yararlı görüyorum.

- Burada hoşgörü egemen olmak.

1) Ulusal. Demok. programını ~~anlat~~

2. Ula bu basamagi geçmek zorunda mıyız?

- a) Kürdistanın Somürge olduğunu kabul etmek.
- b) Bugün Kürdistan'da silahlı eylem var. Bunun iyi tanımlanması gerekiyor.
- Bugün için bu mücadeleye olumlu değeri var.
- a)

~~Yanlış~~
Razı-

Gül - DYP bu programdaki istemleri kabul etmez

- Nevruz konusu,
- Namık - SSK,

Enol - DYP, RP'ye çok önemli öneriler var.

Rıza - Sol parti kurması, tutarlı demokrasi mücadelesi.
Bölüm II - Kimi yerler daha değişik

- Kemalizm dinler, ya da dinsel inançlar üzerinde baskıları bırakılmalı.
- Kemalizmün dayandığı gözüne katılmak doğru değil

Özetleme:

1. Bağımsızlık sorununda DYP,
2. Somürge Sorunu,
3. Solculuk, önemi. ~~XXXXXX~~
- 4.

Partinin Değerlendirilmesi

Enol y
Partin

1. ^{Enol y} Partinin dönmesi, - Partinin kararları talimata danışarak alınması,
- Yöre Komitesinin raporu,

2. Equivalents

- Cumhuriyet'in ilk gününden eğitiminin doğru sapta-
lık mı?
- Cumhuriyet'in niteliği
- Cemal Paşa'nın kanununda işi bir sınıf veremeli
- İdareli arkadaşları
- Partiden atılması

3 Remri Y.

- active samini lair rapor.

1 de ologia durabile

Egitar formula.

Partinin lilesinin -

4 Ahmet Y.

- Töre komitesinin gülen dilini meraklısı
Soyu acınsın demiyor. Kendi alt
kurumların olmasın.

- Sorulara yanıt gelmiyor.

- Çalışana daha çok iş veriliyor. Bu son derece yanlış.

- Gelişmeleri parti üyelerine aktarması

5. Munat

- Denetim yok.
- 5 aydır yargı almamış

-1985 Mayıs ayından beri ödenti ödemedim.

Desylin komusi.

* Bir senedir. ~~ben~~ bana yonut verilmedi.

Ben geldigin de

- Soru:

(1)

Parti yaşamı-

1. Parti için kendi için ardına alan - alanlar var.
Kişiler parti dışı kalmalı.

2. Yönerge Komitesi.

Sükran

- Rapor yok, terler yok. -

Ewde yayınlar var, özellikle gazete var. Okuma.

Mahmut

- Kadrolar üzerine partinin ilgisi olmalı gerekir. -

(özellikle Türkiye'den gelenler için bu daha geçerlidir.)

- Dil öğrenme - Avrupa'da çıkan her komünist parti tarafından
görev verilmeli.

- Güven konusunda tutucu olmak doğru değildir.

- Konya konferansı - (yeri)

- Parti eyleminin abartılması.

- Parti toplantıları bundan sonra da yapılabilir.

- Batı Avrupa'da parti politik etkinliğinin ~~terti~~ üzerine
4. plenum'da karara bağlandığında, bir kurda hala
bu konuyu tartışıyorduk.

Kaya -

Formelcilik (hiyerarşi) - (yukarıdan ve dediklerine cömertçe bakarak)

- Soruların yanıtları sahiplerine iletilmelidir.

- Farklı konulardan gelen yoldaşlar arasında uyum
konusu yeterince çözülmemiştir.

- Uzmanlık sorunu?

Osman -

Görev dağıtım - onun yeteneğine ve iş yaşamı durumuna
hadar kadromun görüşünde tutulma zorunluluğu.

Hamdi -

T.P. (üye evlat) - Çalışmalar, örgütlemenin zorunluluğu

Arif -

- Olguları abartma.

- Kadrolara ajitasyon çekme - (hiç gerekmez)

- Yerli kadrolara cömert yaklaşmak.

- Yeni insanları, ~~ke~~ gençleri kazanmak.

Tarik -

Örgütsel ilişkiler, örgütsel yapının saklanmasıdır

- Denetim yaklığı - (MK ve Yöre K.) dahil - hepsi .

Saptama :

Sahur - Kadrolarda var olduğı sanılan yalğınlık konusu (yok) Özellik le yerli kadrolarda .

Hüsnü - Ekonomik amaçlı olarak Hollanda'ya geldim .
Son konuşmayı anlayamadım (Tarih)

Dün Türkiye ye yönelik çalışma ~~is~~ yapıldı , bugün buna sorun larına yönelik çalışma yapıyor .

- Önemli - Sonradan gelenlerin mutlak bir ~~is~~ işte çalışma , üretme ve bir meslek öğrenme yolu seçilmeli . (Kitap yazmak-okumak da gerekli)

- Şehir saat ağır koşullarda çalışan işçiler olarak biriken kalmayan bir özveri mi var (o isteniyor)

Akif - Parti üyeleri arasında karşılıklı sevgi , yardımlaşık bağları yoksa bir yere varılmaz .

- Rapor - Daha çok olumsuzlukları sayıyor .
Yönetim kademelerinde tıkanma varsa .

Öner - ~~malatlı~~ Yığın çalışması yapmadık .

Önder - Örgütsel yapılanmada ~~is~~ yapılan yanlışlık ,

- Parti kararları oluşturulurken ~~is~~ ~~parti~~ partinin tabandan katılımı sağlanıyor .

Cumhuri .

Kamil - Sorunun çözümü için somut adımlar atılmalıdır .

Yasin -

Nasuh -

Mahmut - Parti yapılarının yığınlara götürülmesi olanaksız çok .
Çünkü onlara sesleniyoruz .

Yusuf - Yarınımızda insan faktörüne değeri vermek zorundayız .

Yığın bağları konusunda somut bir öneri verdi .

Öneri

- Önemli bir kadro planı koymalıyız .

- Yığın örgütü yöneticileri parti yöneticileri olmamalı .

Tarih - Parti ismi sorunu -

Bafer: Hangi nedenler ulusal Konferansın toplantısını gerek görmüştür. Tezlere yanıt yok.

Bana göre: Tezleri gerektiren ne Türkiye'de - Sosyo-politik ve Ekonomik değişiklik yok.

Program ya da Tüzük mi değişikliği gerekliyorsa Oysa bunu Kongre yapar. Konferans değildir.

- Daha 3 yıl önce 5. Kongre yapıldı.
- Tezler geleneği üzerine bilgilendirme,
- Bu program tartışması anlamına geliyor.

Bunun anlamı sosyal programı tartışıldı.

- Bizim yaptığımız nedir? Tezler olarak yayınlama sonra program olarak yayınlamak, ancak var gibi geliyor.

- B.Ü. Demokrasisi üzerine 2 metin var.
- Son tez, programda getirilen tezler çelişki var.

P. Programında demokratik halk devrimi var.

Konferans tezinde tahrik bir değişiklik var.

Tezler. Ulusal demokratik ~~halk~~ güçlerin ihtidarını ~~an~~ öne alıyor.

1. Yanıt: parti içindeki sorunları çözmek amacıyla yöneltiler. parti kulhalı içindeki.

Yerleşimlerin partiyi

Parti üyelerinin yönetimine,

Parti üyelerinin birliğine güveni yitirdi.

Bu yapılan bir platformdur.

2. İkinci söyleşinin, bir toplantı, bir kararlar

SBKP üzerine, yardımı, her zaman yardım mı edecek?

- Terler: Terler uzun,

Temel metin. Çok sık ve yetersizdir. yama kışkırtıcıdır. parti kanununda ve Kışkırtıcı kanununda, çıkan henüzlerin ya da sorunların ardında da sorunlanmaktadır.

Örneğin, gençlik konusu, (Temel metin de gereksiz) onu bilmeden bir tarafından kaleme alınmıştır.

- Terler nasıl olmalıydı? (Bana göre program)

- Metindeki dil. - anlaşılabilir olması gerekir.

İstendekiler: Kongre belgelerini bu terlerle daha iyi ve yeni yeni kavrama olanağına kavuştuk.

- Terleri gerektiren önemli bir yanı vardır.

- Ulusal bir parti konumuna gelmiştir.

- Yönelim, taktik yanları son derece önemli buluyoruz.

- Parti içindeki reformlarla birlikte devrimci bir yönünde getirdi.

Remzi (R)

Bu kongre neden yapıyor? Soruna yanıt verdi.

Türkiye uyanıyor. Buna neden gereği görüldüğünü gelince, bu belgelerle var.

a) programın özümsemesi

b) p. geliştirilmesi. amaç.

bu amaca ulaşmak için yığınları arkasına almak gerekiyor.

Programla, celsen yan var mı?

"Her türki kanunlar gel koparmıştır" tuncesi değiştirilmiştir.

Haklı - "Her haklarına saygı gösteren özel işletmeler horlanıyorklar"

Konuşma maddesi divana

- SSK. az değinilmisti

Yunus - Emser yalınım tümüyle yok olması.
Tekelelerin sınırlandırılman, (Sınırlandırılma ne anlama geliyor?)

Sevin - Fina terlele program da cehiler vardır.

Hasan - Toplantı yapılman oldukça iyi.
Ayrıca bir luerjuna ~~ve~~ demokrasisini istiyoruz.
Kırmı Korkunadın söylemeliyor.
- Butantı malaren sonu da belki de 6. Kongre
ye gidilecektir.

Erdinç - Terler tahtıktir. Sorun demokrasinin karandırman
dır.

Cengiz - Terlerin Türkiye'de pratikte ulaytılman,
yarama geeme sansı yoktur. Gücü yoktur.
olumlu.

Murat - DYP ile demokrasıye giden yolda bulunmalı değeri
değildir?
Ecevit konusu.

Sevgi - olumlu.

İsmail - Toplantı çok gerekli ve önemli buluyoruz.

Konusu malara dikkat etmeli gerek. Terler bir program mı?

6. Plenum raporundan alıntı yapıldı.

ARA: 15.30 da başlayalım.

Düşünülmeli gereken noktalar.
- Terlerin programla bağını nedir?

Parti politikasının geliştirilmesi var.

Politikamızda yeni şeyler var.

Parti programının daha - ulusal demokrasi yaklaşımı ile çelişiyor mu

- Enol - Ben tam böyle düşünüyordum. Öyle yazılmış ve getirilmiş yaklaşımlar.

Hesap sormak konusu. Silahlı mücadele. 1961 Anayasa'sını getirmeli sorunu yok işçilerin.

Nato'dan çekilmeli.

Sendikal politika karşı. Türk-İş savunmak tam başka bir şey değildir bu.

Azınlıklar konusu. P. bu konuda çok zayıf kalmıştır.

Ulusal sorun - Kürt Ulusal sorunu, Ben bu politika karşıyım; bu konudaki değişim

Dindarlar konusu - Zenciler.

Kemalizm konusu. Tavır net değildir. (Kemal) de

Evrenin Sosyalist ülkeleri ziyareti?

Baris - ve

Manuk - Ulusal Demokrasi Programı - diyor ki öyleydi.

Parti programıysa öyle söylenirdi.

Namık - Düşüncülerimin söyleme cesaretini gösterme ortamı vardır. Bu yol aulmıdır.

- Programı, tezleri kuyasına eleştirmeliyiz, Sonra da daha güçlü olarak buradan gitmek ~~gelmek~~ gerekiyor.

- Yenilik, gelişmedir, gelişmek zorundadır.

Tezler hangi güçlere sesleniyor? Neden?

Partililer hem geçmişten, hem de geleceğin sorumludur.

Cumhuriyet - program iyi bir Türkiye tahlilidir.

Türkiye'nin önünde duran sorun açıktır. Bu nasıl çözüme kavuşturulur sorusuna yanıt veriyor. Tam da böyle.

Ben yığınların içinden gelen biriyim. Her bir parti uyari bu programı yapamıyor geçirecektir.

Sedef - Tezlerle programımı, yolda tezleri mi tartışıyoruz?

Konferansın ~~amaçları~~ tezleri tartışmak diye bir görevi

Yasin - (Ya.) Tartışılabilen Partililik zeminine özen gösterilmesi gerekiyor.

Türkiye sınıf savaşında bu tezler bir devrimdir.

Programla yığınlara gidilmez. Yığınlar başka şey ister. Ne istediğini bilmek ve onu götürmek zorundadır.

Gül - Böyle bir konferansın yapılması ve tezlerin verilmesi son derece yararlı görüyorum.

- Burada hergörü egemen olmaktır.

Gül Yoh-

Sıroda konuşulardan çıkarılardan: Sonuç:

Tezleri eleştirilerin su ya da bu noktada olmalıdır. Ama genelde tümüyle hatalıdır.

Füsun-

Yığınlar denli ayrılan tüm hakukların kurulmasını daha da kurulmasını istiyorum.

- Tank, Tenisörçü - partinin yeni bir ideolojisi vardı aynı Politikamızda yenilik var mı vardır. Ama Eshipok: Kenge geliştiriyor.

- Neden B. ve Ulusal Demokrasi programı?

- Ulusal değerler
- Ulusal biline
- doğru bir tarih bilinci ve perspektifi

Serkan - Tezleri eleştirilmez tartışalım.

Rıza - Genelde olumlu bir çalışmadır. Ama Konferansın amacı tezleri daha da geliştirmektir.

- Konferans tezleri değiştirilme yetkili alınmalıdır.
- Tezlerde ağırlıkla,
- SBKP'nin programı yeni bir program değil.
-

1) Ulusal. Demok. programı ~~anlatılır~~

2. Ülke bu hasarları geçmek zorunda mıdır?

- a) Kürdistanın Somürge olduğunu kabul etmek,
- b) Bugün Kürdistan'da silahlı eylem var. Bunun iyi tanımlanmış gerektir.
- Bugün için bu mücadeleye olumlu değinmez.
- a)

Görüşmeler

Gül - DYP bu programdaki istemleri kabul etmez

- Nevruz konusu,
Namık - ESK,

Erol - DYP, RP çok tehlikeli öneriler var.

Rıza - Sol parti kumandası, tutarlı demokrasi mücadelesi

Bekim II - Kimi yerler daha değişik

- Kemalist mi dindarlar, ya da dinsel inançlar üzerine hükümler koyulmuş

- Kemalistlerin dindarlığına katılmak doğru değil

Özetleme:

1. Bağlantılı sorunlarda DYP,

2. Somürge Sorunu,

3. Sol birlik, önemi.

4.

□□□□□

Menyer - 1. Ter sistemden uzak.

Ahmet - Ter ~~is~~ sayısal verilerden uzak.

- Partinin Avrupa'da legal olması gerekiyor ve olanaklı.

Erol - Parti daha sonra, Hollanda'da ne yapılabilir.

Sendikalar Konu,

Ulusal demokrasi programına

1. Eğitimin alanına yönelik

- Ulusal demokrat öğretmen hareketi - Partinin il+lağ açısından
- Toplumsal ilerleme savaşının da önemli noktaları olmuştur
- oluşturdüğün nicel ve nitel kitle açısından da önemi var.
- = özellikle partinin "köye" girerken - öğretmen ~~bir kere~~
- ilk arayacağımız insandır.

- Nicel olarak
- nitel olarak
- tarih açısından
- Kurtuluş savaşı - ge
- = 12 Eylül rejimi - laik mahkum
- ettirisi

Partinin Değerlendirilmesi

1. Errol Y.

- Partinin dönmesi . - Partinin kararları talimata danışarak alınması,
- Yöre Komitesinin raporu.

2. Gıvnel Y.

- Cumhuriyetin ilk gününden eğitiminin doğru sapla-
dık mı?
- Cumhuriyetin niteliği
- Cezaiçleri Kanununda işi bir sınav veremeli
- İdarelik arkadaşları
- Partiden atılması
-

3. Remzi Y.

Acil ve samimi bir rapor.

İdeolojik düşüklük

Eğitim Sorunu.

Partinin ilişkisi -

4. Ahmet Y.

- Yöre Komitesinin gülen derin men gerekliliği

Soyu acımsızdan demiyoruz, Kendi alt
kurumların oluyorsa.

- Sorulara yanıt gelmiyor.

- Çalışana daha çok iş veriliyor. Bu son
derece yanlış.

- Gelmeleri parti üyelerine gelmesi

5. Murat Y.

- Denetim yok.

- 5 aydır yazın alınması.

- 1985 Mayıs ayından beri ödenti ödemedim.

Disiplin konusu.

* Bir senedir, ~~ben~~ bana yanıt verilmeli.

Ben geldiğimde

- Soru

- Yunanistan parti örgütüne hesap sorulması.
- Eğitim Sorunu isteniyoruz.

7 Sevin - İş yapan kadrolara yüklenmeli.

- Kadro politikası eksik.
- Kendini kendine irmanlaşma alanı seçiyor.
- İsci kadrolara yardımcı olmak zorundadır.

8 Ymail

- Rapor oldukça iyi önemli - burar gel geldi.
- Kadroların yığın lığı raporda denendiği gibi zayıf değil ;
lütümlüyle kapalı.
- TKP kontak noktası olmalı Hollanda'da.

9 Resul - Rapor da yaygın ilerimide düşüyor
Yayın dağıtımını düşük

Mali Komda lülgü yok.

Denetim karışıklıdır. Bir yoldasımız 35 Mayıs'dan
ileri ödenti ve sayı yapmadığını söylüyor. Ama neden sormuyor
Konsprasyona dikkat edilmiyor

Parti adı olmayan yoldaslar var?

10 Tarih. Partinin de örgütsel sorun vardır. Bu burada görünüyor

11 Hakkı Yunanistan komu getirdi.

12 Füsün - Partiden 5 yıl hoş koptum. - Neden parti beni bulma-
dı lütümlüydü. Ben güvenirdim. ~~Bu~~ Benalim düzeyi
geldim. Ama lüğüün bu güven tekrar beni uyandı.
- İş veremediğinden yskınıyor.

+ 13 Cengiz - Karahhale'de tutuklanan imamlar
Yunanistan - da bir tane varmış

(13) 3 yıl önce yazdığım rapor - ve cevabımı anlattı.

Bana verilen cevapta, "Sen bu olayları abartıyorsun" denildi.

Soru: Somut konuşmanız gerekiyor.

- Bir komünist yalan söylememek.

- Gene somut konuşmanız gerekirdi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

**TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI**

- G E N E L G E

"TÜRKİYE POSTASI " Abone, dağıtım ve öteki görevlerimiz üzerine ;

MK ve Hollanda İl Komitesi'nin önceki genelgelerinden de bilindiği gibi Türkiye Postası gazetesi, Batı Avrupa'daki yığın çalışmaları için en önemli araçlarımızdan biridir. Buna karşın Gazeteyi biz Hollanda'daki parti aparatları olarak yeteri kadar değerlendiremiyoruz. Gazete'de daha çok Hollanda haberi, değerlendirme yazıları vb. yazmak görevlerimizi yeteri kadar yerine getiremediğimiz gibi, son aylarda açıkça görülüyor ki Gazetenin abone yenileme, yeni aboneler bulma, elden satışlar yapma, bayi satışlarını artırma vb. gazete satışında da önemli düşmeler vardır.

Bu nedenle Türkiye Postası için Mayıs ayı sonuna kadar sürecektir olan "Abone Kampanyası" açma kararı alınmıştır. Bu amaçla ;

- 1- Bu süre içinde tüm yoldaşlarımız abonelerini yineleyecekler,
- 2- Konu parti aparatlarında gündeme alınacak, her birim kendi somut durumuna uygun olarak bu süre içinde çevresinden gazeteye abone bulmak için somut bir hedef koyacaklar,
- 3- Gazeteye haber yazmak, değerlendirmek, eleştirmek, önermek vb. alanda konu sürekli gündemde kalacaktır.
- 4- Aylık raporlarda "Türkiye Postası" ayrı başlık altında yukarıdaki alanları kapsar bir şekilde hedeflerini, bu konuda yaptıklarını ve aldıkları sonuçları bildireceklerdir.

Yoldaşça selamlarımız ve başarı dileklerimizle.

Hollanda Yöre Komitesi

Not: Aşağıda "Türkiye Postası" Hollanda temsilciliği'nin adresi bildirilmektedir. Gazeteye ilişkin her konuda, birimlerimiz ya da tek tek yoldaşlarımız doğrudan temas kurabilirler.

Haydar Tuç,
Jordaensplein 67
2526 KV s-Gravenhage

İ.Ç.K. Sekreteryalığı'na,

Türkiye Postası üzerine rapor

1) Türkiye Postası yoldaşın Ekim 1986 raporu ilişiktir (Ek:1).

Bu rapor ve ekinin (Ek:2) ortaya koyduğu gerçekler, sorunlar ve olası önlemler aşağıdadır:

a. Ek:2'den de kolayca anlaşılacağı gibi TP aboneliğinde ciddi bir düşme vardır ve 1/3 oranındadır.

Yöre Komitesi'nce TP'sına ilişkin genelge de olumlu bir gelişme sağlayamamıştır. Yukarıdaki düşme oranı genelge sonrası gözlenmektedir. Bundan düşmenin Genlegeye bağlandığı gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır. Söylenmek istenen Genelge'nin olumsuz gidişi durduramamış olduğudur.

Abonelere bakıldığında Partimiz üyelerinin en az yarısının abone olmamış oldukları ya da abonelerini yenilememiş oldukları kolaylıkla gözlenebilir.

Yıllarca TP'nın Hollanda Temsilciliği'ni yapan arkadaşımız M.Ali Akyiğit abone değildir. Bunun gibi HTİB Genel Sekreteri Refik Tezel, H-TÖB Genel Başkanı Ömer Kutlar ve hemen ilk akla geliveren İlhan Sönmez, Ramazan Doğru, Amsterdam'dan Gönül Dinçer, Celal, İlhami, Ercan Doğan ve Nihal Doğan abone değildirler.

Kaldı ki yoldaşlardan, dostlardan beklenen, yandaşları, düz insanları abone yapmalarıdır.

Sanıyoruz ki bu konuda daha fazla yoruma gerek yoktur.

O nedenle önerimiz, sorunun Yöre Komitesi'nce KP normları içinde ele alınması ve değerlendirilmesidir.

Burada hemen belirtelim ki ilgili yoldaş ve dostlar aboneleri biter bitmez yazılı ve sözlü olarak uyarılmışlardır.

b. Yoldaşın ilişik raporundan anlaşılan bir başka önemli sorun da elden satışlar konusudur. Bunlar şöylece sıralanabilir:

- Elden satış yapan ve adları raporda yazılı kişilerden ve kentlerden Ramazan Tunç(A'dam), 1 Kasım'dan başlayarak TP'sını bundan böyle satamayacağını belirtmiş bulunuyor. Yerine kimseyi önermiyoruz. Bunu örgütün belirlemesinin daha doğru olabileceğini düşünüyoruz. Ayrıca adı geçen R.Tunç'un TP'ını satmaktan vazgeçmesinin yürürlüğe konulup konulmayacağını da bize bildirilmesini bekliyoruz. Arkadaşın bütün Parti yayınlarını satmaktan ve dağıtmaktan da vazgeçip geçmediğini merak ediyoruz.

Burada gerek abone olmayanlara ve gerek elden satış konusundaki bu tutumlara bakarak özellikle HTİB ve kimi öteki kitle örgütlerimizin TP'sına karşı olumsuz tutum aldıklarını söylememekle birlikte ortaya çıkan bu olguları üzerinde durulmaya değer gördüğümüzü belirtmekle yetiniyoruz. HTİB A'dam Şubesi'nin basın listesinde GERÇEK, TÜRKİYE POSTASI ve İlke'nin alınmamış olması üzerine ise söylenecek hiçbirşey bulamıyoruz yada çok şey söylenebilir ama...

- Dikkat çeken bir önemli sorun da elden satış yapan arkadaşlarımızın ödemeleri aksatmakta ısrar ettikleri ve bütün uyarılara karşın hiçbir biçimde rapor vermemiş olduklarıdır. Bunlar Rapor'da adları ve kentleri ile birlikte belirtilmiştir.

-Telsilciliklerden Leiden temsilcisi Zeki Ayata, Muharrem Güner'e devretmek istiyor. Den Haag Şubesi Temsilcimiz ise satışı düşürmek istiyor. Nedeninin ise Şube'nin kendisini yalnız bırakmasının olduğu anlaşılıyor.

c. TP üzerine yapılması gereken iki önemli duyurumuz ise şunlar:

- TP'nın gidişatına ilişkin okurların görüşünü almak üzere küçük bir soruşturma yapmak üzere ekteki soru listesi mektubu gönderilmiştir (Ek:3).

-TP Duisburg'ta 22 Kasım günü temsilcilerle bir toplantı düzenlemiştir. Bu toplantıya Hollanda Temsilcisi yoldaşımızla Eindhoven Temsilcisi arkadaşımız katılacaklardır.

d. TP üzerine şimdilik iki önerimiz var:

- TP temsilcisi yoldaşın bu konuda bir birim oluşturulması önerisi var. Bu öneriye biz de katılıyoruz. Gerçekten de kendisinin birlikte çalışacağı, özellikle eli kalem tutan bir yoldaşımızla çalışması uygun olur. Önerdiği kişi, Leiden'den Yüksel'dir. Eğer ilgili yoldaş kabul eder ve Komite de uygun bulursa böyle bir yapılanma yararlı olabilir.

- İkinci öneri ise Hollanda'daki bölge temsilciliklerinin yeniden örgütlenmesidir. Bu konuda mevcutlara ek olarak Tilburg ve Utrecht'te birer temsilci belirlenmesi uygun olur. Bu konuda Tilburg'de Yücel, Utrecht'te A.Karaoğlu sorumlu kılınabilirler.

2. A.Yol Yoldaş, Eylül'den başlayarak %3 ödenti karşılığı fl5,-, beş ay için her ay fl10,- ile bir kereye özgü olmak üzere aylık ödentisi kadar bir tutarı, fl15,-'i ödemeyi kabul ediyor. Bunun Eylül ayına ilişkin olan kısmı 2 Kasım 1986'da teslim edilmiştir. Ekim ayı için de fl15,- (aylık ödenti) + fl10,- (5 aylık ödentinin ikincisi) + fl15,- = f40,- bu raporla birlikte teslim ediliyor.

Yoldaş'ın ödeme gücü olmadığından şimdilik bunlar tarafımızdan karşılanıyor.

- Yoldaş VCN tarafından çıkartılan "Manifest" in yazı kurulunda çalışma önerisi almış bulunuyor. Konu her iki tarafın da ilgili ve yetkili organlarında görüşüldükten sonra kesinleşebiliyor. Yoldaş kişi olarak bu organda çalışmak istiyor. Komitemiz uygun bulursa bizce bir sakınca görülüyor. Belki karşılıklı etkileşim açısından yarar da getirebilir. Ancak yoldaşa asıl işini aksatmaması önkoşulu ileri sürüldü ve bu konuda görüş birliğine varıldı.

Yoldaş selamlarımızla.

MAE

Not: TP'sına Hollanda'dan haber göndermede, istenilen düzeye ulaşmaktan uzak olunmakla birlikte bir düzelme eğiliminden sözedilebilir.

TÜRKİYE POSTASI

HOLLANDA TEMSİLCİLİĞİ

J.Jordaensplein 67-2526 KV Den Haag

Tel:070/890503-890336 Giro:5572126

Ekim - 1986

3-11-1986

Borcu olan Temsilciler

1. Nijmegen sayı 85 t/m 94	tutarı	f: 450,- Ali Bayсал
2. Amsterdam " 91 " "	"	" 60,- R. Tunc
3. Rotterdam " 85 " "	"	f 150,- H. Halıcı
4. Eindhoven " 94 " "	"	" 30,- S. Kılıç
5. Den Haag " 92 " "	"	" 120,- Ö. Semir
6. Leiden " 89 " "	"	" 90,- Zeki Ayata
toplam		f. 960,-

Temsilcilerde durumu:

1. Leiden temsilcisi 5 gazete alıyor ve bunları işinin çok olması nedeniyle satamadığını söylüyor. en kısa zamanda görevini Muharrem Caner'e devretmek istiyor.
2. Amsterdam temsilcisi R. Tunc M. Ali Akyiğit Hollanda TP temsilciliğini bıraktıktan sonra Amsterdam'da T.P. ye kimsenin sahip çıkmaması sonucu R. Tunc kendisi denemek üzere 5 adet T.P. istedi ± 28 ekim ve 1 kasım'da T.P. yi satmanın kendisine ağır geldiğini öne sürerek 94. sayıdan itibaren gazetenin kesilmesini istiyor.
3. Den Haag temsilcisi Ömer Semir Temsilciliği Yasin Atıncı'dan aldıktan sonra satışta bir düzene aldı. Yani hemen hemen hiç satılmıyorken şu anda ± 20 adet satıyor. Satışın büyük kısmı Pazar yerinde gerçekleşiyor. Eylül ayı içinde pazar yerinde alan alumsuzluk nedeni ile pazara çıkmaz aldı. H.TiB yönetiminden defalarca yardım istemesine rağmen kendisi ile pazara çıkacak kimse bulamıyor. Buqistina'dan gazetemiktarının düşürülmesini istiyor.

TÜRKİYE POSTASI

HOLLANDA TEMSİLCİLİĞİ

J.Jordaensplein 67-2526 KV Den Haag

Tel:070/890503-890336 Giro:5572126

Temsilciler üzerine

Hiç birşey söylemeden önce "Türkiye Postası" Abone, dağıtım ve öteki görevlerimiz baktıkli Genelgeyi hatırlatmak istiyorum.

mart '86 dan Şimdiye kadar aboneliğini yenileyen ve yeni abone olanlar dahil 48 kişi bu görevi yerine getirmiştir. 2 Kasım'da toplantıya katılanların hepsi abone 48 aboneyi aşarlık.

Temsilcilik konusunda ise her arkadaş görevi icabı yaptığı işin raporunu verseydi bu gün her bölgede bir muhabirimiz olur o bölgeleinde görevi yapmak için birileri kolaylıkla bulunabilirdi. Burada şunu belirtmeden geçemeyeceğim: Dostlarımız çoğunluğu Temsilci deyince okullarına gazeteyi kullandığını altın alıp satarak biri sağıyorlar. Temsilci ile satıcının katın girgilerle bir birinden ayrılması gerekiyor.

Bana göre Muhabir olayları görüp, duyup bunları yazabilmek için dağıtıcı ise yerine göre gazeteyi kullandığını altın alıp onun daha sık yığıntılara ulaşması için kafa yorandır. Böyle şu var:

İçinde Galip olduğumuz kitle örgütleri, etkinliğimiz olan kurum ve kuruluşlar, Türkiye Postasını Basın listesine almamışlarsa Benim temsilci önermem bugün olduğundan ileri gitmeyecektir.

(Eki 1)

DAHA GENİŞ BİLGİ İÇİN

- Çalışmalarımızla ilgili daha geniş bilgi almak yada etkinliklerimize katılmak isteyenler, HTİB Amsterdam Şubesine gelerek veya telefonla bilgi alabilirler.
- Hollanda toplumu seminerleri ve konulu toplantıların: konuları şube lokalindeki duyuru tahtasında önceden belirtilmekte, üç aylık programlar olarak düzenlenmektedir.

PROGRAM UYGULAMASI

- Spor çalışmaları 15 Ağustos'ta başlamış bulunmaktadır.
- Türkçe ve Hollandaca dil kurslar 21 Ekim'de başlayacaktır.
- Danışma saati 21 Ekim'de başlayacaktır.
- Hollanda toplumu seminerleri ve konulu toplantılar 14 Ekim'de başlamış bulunmaktadır.
- Video ve film gösterileri 14 Ekim'de başlamış bulunmaktadır.
- Folklor ve müzik çalışmaları yeterli sayıda katılan olduğu zaman başlatılacaktır.

Lokalimizin olanakları:

- Dernek lokalimiz hergün sabah 10.00'dan akşam saat 22.00'a kadar açıktır.
- Dernek lokalinde herkes gelebilir ve etkinliklerimize katılabilir.
- Lokalimizde hergün sıcak yemek, çay, kahve bulunur.
- Günlük gazeteler (Cumhuriyet, Milliyet, Hürriyet, Tercüman, Volkskrant) *Türkiye*
- Televizyon, radyo, video, müzik seti. *Gercek* *Pestaj*
- Masa tenisi, *ilke* tavla, satranç
- Kantin (çay, kahve, meşrubat, sıcak yemek)
- Kütüphane (500'den fazla kitap)
- Baskı işleriniz; davetiye, kart, afiş, duyuru vs. yapılır.
- Derneğimizde 1974'ten bugüne değin basın da çıkmış bizleri ilgilendiren yazıların arşivi bulunmaktadır.
- Roman, hikaye, çocuk kitabı, kaset, plak gibi ülkemizde çıkan yayınlar bizden temin edebilir, sipariş verebilirsiniz.
- Lokalimizden ayrıca nişan, düğün ve diğer toplantılarınız için yararlanabilirsiniz.

7 gün
10 etkinlik

HTİB
Hollanda Türkiyeli
İşçiler Birliği
Amsterdam Şubesi
1986/1987
ETKİNLİKLERİ
PROGRAMI

Adres: 1^e Weteringplantsoen 2/C
1017 SJ Amsterdam
Tel: 22 18 20

P R O G R A M

GÜN	ETKİNLİK	SAAT
Pazartesi	Hollandaca dil kursu	19.00
Salı	Türkçe dil kursu	19.00
	Danışma saati	19.00
	Sohbet toplantısı	19.00
	Futbol antremanı	21.00
Çarşamba	Film-video gösterisi konu üzerine tartışması	19.00
Perşembe	Hollanda toplumunu tanıtırma seminerleri	19.00
	Folklor ve Müzik çalışmaları	19.00
Cuma	Futbol antremanları	21.00
Cumartesi	Eğlence akşamları, film video gösterileri-sohbet toplantıları	19.00
Pazar	Futbol maçları-turnuvalar	10.00

Dünyada barış
Hollanda'da eşit haklar
Türkiye'de demokrasi

HTİB

A Ç I K L A M A

- 1- Türkçe dil kursu: Türkçe öğrenmek isteyen Hollandalı'lara verilmektedir. Bu kursumuz yetkin öğretmenler tarafından 6 yıldır verilmektedir.
- 2- Hollandaca dil kursu: Hollandaca öğrenmek isteyen Türkiyelilere verilmektedir. Bu kurs 12 yıldır başarıyla sürmektedir.
- 3- Danışma Saati: Günlük yaşamda karşılaştığınız hukuksal ve diğer sorunlarınızın çözümüne yardım edilmekte, formüller doldurulmaktadır. Bu konuda Amsterdam Barosu na kayıtlı avukatlar ve HTİB uzmanları yardımcı olmaktadır.
- 4- Folklor-Müzik çalışmaları: Şubemiz bir dönem ara verdiği folklor çalışmalarına yeniden başlayacaktır. Çalışmalarımız Türkiyeli ve Hollandalı kız-erkek gençlere açıktır.
- 5- Film gösterileri: Video ve 16 mm.lik filmlerden oluşan listemizde Türkiyenin ve diğer ülkelerin seçme filmleri bulunmaktadır. Film üzerine açıklamalardan sonra film izlenmekte sonra film üzerine tartışma yapılmaktadır.
- 6- Hollanda toplumunu tanıtırma seminerleri: Hollanda işçi sınıfının ve Hollanda'nın tarihi ve politik yapısı üzerine seminerler verilmektedir.

- 7- Konulu toplantılar: Edebiyat, sanat, kültür, tarih, ekonomi, politika, bilim ve öne çıkan güncel konularda toplantı yapılmaktadır. Sanatçı anma, sanatçı yapıtı tanıtma günleri yapılmaktadır. Günün konusunu ilgili arkadaş sunmakta sonra konu üzerine tartışma açılmaktadır.
- 8- Eğlence akşamları: Eğlence gereksinimine yanıt vermek için; eğlence akşamları, yemekli aile toplantıları yapılmaktadır. Programın çoğunluğunu gençlik akşamları oluşturmaktadır.
- 9- Spor çalışmaları: Spor çalışmalarını HTİB AGB(Amsterdam Gençler Birliği) ile ortaklaşa yürütmektedir. Amsterdam Bölge liginde 3 takımla yer alan Amsterdam Gençler Birliği kendi tesislerinde çalışmalarını sürdürüyor. Her Salı ve Cuma akşamları antreman Pazar günleri ise maçlar yapılıyor. Moral geceleri, kır gezileri, futbol, satranç masa tenisi, tavla turnuvaları düzenlenmektedir.
- 10- Kütüphane: Şubemiz kütüphanesi 4 yıldır okurlarına hizmet ediyor. Kütüphanemiz 500'den fazla, çeşitli konuları içeren kitapla yeniden düzenlenerek kullanıma açılmıştır.

5/11/86

SIRA	ADI SOYADI	Sehir	Bilgi SAYI
1	Mehmet Akın	Zaandijk	108
2	B.V. Haarlem	Haarlem	108
3	Nihat Göktaş	Alblasserdam	96
4	Orhan Çatalgöl	Amsterdam	108
5	Roland Hüneglu	"	100
6	stb. BOZDA	"	98
7	Karaman M	"	104
8	HTKB A'dam	"	100
9	R. TUĞ	"	99
10	İbrahim Özdemir	"	106
11	Yasar Junida Ustun	"	100
12	Karanfil Kadınlar Merkezi	"	100
13	Al: Gıfeci	"	100
14	A. Rıza Açar	Boxmeer	118
15	Abalay Gurbulak	Den Haag	105
16	RCB stb	"	107
17	Ali Kahriman	"	103
18	Mehmet Karagöz	"	113
19	HTİB D-H sub	"	103
20	HTKB D-H. sub	"	103
21	Haydar Tuş	"	113
22	Arzumana Şafin	"	100
23	H. Gagli	Dordrecht	98
24	stg. Buurtwerk	Eindhoven	95
25	Faruk Cansızlar	"	114
26	Turan Kirci	"	97
27	HTİB Eindhoven	"	106
28	Salih Kılıç	"	97
29	Abubekir Kılıç	"	96
30	Orhan Yıldız	"	96
31	Gürsel Kılıç	"	96
32	Dynamo stg.	"	109

mektelere baktım

SIRA	ADI SOYADI	ŞEHİR	Bilgi Sayı
33	Veziir Güner	Eindhoven	97
34	İbrahim Gümüş	"	97
35	Het Anker stg	"	108
36	Ali Tagluk	"	100
37	ETKB	"	97
38	Hayat H. Phayyol	"	97
39	F. 196	Leeuwarden	103
40	N. Karacoglu	Gennep	100
41	Lemi Kurtkuyali	Leiden	96
42	Naci Demirtaş	"	106
43	İbrahim Ölmez	"	100
44	Z. Cemay Atay	"	101
45	Hacı Şefinkaya	"	101
46	Şerife Aldemir	Nijmegen	117
47	Ahmet E.	"	97
48	Rasit Rydeğün	"	106
49	Hamezi Vatansever	Rotterdam	119
50	Can Sonmez	"	100
51	Ahmet Alkay	"	100
52	Museyin Peşmen	"	100
53	Halkeri R. dam	"	96
54	Zafer Yarar	"	106
55	A. Kaymak	"	102
56	Karavistan H	"	103
57	Numan Özer	"	113
58	H TÖB	"	94
59	Yücel Yıldırım	Tilburg	100
60	A. Kıvançlar	Utrecht	118
61	M. E. Ptkanlar	"	102
62	UTKB	"	102
63	E. Talu	Zaandam	104
64	Müzeyyen Utlu	"	107
65	SOE zaanstad	"	108
66	Buurthuis "De Haven	Vlaardingen	106

Porosini ödenecekli

merkezen

EK:3

TÜRKİYE POSTASI

HOLLANDA TEMSİLCİLİĞİ

JJordaensplein 67-2526 KV DenHaag

Tel:070/890503-890336 Giro:5572126

22 Ekim 1986

Hollanda'da Türkiye Postası okurlarına

Adınız, soyadınız: _____

Adresiniz: _____

Postcode: _____

1-Ne zamandan beri Türkiye Postası okur veya abonesisiniz? _____

2-Türkiye Postasını Nasıl buluyorsunuz?

a.İçerik (Ele aldığı konular, yaklaşımlar, yorumlar, haberler vb.),

b.Kullandığı dil,

c.Biçim, teknik, düzenleme vb.

3-Aboneliğinizden şimdiye kadar Türkiye Postasında nasıl bir gelişme oldu?

4-Bu konularla ilgili görüş, eleştiri, öneri, istek ve beklentilerinizi engeç 10 Kasım 1986 yazılı olarak, Jacob Jordaensplein 67, 2526 KV Den Haag adresine göndermenizi saygıyla arz ederim.

Haydar Tuç

Yanıtlar: